

22
2008

PROGRAMY PRO ÚDRŽBU WINDOWS

CD
ZDARMA

počítač

pro každého

Počítačový časopis pro celou rodinu

www.ppk.cz

PLNÁ VERZE
HRY PRO DĚTI

PRVNÍ

Co dělat, když
počítač marodí

► 12

POMOC

ZRYCHLETE POČÍTAČ

Jak uklidit na disku
a vyladit Windows

► 41

JAK NA DIGITÁLNÍ TV

Zapojení set-top boxu
a sledování televize v PC

► 60

16

stran návodů

- PŘEHRÁVÁME HUDBU A FILMY
- SNADNÁ ÚPRAVA OBRÁZKŮ
- ZACHRAŇTE ZTRACENÁ DATA
- ROVNICE VE WORDU
- MAKRA V EXCELU

KUPUJEME KAMERU

Šest digitálních
videokamer
s vysokým
rozlišením

► 28

10. 11. 2008

55 Kč

89 Sk

2,95 €

Pro předplatitele:

39,80 Kč

72 Sk

2,39 €

Ceny v eurech
platí pouze v SR

JAK NA TO

LADÍME WINDOWS

Vážení čtenáři, počítač jako každý jiný stroj potřebuje správnou údržbu. Abyste na dlouhou dobu zajistili vysoký výkon a co nejmenší poruchovost, je potřeba starat se nejenom o „železo“ (zejména o čistotu a dostatečné chlazení jednotlivých součástí počítače), ale také o hladký chod programového vybavení. Počítačový systém se totiž časem (ať už sám, nebo s přispěním uživatele) zanáší zbytečnými daty, která jej při další práci zdržují a zabírají kapacitu potřebnou pro ukládání a zpracování dat užitečných. V tomto vydání najdete návody na použití několika speciálních programů, které vám s údržbou systému výrazně pomohou. Dokážou totiž zařídit úklid jak na disku, tak i v záznamech operačního systému, bezpečně odstranit nepotřebná data, nebo naopak obnovit soubory, které jste omylem smazali. Sbírku těchto užitečných programů obsahuje také přiložené cedéčko.

KAMERY S VYSOKÝM ROZLIŠENÍM

Pokud se chystáte pořídit si digitální videokameru, nenechte si ujít test těchto přístrojů, který začíná na straně 28. Vybrali jsme pro vás šest modelů podporujících plné vysoké rozlišení (tzv. Full HD) a představíme nejen možnosti těchto konkrétních kamer, ale také výhody a nevýhody různých způsobů ukládání dat. Před nákupem digitální videokamery byste se totiž měli rozhodnout, který typ záznamu upřednostníte: K záznamu totiž můžete využít magnetickou pásku Mini DV, DVD, pevný disk nebo paměťovou kartu, případně se můžete rozhodnout pro model, který některé z těchto možností kombinuje. Důležité je také zvolit, zda budete požadovat obraz ve vysokém rozlišení, nebo zda vám postačí standardní televizní kvalita obrazu, pří-

padně zda chcete natáčet video v širokoúhlém formátu. Poradíme vám také, jak by měl být vybaven počítač, na kterém budete digitální video zpracovávat.

DIGITÁLNÍ TELEVIZE NASTUPUJE

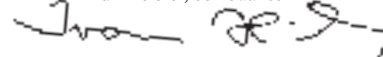
V tomto měsíci nastal výrazný posun v probíhající digitalizaci pozemního televizního vysílání na našem území. Jednotlivé digitální kanály byly přeskupeny z dočasných multiplexů A a B do nového uspořádání v nových vysílacích sítích a v některých oblastech bylo vypnuto analogové vysílání druhého programu České televize. Potřeba přejít na příjem digitálního televizního signálu se tak pro mnohé televizní diváky stává aktuální. Nejjednodušší a nejlevnější cestou je určitě pořízení digitálního přijímače – set-top boxu – ke stávajícímu televizoru. Jsou však i jiné způsoby, jak si digitální televizi zpřístupnit. S využitím vhodných doplňků můžete digitální vysílání sledovat například prostřednictvím počítače a jeho monitoru. My vám v tomto vydání přinášíme přehled sedmi digitálních televizních tunerů, které stačí jednoduše připojit k počítači prostřednictvím rozhraní USB, a rázem máte televizi ve svém počítači. Představíme vám i LCD monitor, který je vybaven digitálním televizním tunerem, a také konektory pro připojení různých zdrojů videa. Tento monitor tedy může sloužit jako plnohodnotný televizor.

Digitální televizi a tomu, jak doma zprovoznit zařízení potřebná k jejímu sledování, se samozřejmě budeme věnovat i v příštích vydáních PPK.

NĚCO PRO DĚTI

Na přiloženém cedéčku je tentokrát kromě zmíněných programů pro zvýšení výkonu počítače také bonus v podobě plné verze hry. Jde o pěkně graficky zpracovanou hru pro děti. Hlavní hrdinové této hry, Jarda a Šmarda, mají za úkol zachránit svůj domov před útoky pohádkových oblud a příšer z okolí. Věřím, že díky nápaditému provedení a skvělé grafice bude tato hra dobrou zábavou na nejedno sychravé podzimní odpoledne, a to nejen pro děti, ale i pro hravé dospěléky. Pěknou zábavu!

Ivan Heisler, šéfredaktor

POSTUP PŘI REKLAMACI PPK CD/DVD

Pokud máte s naším CD nebo DVD problémy, vyzkoušejte ho také na jiném počítači. Jestliže problémy trvají, je možné, že CD (resp. DVD) je poškozeno.

Upozornění! Pokud se vám nedaří z našeho CD nainstalovat či spustit nějaký program, ještě to neznamená, že CD je poškozeno (příčin může být řada: chybějící důležité soubory na vašem počítači, nestabilita operačního systému apod.). CD nám proto k reklamaci posílejte pouze v případě, že si budete jisti, že CD je poškozeno a že chyba není na vaší straně. Drtivá většina cedéček, která čtenáři reklamují, je plně funkčních.

Ve výjimečných případech se stává, že CD je při výrobě špatně vylištěno nebo že se poškodí během distribuce. Zjistíte-li, že vaše CD je poškozeno, zašlete nám ho na adresu: Burda Praha, spol. s r. o., Přemyslovská 2845/43, 130 00 Praha 3. Na obálku uveďte heslo **Reklamáce PPK CD**. Obratem vám zašleme nové CD.

ÚVODNÍK ► 3

CO NAJDETE NA CD ► 6

NOVINKY ZE SVĚTA POČÍTAČŮ ► 8

TÉMA ČÍSLA

KDYŽ POČÍTAČ NEPOSLOUCHÁ ► 12

Co dělat, když je počítač moc hlučný, nechte CD/DVD tak dobře jako dříve nebo je nestabilní?

PŘEDSTAVUJEME

MONITOR I TELEVIZOR ► 16

LG Flatron M2294D po připojení k počítači slouží jako běžný LCD monitor, a pokud k němu připojíte anténu, stane se z něj LCD televizor. Díky videovstupům můžete k němu připojit třeba i videorekordér nebo DVD přehrávač.

LEVNÁ NAVIGACE ► 18

Pokud sháníte levné automobilové navigační zařízení, které obsahuje podrobné mapy většiny Evropy, může být dobrou volbou přístroj Garmin nüvi 255W.

OSOBNÍ STRÁŽCE VAŠICH CD A DVD ► 20

Před nedávnem se na českém trhu objevil zajímavý vynález, který dokáže spolehlivě ochránit optická média.

OPENOFFICE.ORG 3.0: CO JE NOVÉHO? ► 22

Byla uvolněna nová verze populární kancelářské sady OpenOffice.org. Co nová (bezplatná) alternativa k MS Office přináší?

ANGLIČTINA Z TELEVIZE I Z PC ► 24

Při výuce cizích jazyků bývá pro některé studenty problém, jak rozumět tomu, co v daném jazyce slyší.

PŘENOSNÝ TREZOR NA DATA ► 26

Mnoho uživatelů má v počítačích uložena data, jejichž cena přesahuje cenu PC samého. V takových případech je namísto otázka, zda jsou tato data dostatečně chráněna.

TEST KAMER S FULL HD ROZLIŠENÍM ► 28

Vánoce se blíží a videokamera může být vhodným dárkem pro celou rodinu. Abychom vám výběr zjednodušili, představíme vám šest zástupců kamer s Full HD rozlišením.

FOTÍM, FOTÍŠ, FOTÍ... ► 34

Digitální fotoaparáty a mobily nás zásobují velkým počtem obrázků. Představíme vám program pro jejich zpracování.

JAK NA TO

FOTOSTUDIO PRO DOMÁCNOSTI ► 35

Jak si můžete upravit okna v programu Zoner Photo Studio 11.

GRAFIKEM SNADNO A RYCHLE ► 37

Pro jednoduché grafické editace či pro úpravu vlastních digitálních fotografií může stačit jednoduchý program. Jedním z nich je program Active Pixels.

KVALITNÍ PŘEHRAVAČ MULTIMÉDIÍ ► 39

Existuje mnoho přehrávačů multimédií, a tak proč zvolit právě VLC Media Player? S jeho výhodami vás seznámíme v tomto článku.

UKLIÐTE SI NA DISKU ► 41

Ve starších verzích Windows docházelo k problémům s defragmentací. Představíme vám kvalitní náhradu za nástroj obsažený v MS Windows.

JAK ZRYCHLIT WINDOWS ► 43

Windows se používáním opotřebovávají stejně jako cokoli jiného. Představíme vám bezplatný nástroj pro opětovné zrychlení systému.

Test digitálních videokamer ► 28

INTERNET

ZPRAVODAJSTVÍ NA WEBU ► 43

Poradíme vám, kde na internetu hledat kvalitní zpravodajství a kde on-line sledovat zpravodajské televize.

RADY A NÁVODY

KLÁVESOVÉ ZKRATKY ► 47

Přehled nejpoužívanějších klávesových zkratk pro MS Windows.

JAK NAPSAT VZOREC NEBO ROVNICI? ► 50

Pokud někdy píšete texty, které obsahují vzorce nebo rovnice, můžete využít zajímavý doplněk programů MS Office.

JAK PRACOVAT S OSNOVOU V POWERPOINTU 2007? ► 52

V pohledu Osnova se můžete více soustředit na text, tedy i na vlastní obsah prezentace.

NAUČTE EXCEL PRACOVAT ZA VÁS ► 54

Při úpravách tabulek je někdy třeba opakovat stále stejné úkony. Práci vám může usnadnit makro.

ZACHRAŇUJEME A LIKVIDUJEME DATA ► 56

Už jste někdy přemýšleli o tom, jak hrdinové krimiseriálů obnovují data smazaná z pevných disků i paměťových karet?

ZBAVTE SE ZBYTEČNÝCH DAT ► 57

Vyčištění pevného disku nemusí stát ani korunu.

LINUX: I ZADARMO DRAHÝ? ► 58

Někteří výrobci počítačových sestav nabízejí operační systém Linux, poskytovaný zdarma. Vyplatí se šetřit, nebo se bez Windows neobejdete?

JAK PŘEVÉST PDF DO FORMÁTU DOC ► 59

PDF je univerzální, ale obtížně editovatelný formát. Dokumenty ve formátu .DOC lze jednoduše editovat.

RÁDCE NAKUPUJÍCÍHO ► 60

Tentokrát jsme připravili přehled kvalitních TV tunerů, které se k počítači připojují přes rozhraní USB, a inkoustových multifunkčních tiskáren.

KŘÍŽOVKA ► 62

Osm cen věnuje společnost Logitech. Vyhrát můžete stojan na notebook, webovou kameru, bezdrátovou náhlavní soupravu nebo bezdrátovou myš.

LISTÁRNA ► 63

Určitě vyzkoušejte!

Vítejte u PPK CD 22/2008. Na cédéčku najdete jako bonus plnou verzi zábavné akční hry pro děti nazvané „Jarda a Šmarda – záchrana Příšerkova“, ve které je potřeba pomoci dvou šikovných „myslíků“ zachránit malou vesničku před nájezdem zlých nepřátel. Dále jsme pro vás připravili rubriku Ladíme Windows, rubriku Malování a úpravy obrázků a na CD nechybí ani pravidelné rubriky.

JARDA A ŠMARDA – ZÁCHRANA PŘÍŠERKOVA

Jarda a Šmarda jsou dva šikovní „myslíci“ z malého městečka Příšerkova. Dobrosrdeční „myslíci“ jsou známí svými chytrými vynálezy a žijí v pozemském ráji uprostřed hlubokého lesa, mají dlážděné cesty a útulné domečky. Jakmile se však zvěst o jejich osadě rozšíří, sjednotí se proti nim všechny zlé obludy z širokého okolí a vydají se na trestnou výpravu. Jarda a Šmarda se o tom naštěstí dozvědí a připraví se na útok. Vaším úkolem bude likvidovat s nimi nekonečné zástupy nosorosaurů, robokoptér, baloňáků a dalších příšerek. Sbírejte vylepšení, která vám umožní rozpoutat opravdovou melu a nakonec porazit pět nejpršernějších oblud, které jste kdy ve střilečce viděli. Úžasná kreslená grafika a explozivní hudba navíc zaručí, že vás tato hra bude bavit velmi dlouho!

rubrika na CD: obsah CD / bonus

REVO UNINSTALLER 1.75

Program Revo Uninstaller je určen k efektivnějšímu a bezpečnějšímu odinstalování nepotřebných programů. Dokáže odinstalovat nejen samotný program, ale i jeho ostatní součásti, jako jsou například záznamy v registru a uživatelská data. Program obsahuje nástroje pro správu programů automaticky spouštěných s Windows, nástroje pro odstranění nepotřebných souborů z disku, nástroje pro odstranění historie a dočasných souborů z internetových prohlížečů, nástroje pro vymazání historie naposledy otevřených dokumentů a nástroje, které dokážou soubory a složky vymazat tak, aby je již nebylo možné žádným nástrojem obnovit.

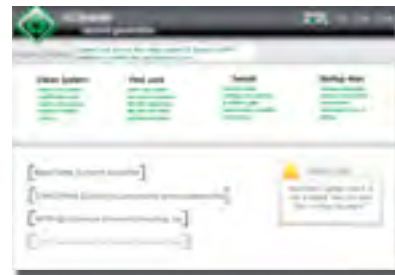
rubrika na CD: obsah CD / ladíme Windows

AZUREUS 4.0 VUZE

Azureus je jednoduchý klient pro síť BitTorrent, který nabízí velmi přehledné a snadno ovladatelné uživatelské rozhraní. Ihned po dokončení instalace programu se spustí jednoduchý průvodce nastavením. Program se integruje do webového prohlížeče a po stažení „torrent“ metasouboru se zahájí stahování. Program během stahování přehledně informuje o jeho průběhu, příčinách případných obtíží apod. Azureus podporuje stahování více souborů současně a průběh veškerého stahování opět zobrazuje v přehledném výpisu. Nejnovější verze navíc nabízí stahování a sdílení videí, trailerů, HD ukázek z filmů atd.

rubrika na CD: obsah CD / zajímavosti

Ve spolupráci se společností Miton CZ (provozovatelem serveru www.sw.cz) vám přinášíme další slevy na nákup zajímavých programů. Více informací najdete na přiloženém cédéčku!

NCLEANER 2.3.4

NCleaner je špičkový program pro čištění a ladění systému. V první řadě najde a opraví chyby v systémovém registru, což se může příznivě projevit ve správné funkčnosti a svižnosti Windows. Dále dokáže odstranit různé zbytečné soubory a stopy po vaší aktivitě na počítači, čímž uvolní místo na pevném disku a ochrání vaše soukromí. Smaže například stopy po surfování na internetu, seznamy naposledy otevřených souborů i informace o naposledy spuštěných programech.

rubrika na CD: obsah CD / ladíme Windows

AVANCEPAINT 2.2.1

Jednoduchý na naučení a snadný k používání – takový je grafický program jménem AvancePaint. Díky němu si poradíte s většinou problémů spadajících do počítačové grafiky a nabídka funkcí by měla uspokojit profesionála, ale zároveň nepolést naprostého začátečníka. Pro vytvoření nebo úpravu již existujících obrázků se bude nepochybně hodit několik desítek filtrů obohacených o ještě vyšší počet textur, integrovaných přímo v programu. Program dále zahrnuje všechny funkce a možnosti, na které jste zvyklí z jednoduchého programu Malování, oproti nim ale program nabízí i něco málo navíc.

rubrika na CD:

obsah CD / malování a úpravy obrázků

SEZNAM PROGRAMŮ NA CD

BONUS

Jarda a Šmarda – záchrana Příšerkova

MALOVÁNÍ A ÚPRAVY OBRÁZKŮ

Active Pixels 3.05
ArtRage 2.5 Starter Edition
AvancePaint 2.2.1
BezierDraw 1.1.3
CamSketchpad 1.0
DrawPlus 4
Gimp 2.6.1
Graffiti Studio 2.0
GraphicsGale FreeEdition 1.93.02
Greenfish Painter 1.0
Inkscape 0.46
Paint.NET 3.36
PhotoPlus 6
Pixa English Edition ver. 4.2a
VCW VicMan's Photo Editor 8.1 Free
XnView 1.95

LADÍME WINDOWS

Advanced WindowsCare Personal 2.9.0
Auslogics Disk Defrag 1.4.16.308

Auslogics Registry Defrag 4.1.12
AutoRuns for Windows v9.35
Baku 3.6

CCleaner 2.12.660
CleanMem v.1.3.0
CPU-Z 1.48
CrystalCPUID 4.15
Defraggler 1.03.094
DesktopSave 1.11
Driver Sweeper 1.5.5
EasyCleaner 2.0.6.380
Fresh Diagnose 7.92
Fresh UI 8.17
Glary Utilities 2.7.268
JkDefrag GUI 1.03
jwDuplFiles 2.0
KillProcess 2.43
MemInfo 1.81
MemTest 3.8
Mz Ultimate Tweaker 5.6
nCleaner 2.3.4
nLite 1.4.9.1
Pristy Utils 2009 1.2.1
Process Monitor 2.01

Registry Repair 3.0
Revo Uninstaller 1.75
SC Disk Info 1.11
SpeedFan 4.33
StartUp Agent 1.0.55
SwitchDisplay 0.11
System Spec 2.65
TechPowerUp GPU-Z v0.2.8
Ultimate Process Manager 4.1.2
UltraDefrag 1.4.0
UndeadPixel 2.2
USBDeview 1.26
Vispa 0.2.8
Vista Services Optimizer 1.0.0

NOVINKY

AIMP 2.5.306
CDBurner XP 4.2.2
Digsby #18269
Family Tree Builder 3.0
FileZilla 3.1.4.1
Flock 2.0
JetAudio 7.1.7 Basic
KeePass Password Safe 1.14

K-Lite Codec Pack Full 4.2.5
K-Lite Mega Codec Pack 4.2.5
K-Meleon 1.5.1
OpenOffice.org 3.0
Opera 9.61
PowerArchiver 11.01
Silverlight 2.0
WinRAR 3.80

SERVIS

Free PDF to Word Converter 1.1
JDiskReport 1.3.1
Some PDF to Word Converter 1.5
TreeSize Free 2.2.1

ZAJÍMAVOSTI

Ae Timer 1.03
Amazing Photo Editor 7.6.3
AnkerCAD 1.31
AtonDVD 3.0
Azureus 4.0 Vuze
DAZ studio 2.3.3.50
Gallery Designer 1.1.1

Mobilní telefon pro seniory

Společnost Telefonica O2 nabízí speciální telefon pro starší lidi. Přístroj nazvaný Emporia Life je jednoduchý telefon pracující v sítích 900 a 1 800 MHz, který nabízí základní funkce pro volání a posílání SMS. Menu přístroje je v češtině a obsahuje minimum doplňkových nastavení. Přístroj má vysouvací konstrukci a je poněkud větší (112 × 55 × 26 mm)

a těžší (152 g), než je zvykem u dnešních moderních telefonů. Díky většímu rozměru však nabízí velká tlačítka a velký monochromatický displej. Ten má rozlišení 128 × 160 bodů a je podsvícen oranžovou barvou, která zvyšuje čitelnost textu. Na zadní straně telefonu je umístěno speciální červené tlačítko pro rychlé vytočení pomoci. Umožňuje vytočit jedním stiskem až pět různých předdefinovaných kontaktů. Telefon je navíc vybaven speciálním tlačítkem pro budík, svítilnou a diodami, signalizujícími příchozí hovor. Výdrž baterie udává výrobce až 240 minut hovoru nebo

250 hodin v pohotovostním režimu. Telefon je k dostání v nedotované verzi za 3 495 Kč včetně DPH. V kombinaci s některým z paušálních tarifů je však možné jej pořídit dokonce za cenu od 1 Kč včetně DPH. Senioři si zároveň mohou vybrat některý z výhodných balíčků hlasových služeb, například tarif O2 Neon S za měsíční paušál 190 Kč vč. DPH. Díky němu získají víkendová volání na mobilní čísla O2 i na pevné linky zdarma a 40 volných minut měsíčně na volání do všech sítí. Cena za minutu volání ve všední den a do ostatních sítí je 5,50 Kč (vč. DPH) a cena SMS je 1,50 Kč (vč. DPH).

EMPORIA LIFE

Cena včetně DPH: 3 495 Kč.
www.cz.o2.com

Nové širokoúhlé displeje NEC

Společnost NEC představila dva nové širokoúhlé monitory – LCD displeje EA221WM (22") a EA261WM (26"). Oba modely nabízejí minimálně 170° horizontální i vertikální úhly pohledu při rozlišení 1 680 × 1 050 bodů (EA221WM) a 1 920 × 1 200 bodů (EA261WM), s jasem 250 cd/m² a 400 cd/m² a s kontrastním poměrem 1 000 : 1. Mohou se také pochlubit krátkou dobou odezvy v délce 5 ms. Doporučená koncová cena včetně DPH činí 7 140 Kč, resp. 17 493 Kč. Oba displeje jsou vybaveny reproduktory (2 × 1 W) a USB rozbočovačem

a mnoho uživatelů jistě ocení i tenký rámeček, umožňující snadné použití více monitorů najednou. K dobru lze připočíst i „ECO mod“, tedy provoz výrazně šetřící energii, a možnost ergonomického nastavení – displeje lze výškově nastavit až o 110 mm.

NEC EA221WM

Cena včetně DPH: 7 140 Kč.

NEC EA261WM

Cena včetně DPH: 17 493 Kč.
www.nec.cz

Výkonné notebooky

Společnost Fujitsu Siemens Computers uvedla na trh notebooky Lifebook E8420 (viz obrázek), S7220 a S6420. Lifebook E8420 zobrazuje obraz v rozlišení 1 680 × 1 050 bodů na displeji s úhlopříčkou 15,4 palce a je vybaven i videovýstupem HDMI. Díky hmotnosti pouhých 1,7 kg se nejsnáze přenáší model Lifebook S6420. Ten má 13,3palcový displej pracující v rozlišení 1 280 × 800 bodů. Model S7220 se

14,1palcovým displejem (ten je k dispozici ve variantě s rozlišením 1 280 × 800 bodů a ve variantě s rozlišením 1 400 × 900 bodů) váží 2,2 kg. Všechny tři notebooky jsou poháněny dvoujádrovými procesory Intel Core 2 Duo a mohou být volitelně vybaveny integrovaným vysokorychlostním rozhraním UMTS/HSUPA pro připojení k internetu přes telefonickou síť mobilních operátorů.

FSC LIFEBOOK E8420

Cena včetně DPH: od 33 201 Kč.

FSC LIFEBOOK S7220

Cena včetně DPH: od 29 631 Kč.

FSC LIFEBOOK S6420

Cena včetně DPH: od 35 581 Kč.
www.fujitsu-siemens.cz

Rychlá laserová tiskárna

Tiskárna Oki B6250 je rychlá monochromatická tiskárna založená na tiskové technologii LED. Tiskne na formát A4 v rozlišení 1200 × 1200 dpi. Maximální rychlost tisku uvádí výrobce 30 stran za minutu, přičemž první výtisk z tiskárny vyjždí již za 8,9 sekundy. Tuto tiskárnu lze doplnit o síťovou kartu a poté ji zapojit do počítačové sítě. Na větší zátěž je tento model připraven i tím, že je konstruován na vytištění až 150 000 stran za měsíc. Oki B6250 má vestavěnou paměť o velikosti 128 MB a podporuje tiskové jazyky PCL a PostScript.

OKI B6250

Cena včetně DPH: 11 781 Kč.
www.oki.cz

Přesné, rychlé a nastavitelné myši

Pod názvy Verbatim Rapier 1 a Verbatim Rapier 2 se skrývají dvě nové herní myši, které s rozlišením až 3 200 dpi a akcelerací až 20G vyhoví i nejnáročnějším uživatelům. U obou myší lze upravit jejich hmotnost (k dispozici je sedm, resp. pět různých závaží). Přiložený software navíc umožňuje

hráčům uložit si individuální nastavení pro každý jednotlivý herní titul, případně vytvořit až tři různá makra. Obě myši pořídíte ve specializovaných prodejnách za doporučenou maloobchodní cenu 649 Kč (Rapier V1), resp. 549 Kč (Rapier V2) včetně DPH. K myším lze dokoupit i specializovanou herní podložku Rapier Gaming Precision Pad. Je tenká jen 0,5 mm a protiskluzový film na její spodní straně zajišťuje pevné přilnutí k povrchu.

VERBATIM RAPIER 1

Cena včetně DPH: 649 Kč.

VERBATIM RAPIER 2

Cena včetně DPH: 549 Kč.

www.verbatim-europe.cz

Levné automobilové navigace

Navigační přístroje Prestigio GeoVision 150 a GeoVision 450 využijí nový navigační program iGO 8. Ten nabízí zobrazení 3D vizualizace cest, železničních tras, map jednotlivých měst a orientačních bodů. Jeho výhodou je i schopnost vykreslovat detailní a realistické mapy terénu v 3D zobrazení až na 20 km dopředu. V režimu Simple mode nabízejí tato zařízení intuitivní ovládání a základní funkce. Režim Advanced mode je určen pro uživatele, kteří chtějí využít

PRESTIGIO GEOVISION 150

Cena včetně DPH: 4 512 Kč.

PRESTIGIO GEOVISION 450

Cena včetně DPH: 5 767 Kč.

www.prestigio.cz

všechny možnosti zařízení. Tyto nové GPS navigace se od sebe liší především velikostí dotykového displeje. Model GeoVision 150 je vybaven 3,5palcovým (8,9cm) displejem, model GeoVision 450 má displej o úhlopříčce 4,3 palce (10,9 cm). Oba modely jsou vybaveny 64 MB pamětí, USB portem, zabudovaným reproduktorem a slotem pro SD karty. Obě zařízení nabízí přehrávání souborů MP3, sledování videa a prohlížení fotografií. Navigační přístroje obsahují předinstalované podrobné mapové podklady pro Polsko, Českou republiku, Maďarsko, Slovensko, Estonsko, Litvu, Lotyšsko, Bulharsko, Řecko, Chorvatsko, Slovinsko a hlavní silniční trasy Ruska, Rakouska, Belgie, Velké Británie, Dánska, Finska, Francie, Německa, Itálie, Lucemburska, Nizozemska, Norska, Portugalska, Španělska, Švédska a Švýcarska. Obě zařízení obsahují přijímač TMC/RDS a pro dobíjení je možno používat jak dodávaný AC adaptér, tak USB port.

inzerce

Úsporná PC do kanceláře

Společnost Lenovo představuje nový model stolního počítače ThinkCentre A62, jehož cena začíná na 14 863 Kč. Tento model je vybaven moderními funkcemi, jako je systém vzdáleného ovládání Dash 1.1 a funkce Express Repair, která umožňuje rychle a pohodlně vyřešit řadu systémových chyb. Díky sadě nástrojů Lenovo ThinkVantage lze počítač lépe spravovat. Počítače A62 spotřebují podle údajů výrobce až o 60 procent elektrické energie méně než předchozí modely řady ThinkCentre – zásluhu na tom má i úsporný procesor AMD Athlon 2650e.

LENOVO THINKCENTRE A62

Cena včetně DPH: 14 863 Kč.
www.lenovo.cz

Dobijte se na cestách

Chystáte-li se na cesty, přibalte si také nový cestovní napájecí adaptér Belkin, který umí nabíjet nejen baterie vašeho laptopu, ale také baterie přehrávače MP3. Prostřednictvím cestovního napájecího adaptéru je možné napájet laptop nebo dobít baterie střídavým proudem ze zásuvky ve zdi nebo stejnosměrným proudem z baterie automobilu. Svá zařízení tak můžete

nabíjet i při jízdě, a přitom s sebou nemusíte vozit několik různých nabíječek pro všechna svá mobilní zařízení. Cestovní napájecí adaptér se dodává se všemi napájecími koncovkami, které při cestování potřebujete, a vyznačuje se kompatibilitou se všemi PC laptopy s úhlopříčkou obrazovky menší než 17 palců. Chcete-li jak doma, tak v kanceláři používat jednu nabíječku, můžete využít napájecí adaptér Belkin pro domácnost/kancelář. Tento adaptér má vestavěnou USB nabíječku pro iPod, pro BlackBerry a pro Razr. Napájecí adaptér pro domácnost/kancelář je kompatibilní se všemi notebooky s úhlopříčkou obrazovky do 17 palců a dodává se s 12 výměnnými koncovkami. Společnost Belkin poskytuje záruku 75 000 eur na připojená zařízení.

CESTOVNÍ NAPÁJECÍ ADAPTÉR

Cena včetně DPH: 2 499 Kč.

NAPÁJECÍ ADAPTÉR PRO DOMÁCNOST I KANCELÁŘ F5L014EJ

Cena včetně DPH: 1 999 Kč.
www.belkin.cz

Otočné LCD monitory

Společnost BenQ rozšiřuje nabídku širokoúhlých LCD monitorů o model G2200WT (viz obrázek) s 22palcovým displejem a o 24palcový monitor G2400WT. Oba monitory nabízejí výškově nastavitelné podstavce a displeje otočné do polohy na výšku. Model G2200WT pracuje v rozlišení 1 680 × 1 050 bodů, nabízí jas 300 cd/m² a dynamický kontrast 2500 : 1. BenQ G2400WT vykresluje obraz v rozlišení 1 920 × 1 200 bodů, hodnota jasu je podle výrobce 250 cd/m² a dynamický kontrast je 4 000 : 1. Oba monitory lze k počítači připojit pomocí konektorů DVI a D-Sub, 24palcový model je navíc vybaven i rozhraním HDMI.

BENQ G2200WT

Cena včetně DPH: 5 055 Kč.

BENQ G2400WT

Cena včetně DPH: 8 555 Kč.
www.benq.cz

U:FON INSTALUJE TELEFONNÍ BUDKY

Do konce roku 2008 budou telefonní budky operátora U:fon, umožňující telefonovat zdarma, cestovat po českých nákupních centrech. Zavolat zdarma si tak bude moci každý – i ten, kdo doposud nevlastní pevný nebo mobilní telefon tohoto operátora. Uzavřená telefonní budka se stylovým sedátkem nabízí soukromí, které volající pro dlouhé bezplatné telefonáty potřebuje. Radu i pomoc při volání nebo při výběru koncového zařízení a služeb operátora U:fon je připraven poskytnout zákazníkům kvalifikovaný personál. Zákazníci navíc obdrží slevový kupon až na 600 SMS zdarma po dobu šesti měsíců.
www.ufon.cz

ZŮSTAŇTE VE SPOJENÍ S NOVÝM ICQ260

ICQ2Go! zjednodušuje uživateli kontakt s jejich kolegy a přáteli – stačí nalézt jakýkoliv počítač s přístupem k internetu, přičemž není nutno stahovat a instalovat žádný software. Vše, co potřebujete, je ICQ číslo a heslo. Nástroj ICQ2Go! obsahuje všechny základní funkce ICQ a je vhodný pro používání na veřejných či sdílených počítačích nebo tehdy, potřebujete-li chatovat, ale nechcete přitom stahovat a instalovat plnou verzi programu. Prostřednictvím nástroje ICQ2Go! získáte přístup ke svému seznamu kontaktů, k osobnímu profilu a k osobnímu statusu a můžete posílat SMS. Můžete také měnit osobní status a seznam kontaktů – všechny změny pak budou uloženy do příštího přihlášení k ICQ nebo k ICQ2Go!.
<http://go.icq.com>, www.icq.com

GOPAS OTEVÍRÁ NOVÉ UČEBNY

Nové učebny vybavené tou nejlepší technikou mohou nově využívat návštěvníci grafických kurzů počítačové školy Gopas. Monitory, tablety, tiskárny pro tisk fotografií a další vybavení jsou studentům k dispozici v pražské i brněnské učebně Gopasu. Počítačová škola tak reaguje na rostoucí požadavky na hardware a software, které jsou právě v oblasti grafiky nejvíce zřetelné. Své využití najde nové vybavení například v kurzech věnovaných digitálnímu videu či digitální fotografii. Kromě kurzů digitálního videa a fotografie se Gopas v této oblasti specializuje také na výuku typografie a práce s grafickými programy Adobe a Corel. Na své si přijdou jak začátečníci, kteří disponují pouze základními znalostmi programu Microsoft Windows, tak i pokročilí, kteří své znalosti mohou prohloubit pod vedením lektorů z řad zkušených odborníků.
www.gopas.cz

Když počítač neposlouchá

Počítač je pouze stroj, a to dosti složitý a citlivý, takže není divu, že čas od času nefunguje tak, jak by si uživatelé představovali. Co dělat, když je počítač moc hlučný, nechte CD/DVD tak dobře jako dříve nebo je velmi nestabilní?

Problém: Na obrazovce se objevily podivné tečky a nechtějí zmizet.

A bohužel už ani nezmizí. Jedná se o tzv. mrtvé pixely (body), což je obvyklý problém displeje notebooků a také monitorů LCD. Je to jeden z největších nedostatků technologie LCD. Nějaká jednoduchá oprava bohužel možná není a není zaruče-

Problém: Najednou přestala reagovat myš nebo klávesnice.

Zkontrolujte správné zapojení kabelů, jestli jsou jejich koncovky řádně zasunuté do patřičných portů. Zejména konektory PS/2 nedrží vždy úplně pevně a stačí trochu více zatáhnout za kabel, a mohou se povytáhnout.

► Poškození bleskem/výpadkem proudem je lepší předcházet přepětovou ochranou.

Vadné pixely nejsou jen vadou opotřebovaných displejů, ale mohou se vyskytnout i na nových kusech.

no, že uspějete při reklamaci. Jelikož jde o celkem obvyklý problém, výrobci monitorů LCD a notebooků by prodělali poslední kalhoty, kdyby měnili každý kus s vadným pixelem.

Vymysleli si tedy poměrně přísná pravidla pro uznání reklamace při výskytu vadných bodů. Obecně platí, že se jich musí objevit větší množství nebo musí být nakumulovány blízko u sebe, aby reklamace byla uznána. Kolik přesně? To se velice liší, takže ještě před koupí monitoru se vyplatí informovat se, jak přesně má výrobce pro váš vyhládnutý model nastaveny reklamní podmínky.

Vadné pixely však nejsou jen záležitostí opotřebovaných displejů, ale mohou se vyskytnout i na nových kusech. Proto se vyplatí dát si monitor nebo notebook před koupí předvést.

► Kvalitní chladiče vás sice vyjdou draž, ale počítač bude v bezpečí a potichu.

▼ Pokud vás zlobí optická mechanika, je nejlepší koupit novou. Při jejich současných cenách žádné jiné řešení levněji nevychází.

Připomínáme, že myši a klávesnice zapojené přes PS/2 nelze na rozdíl od těch pro USB rozhraní zapojovat a odpojovat za chodu počítače. Po připojení k běžícímu počítači je nutné počítač restartovat, aby připojené zařízení pracovalo.

Příčinou náhle nefunkčních bezdrátových myši a klávesnic může být také vybitá baterie. Zkuste tedy baterii vyměnit nebo zařízení připojte k nabíječce (záleží na konkrétním typu napájení).

Problém: Optická mechanika už nechte CD/DVD tak spolehlivě jako dříve.

Optická mechanika se skutečně může časem opotřebovat, což se projevuje právě zhoršeným čtením CD/DVD. Samozřejmě že ne všechny pro-

blémy se čtením CD/DVD souvisí s opotřebením mechaniky. Může jít o vadné médium, eventuálně o takový formát, který mechanika nepodporuje (to se týká hlavně starších mechanik).

Pokud má vaše mechanika problémy i s takovými CD/DVD, která dříve četla bez obtíží, problém je v opotřebením. Někdy ale prodlouží životnost mechaniky to, když ji vyčistíte. K tomu slouží speciální sada s čistícím médiem, kterou seženete v každé lepší elektroprodejně.

Nejlevnější DVD vypalovačky (od 450 Kč) však nejsou o mnoho dražší než čistící sada (ta stojí okolo 250 Kč), u které navíc nemáte jistotu, že vám pomůže (tedy že mechaniku stačí pro další používání jen vyčistit).

Problém: Počítač se znenadání vypíná, hlavně při hraní.

Pokud se počítač samovolně vypíná při zátěži, tedy například při hraní her, problém je velmi pravděpodobně v nevyhovujícím chlazení jeho komponent. Při hraní moderních her se velmi vytěžuje procesor s grafickou kartou a jejich aktivita uvnitř počítače zvedá i teplotu ostatních komponent.

Není-li chlazení účinné, počítač se při dosažení kritické teploty z bezpečnostních příčin samovolně vypne. (Brání tím nejen nevratnému poškození jednotlivých součástí, ale také riziku požáru.) Pokud se vám to děje u nového počítače, reklamujte jej. Byla-li konfigurace upravována na zakázku, je dost možné, že byly špatně vybrány či umístěny ventilátory, starající se o odvod tepla z útrobu počítačové skříně.

Pokud počítač běží a náhle je přerušena dodávka elektrické energie, utrpí velký šok, který může poškodit minimálně zdroj počítače.

Máte-li počítač již delší dobu a problémy se začaly objevovat teprve nyní, zřejmě se některý z ventilátorů v důsledku opotřebení poškodil a již neplní svou úlohu. Cena nového ventilátoru činí řádově stokoruny. Záleží na tom, který z ventilátorů je třeba vyměnit a jak kvalitní model požadujete. Za tichý ventilátor s dlouhou životností samozřejmě zaplatíte více než za ventilátor, který sice také chladí, ale který je hluchý a nevydrží dlouho.

▼ Výměna napájecího zdroje je úkol pouze pro zkušené uživatele.

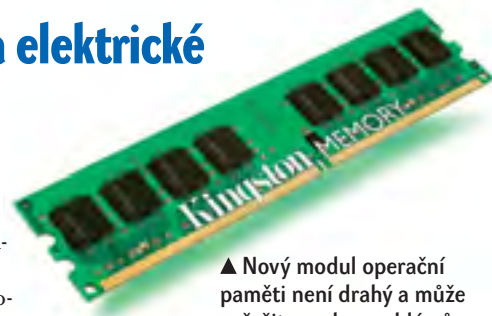

S výběrem toho správného ventilátoru vám poradí v odborném servisu. Většinou stačí sdělit cenový strop, a zkušený technik už nějaký vyhovující model vybere.

Problém: Po výpadku elektřiny se mi nedaří počítač znovu zapnout.

Pokud počítač běží a náhle je přerušena dodávka elektrické energie, utrpí velký šok, který může poškodit minimálně zdroj počítače. Největším problémem je ale přepětí, které vzniká třeba za bouřky, když někde poblíž uhořel blesk. Počítač ani nemusí být zapnutý, a může být poškozen – stačí, když je napájecí kabel zapojen do elektrické zásuvky.

V lepším případě to odnese jen zmíněný zdroj – nový pořídíte již cca za 450 Kč. Levné zdroje však bývají poruchovější a vestavěný ventilátor je i dost hluchý. Proto se vyplatí trochu si připlatit za kvalitnější zdroj. Výměna zdroje ale není vůbec snadná a jeho neodbornou montáží můžete nadělat hodně škody – jde tu i o bez-

▲ Nový modul operační paměti není drahý a může vyřešit mnoho problémů s nestabilitou počítače.

pečnost, takže instalaci nového zdroje byste měli ponechat odborníkům.

V horším případě však může být poškozena jakákoliv komponenta počítače včetně pevného disku, takže přijdete o nezálohovaná data. Před přepětím v elektrické síti lze počítač ochránit pomocí přepětové ochrany. Nejlevnější pořídíte už za méně než dvě stě korun. Kvalitnější a spolehlivější přepětová ochrana je samozřejmě dražší, ale je to dobrá investice.

Přepětová ochrana však počítač neuchrání před nenadálým výpadkem dodávky elektrické energie. To umí záložní zdroj neboli UPS, což je zařízení, které po dobu přerušování dodávky elektřiny udržuje počítač v chodu díky baterii. Cena UPS je dva tisíce a víc. Záleží také na tom, jestli chcete záložní zdroj jen kvůli tomu, abys-

▲ Záložní zdroj elektriny ochrání počítač proti negativním vlivům výpadku elektrického proudu.

te mohli rozdělanou práci řádně uložit a počítač bezpečně vypnout, nebo jestli chcete nerušeně pracovat i po celou dobu výpadku elektriny. UPS funguje zároveň i jako přepětová ochrana.

Problém: Počítač je velmi nestabilní, často se restartuje.

Příčinou nestability může být cokoliv. Většina uživatelů při pádu počítače spílá operačnímu systému, ale ten je v tom mnohdy zcela nevin. Velmi často může za nestabilitu počítače vadná operační paměť. Nový modul operační paměti s kapacitou 1 GB stojí dnes i necelé čtyři stokrát. Samozřejmě opět záleží na typu a výrobci. Pokud budete pořizovat novou paměť, doporučujeme využít této příležitosti k menšímu vylepšení počítače a ke zvýšení kapacity – na výkonu počítače se to výrazně projeví.

Nestabilita počítače může mít řadu dalších hardwarových i softwarových příčin a skutečného viníka odhalí až podrobná diagnostika v odborném servisu. Ušetřit nějakou tu korunu za práci odborníků můžete tak, že je navedete správným směrem – popíšete okolnosti výskytu pádů i to, co jste s počítačem dělali těsně před prvními problémy.

Je počítač nestabilní jen při práci s nějakým konkrétním programem nebo po připojení konkrétního zařízení? Neinstalovali jste krátce před prvními problémy se stabilitou nový hardware či software? Neaktualizovali jste Windows?

Problém: V poslední době se mi počítač zdá hlučnější než dříve.

Je to možné, protože životnost ventilátorů, které jsou víceméně jediným zařízením, jež v počítači vydává hluk, je omezena. U hojně využívaných počítačů ani kvalitní ventilátory větší nevydrží v dobré kondici déle než dva roky. Levné ventilátory, které jsou obvykle hlučnější i jako zbrusu nové, vydrží podstatně kratší dobu.

Pokud se vám hlučnost jeví oproti dřívějšímu jen o trochu vyšší, může to

být způsobeno prachem, který se na ventilátorech usadil. V takovém případě může pomoci vyčištění počítače. To se nejlépe provádí speciálním sprejem se stlačeným plynem. Cena menšího balení (to na jedno vyčištění bohatě postačí) činí zhruba 100 až 150 Kč. Bezpečnější spreje s nehořlavým plynem jsou dražší (200 Kč a více). Občejný vysavač v tomto případě není nejlepší. Nic nezkazíte, když čištění svěříte odbornému servisu. Je to sice dražší než pořízení spreje, ale zase si ušetříte velký nepořádek a skutečně špinavou práci.

Je-li však hlučnost ventilátorů extrémně vysoká či zvuk počítače hlasitý a neobvyklý, problém už nespraví pouhé vyčištění, ale je nutné dát vyměnit vadné ventilátory do odborného servisu. Nedejte se ošálit tím, že po čase přestane být nepříjemný zvuk slyšet. To se ventilátor nevzpamatoval, ale naopak se přestal točit úplně a již vůbec neplní svou funkci – ochlazovat komponenty počítače a chránit je před přehřátím a poškozením. V extrémním případě hrozí i riziko požáru. Dovolujeme si pro případ takového katastrofického scénáře připomenout, že hořící elektronika se nehasí vodou!

Cena nových ventilátorů je různá. Závisí na tom, k čemu je ventilátor určen a jaká je jeho kvalita (tj. hlučnost, životnost). Nejlevnější ventilátory starající se o cirkulaci vzduchu uvnitř počítačové skříně (studenější vzduch nasávají a horký odvádí ven) stojí řádově desítky korun, ale doporučujeme připlatit si za spolehlivější a tišší – zaplatíte zhruba 300 Kč za kus (a více). Kvalitnější chladiče pro procesor stojí 400 Kč za kus (a více). To samé platí o chlazení pro grafickou kartu.

Problém: Znenadání přestalo fungovat připojení k internetu. Porouchal se modem?

Porucha modemu je možná, ale problém je pravděpodobně jinde. Chvilku počkejte, jestli se připojení zase „nevzpamatuje“ – může jít jen o krátkodobý výpadek ze strany poskytovatele připojení. Eventuálně zkuste modem restartovat, tedy vypnout a zapnout.

Pokud trpělivost ani uvedené restartování modemu nezabírají, obraťte se telefonicky na poskytovatele svého připojení a své problémy mu oznamte. Při delších výpadech se nespolehejte na to, že poskytovatel o problému ví a již jej řeší – příčina může být pouze

Pokud budete otevírat počítač, vždy nejprve vypněte vypínač na jeho zdroji (pokud zdroj vypínač má) a odpojte napájecí kabel. (Při opětovném připojení postupujte opačně – nejprve připojte kabel a pak zapněte vypínač.) Předtím než budete sahat na „vnitřnosti“ počítače, je vhodné sáhnout na uzemněný kovový předmět (například na těleso ústředního topení). Citlivou elektroniku počítače může totiž poškodit i pouhý výboj statické elektřiny.

lokálního charakteru a pak je skutečně potřeba zpětná vazba od zákazníků, tedy ohlášení poruchy.

Je-li problém někde jinde, pracovník poskytovatele připojení s vámi po telefonu projde nejčastější možné příčiny a pokusí se najít řešení. V jeho zájmu je, abyste s připojením k internetu byli spokojeni. Každopádně nemá smysl modem při prvním výpadku hned reklamovat, či dokonce kupovat nový – pravděpodobnější je to, že problémy jsou na straně poskytovatele připojení.

Problém: Mám nové zařízení, ale po připojení k USB portu se nic neděje, nebo zařízení pracuje podivně.

Postupujte přesně podle návodu na zprovoznění a instalaci daného zařízení. Nespolehejte na to, že Windows nabídne potřebné ovladače sama. Minimálně by však měla oznámit nové zařízení a nabídnout vyhledání potřebných ovladačů. Pokud se tak neděje, zkontrolujte, jestli dané zařízení nepotřebuje zvláštní napájení přímo z elektrické sítě.

Zkuste také zařízení připojit přímo a co nejjednodušším způsobem. Některá zařízení nemusí správně fungovat při zapojení přes USB rozbočovač (či dokonce nepracují vůbec) nebo se jim při zapojení přes nějaký rozbočovač nemusí z USB portu dostávat potřebné energie. Problém může být také v prodlužovacím USB kabelu. Maximální délka kabelu od zařízení k počítači činí pět metrů, ovšem už při délce nad dva metry se mohou objevovat potíže.

■ Jiří Macich ml., jiri@macich.net

▼ Při čištění počítače pomůže sprej se stlačeným vzduchem.

▲ Nespolehejte na to, že se USB zařízení nainstalují automaticky.

Monitor i televizor

+ TV tuner, dálkový ovladač, kvalitní obraz, velké úhly pohledu, české menu

LG Flatron M2294D po připojení k počítači slouží jako běžný LCD monitor, a pokud k němu připojíte anténu, stane se z něj LCD televizor. Díky videovstupům můžete k němu připojit třeba i videorekordér nebo DVD přehrávač.

Obráz se zobrazuje na širokoúhlém displeji s poměrem stran 16 : 10 a s úhlopříčkou 22 palců – tedy 55,9 cm. To je velikost, která se již velmi dobře hodí nejen pro zobrazování dat z počítače, ale i pro sledování televizního vysílání. Displej má matný povrch, díky čemuž se na něm nezobrazují světelné odlesky (na rozdíl od displejů s povrchem lesklým). Lesklé jsou tak pouze okraje a také podstavec displeje.

Displej je založen na technologii TN a pracuje v rozlišení 1 680 × 1 050 bodů, svítivost je 300 cd/m² a kontrast činí 3 000 : 1. Při práci s monitorem se nám líbily velmi dobré úhly pohledu, které jsou dobré nejen při pohledu ze stran a shora, ale i při pohledu zespoda. Pro připojení k počítači jsou v zadní části připraveny vstupy D-Sub a DVI. Nachází se zde i anténní vstup a dále vstupy pro připojení videotechniky: Je zde po dvou vstupech HDMI a SCART a trojice konektorů pro komponentní video.

TELEVIZNÍ VYSÍLÁNÍ

Pro snadné ovládání je k tomuto modelu přiložen dálkový ovladač. Ten slouží k ovládání menu lokalizovaného do češtiny, k přepínání TV programů, k nastavení hlasitosti a k volbě zobrazovacího formátu – na výběr jsou formáty 4 : 3, 16 : 9, 14 : 9 a dva režimy zvětšení obrazu. Díky vestavěnému TV tuneru můžete naladit televizní programy šířené analogově i digitálně (DVB-T). Vyhledání TV stanic probíhá automaticky a líbilo se nám také to, že v menu lze aktivovat zesilovač signálu, umožňující kvalitně naladit všechny v současnosti digitálně šířené TV stanice. O reprodukci zvuku se starají dva 3wattové reproduktory.

Menu monitoru je velmi přehledně strukturované a také díky češtině se v něm velice snadno orientuje. Model LG Flatron M2294D tak může být volbou nejen počítačových uživatelů, kteří chtějí na svém pracovním stole občas sledovat i televizní vysílání,

ale i volbou zájemců o cenově dostupný LCD televizor. Úhlopříčka 22palcového displeje sice v dnešní době 37palcových (a vícepalcových) televizorů nevypadá na první pohled nijak závratně, ale pro mnohé uživatele je naprosto dostačující. Vždyť u CRT televizorů byla 55cm úhlopříčka zobrazovací plochy velmi oblíbená.

LG Flatron M2294D má oproti větším LCD televizorům kromě nižší ceny také výhodu v nižší spotřebě energie – ta se při sledování TV pořadů pohybuje kolem 45 W. Při provozování tohoto zajímavého modelu jsme kladně ocenili i vysoký jas a také kontrast. Při shánění LCD monitoru jako zobrazovače k počítači seženete mezi 22palcovými modely levnější přístroje, ale pokud monitor využijete i jako zařízení pro přehrávání filmů, pak je tento model díky nabízeným videovstupům velmi vhodný, protože umožňuje snadno připojit videotechniku. Velkou předností je vestavěný TV tuner – koupí tohoto monitoru tak můžete doma vyřešit problémy, když se rodinní příslušníci chtějí dívat na různé pořady. V pracovním koutku si totiž na displeji tohoto monitoru můžete v klidu vychutnat film či sportovní utkání. ■ mse

LG FLATRON M2294D

Cena včetně DPH: 7 500 Kč.

Poskytl: LG Electronics CZ, s. r. o.; cz.lge.com.

Úhlopříčka: 22 palců (55,9 cm).

Rozlišení: 1 680 × 1 050 bodů.

Typ panelu: TN.

Jas: 300 cd/m².

Kontrast: 3 000 : 1.

Úhly pohledu: 176°/170°.

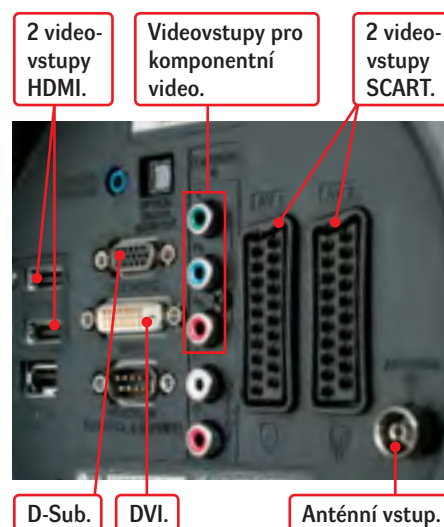
Doba odezvy: 5 ms (GTG).

TV tuner: analogový, digitální DVB-T.

Konektory: DVI, D-Sub, 2× HDMI, komponentní video, 2× SCART.

Reproduktory: 2× 3 W.

Rozměry: 522 × 490 × 95 mm.

▲ V zadní části monitoru LG Flatron M2294D najdete pestrou nabídku portů.

**Monitor LG Flatron M2294D
je připraven i pro připojení TV antény.**

Levná navigace

Automobilové navigační přístroje jsou při cestách do zahraničí či do velkých měst velmi dobrými pomocníky. Tentokrát jsme měli zapůjčen model Garmin nüvi 255W, který je k dispozici za lákavou cenu a přitom se vyzná ve většině evropských zemí.

Cena včetně DPH: 5 490 Kč.

Poskytl: Picodas Praha, s. r. o.; www.garmin.cz.

Displej: 11,2 cm, širokoúhlý dotykový, rozlišení 480 × 272 bodů.

Slot pro paměťovou kartu: SD.

Rozměry: 120 × 74 × 19 mm.

Hmotnost: 169 g.

mapové podklady, nízká cena, snadné ovládání, vysoký jas displeje

občasné nepřesnosti při navigaci, příliš silný napájecí kabel

Tuto navigaci seženete za 5 490 Kč, což je s ohledem na nabízené mapy velmi dobrá nabídka. Obsahuje totiž podrobné mapy západní a severní Evropy a cestovní pokyny vám kromě ČR, Slovenska, Maďarska a Polska nabídnou i v Estonsku, Lotyšsku, Litvě, Slovinsku, Chorvatsku, Rumunsku, Bulharsku a Řecku. Mapy se nacházejí na 1GB paměťové kartě Micro SD, z které navigace čerpá data pomocí adaptéru – v levém boku přístroje se

ký, což jsme při instalaci v automobilu příliš neuvítali.

MENU PŘÍSTROJE

Přístroj se zapíná pomocí páčky v levé části horního okraje. Obraz se zobrazuje v rozlišení 480 × 272 bodů na dotykovém displeji, který má širokoúhlý formát a úhlopříčku dlouhou 11,2 cm. Po načtení map se objeví hlavní menu – zde můžete nastavit hlasitost, otevřít nabídku nástrojů, zobrazit mapu nebo zapnout navi-

a mnoho dalších), ale i pomocí souřadnic. Výběr cílové stanice můžete urychlit po kliknutí na naposledy hledané zastávky či po zadání adresy domova.

Po propočtení trasy se na displeji zobrazí mapa a navigační pokyny. V levém horním rohu je zobrazen směr dalšího odbočení a údaj, jak je odbočka daleko. Je zde i název ulice (či označení komunikace), kam budete zatáčet. V pravé části displeje jsou tlačítka pro zvětšení nebo pro zmenšení měřítko mapy. Ve spodní části se zobrazuje aktuální rychlost a časový údaj, kdy dorazíte do cíle. Na displeji vidíte i údaj o rychlosti, která je v daném místě povolena – ta však vždy nekomunikuje s realitou. Ale to je běžná chyba i u jiných přístrojů, které tuto informaci nabízejí.

Na mapě vaši aktuální polohu označuje animace autíčka. Hlasová navigace nám ve srovnání s jinými připadala více strojová, ale není problémem si na to zvyknout. Důležité je, že jste zavčas informováni o tom, kudy jet. Jednou se nám přihodilo, že když jsme několikrát po sobě ignorovali navrženou trasu, přístroj se na několik minut odmlčel a navigovat začal až v okamžiku, kdy jsme se vrátili na navrženou trasu. Naštěstí se v průběhu testu jednalo o jedinou výjimku, kdy nás navigace nechala na holičkách. Pokud jsme se řídili pokyny, fungoval navigační přístroj bezvadně – když jsme místo pro odbočení minuli, přístroj velmi rychle trasu přepočítal a nabídl alternativní cestu do cíle a nebyl problémem ani s jednosměrnými ulicemi. Za cenu 5 490 Kč se tak jedná o velmi dobrou nabídku nejen pro motoristy, ale i pro turisty, kteří využijí turistických map. ■ mse

S navigací Garmin nüvi 255W se můžete bez obav vydat do zemí západní a severní Evropy, hlavní trasy zná i ve východní části kontinentu.

totiž nachází zdířka pro paměťové karty SD. U testovaného přístroje byla k dispozici i turistická mapa ČR, která obsahuje turistické trasy a cyklotrasy.

PEVNÉ UCHYCENÍ

My jsme se při testu zaměřili na navigační schopnosti při jízdě v automobilu, kdy jsme se pomocí této navigace pohybovali v pražském provozu a v okolí Prahy. Při umístění přístroje na čelní sklo automobilu jsme ocenili jednoduchý, ale spolehlivý nástavec. Ten při jízdě pevně drží navigační přístroj na čelním skle vozu a po dokončení jízdy jej lze snadno odejmout. V balení samozřejmě nechybí automobilový napájecí adaptér, který se zapojuje do portu mini USB v zadní části přístroje. Cca 18 cm před touto koncovkou se na napájecím kabelu nachází zesílená část, ve které najdete zdířku pro připojení externí antény. Do tohoto místa je napájecí kabel dosti širo-

gační program. V nástrojích v sekci „Režim použití“ můžete zvolit automobil, kolo nebo nabídku „Chodec“, v položce „Nastavení tras“ je přednastaveno „Rychlejší čas“, zvolit můžete i položku „Kratší vzdálenost“ nebo „Mimo silnici“. Ponechali jsme variantu „Rychlejší čas“ a z nabídky jazyka jsme vybrali české prostředí a český namluvený hlasový navigační pokyny. Menu dále nabízí prohlížeč obrázků, kalkulačku a přepočítání jednotek a přístroj dokáže zobrazit, jaký je čas v různých světových metropolích.

VYRÁŽÍME NA CESTU

Navigační program spustíte, když se dotknete ikony s lupou a nápisem „Kam vést?“. Zde můžete cíl cesty vybrat zadáním adresy, podle bodů zájmu (na výběr jsou např. čerpací stanice, restaurace, obchody, parkoviště, autoservisy, divadla, kina, hotely

Ochranná fólie na optická média

Cena: cca 25 Kč za kus.

www.d-skin.info

d_skin.
PROTECTIVE
DISC SKINTIP PPK
22/2008

Osobní strážce vašich CD a DVD

Za některá CD nebo DVD zaplatí člověk nemalé peníze. Přestože jsou tato média podstatně odolnější než jejich magnetičtí předchůdci (pásky, diskety aj.), není obtížné je nevratně poškodit. Před nedávnem se na českém trhu objevil zajímavý vynález, který dokáže optická média velmi spolehlivě ochránit.

I když člověk skladuje optické disky podle doporučení výrobce (tedy bez přístupu vlhka a přímého světla) a manipuluje s nimi velmi opatrně (drží je za střed a hranu), velmi snadno se lesklá plocha disku, lidově řečeno, „zapatlá“. I když k čištění použijete velmi jemný hadřík (ubrousek...), na disku se mohou objevit škrábance. Nemluvě o tom, kolik škrábanců dokážou cédéčkům a dévédéčkům „uštédřit“ optické mechaniky.

JAK SE BRÁNIT

Nejsnazší ochranou média je pořízení jeho záložní kopie. Originální disk pak můžete nechat ve skříni a běžným používáním „ničit“ kopii. Jenže ne od každého média lze pořídit kopii. Právní překážky člověk ještě může na vlastní riziko pominout, ale mnozí autoři své disky vybavují velmi účinnými ochranami proti kopírování, takže často nakonec nezbude než používat médium originální.

Jak to tak bývá, zapeklité problémy mají jednoduchá řešení. Možno i vás napadlo, že by disk mohl být proti poškrábání chráněn nějakou průhlednou fólií. Tento nápad našťastí někdo dotáhl do konce. A tak se zrodil d_skin, osobní strážce optických disků...

JAK TO VYPADÁ A JAK TO FUNGUJE

D_skin je tenoučká, křišťálově čistá fólie ve tvaru dvanácticentimetrového optického disku, na jejímž okraji je hrana z tenkého, ale pevného plastu. V této hraně je osm „zobáčků“ – d_skin jednoduše přiložíte na médium a jemným přitlačením zacvaknete tyto „zobáčky“ kolem disku. Fólie d_skinu pak těsně přilne k CD/DVD, a ať už disk vložíte do počítače, nebo do stolního přehrávače, anebo do krabičky, d_skin zůstane na něm a ochrání jej proti poškrábání.

ZKUŠENOSTI Z PRAXE

Už při prvním seznámení s d_skinem jsme měli obavy, zda tato fólie nebude v optických mechanikách překážet – v lepším případě vytvářet strašidelné zvuky, v horším případě médium brzdit a zadržovat a tak jej (i mechaniku) spíše poškozovat než chránit. Tyto předpoklady praxe nakonec zcela vyvrátila. D_skin k médiu dokonale přilne, a ať už disk vložíte do úzké mechaniky notebooku, nebo do mechaniky klasického počítače, anebo do stolního přehrávače, žádné problémy při přehrávání nenastanou. A co víc, na disky chráněné d_skinem lze

bez problémů vypalovat. Pouze pokud byste ochrannou fólii opakovaně z média snímali a poté ji zase nasazovali, dojde k jejímu poškození (zkroucení), což má za následek výše naznačované problémy. Na tuto skutečnost ovšem výrobce upozorňuje. D_skin byste prostě měli na disk nasadit a už byste jej neměli snímat. Koneckonců není k tomu žádný důvod.

Abychom ověřili, že d_skin skutečně chrání, prováděli jsme na médiích jím chráněných různé nepěkné pokusy: drhli jsme jimi o stůl, točili je v krabičce, přejížděli je kancelářskou židlí a podobně. Všechny tyto pokusy absolvoval d_skin se ctí – výjimečně se na něm objevil škrábanec, ale disk

▲ D_skin na médium jednoduše „nacvaknete“.

pod ním zůstal netknutý. Obdobně si d_skin vedl i při náročnějších zkouškách – přejezd média autem, poškrábání klíči, rytí propiskou, počmárávání lihovou fixou a další „taškařice“ už sice odnesl těžkými šrámy, ale médium opět ochránil. Pokud byste tedy chtěli cédéčko/dévédečko s d_skinem poškodit, museli byste si vzít velmi ostrý předmět a hodně přitlačit...

Ke kladům d_skinu lze přičíst i to, že jeho fólie je proti klasickým povrchům médií daleko méně náchylná k zachytávání nečistot a otisků prstů. Pro úplnost ještě dodejme, že d_skinem můžete chránit nejen CD a DVD, ale i nastupující disky Blu-ray (BD), disky ke starším konzolám Sony Playstation a podobně.

VERDIKT

D_skin pořídíte v baleních po pěti, dvaceti a čtyřiceti kusech za cenu cca 25 Kč za kus (tj. 140 Kč, 530 Kč a 950 Kč za jednotlivá balení). Koupit jej lze na oficiálních internetových stránkách produktu na adrese www.d-skin.info/shop-d-skin, kde najdete i odkazy na další internetové obchody. Z významných řetězců kamených prodejen jmenujme například Electroworld a Bontonland.

D_skin nakonec předčil naše očekávání – disky chrání velmi spolehlivě, problémy s jeho použitím nejsou a také cena je velmi přijatelná. Asi nemá smysl opatřovat jím všechna média, která vlastníte, ale na ta cennější jej rozhodně musíme doporučit. Plně si tedy zaslouží ocenění Tip PPK 22/2008. ■ aha

Instalační balík nové verze kancelářské sady OpenOffice.org naleznete na CD přiloženém k tomuto číslu PPK, konkrétně v rubrice **Obsah CD / Novinky**.

OpenOffice.org 3.0: Co je nového?

Světlo světa spatřila třetí verze populární kancelářské sady OpenOffice.org. Co nová (bezplatná) alternativa k MS Office přináší? Došlo na tolik potřebné zrychlení? Pojďme se na nejdůležitější novinky podívat.

▲ Změny nejsou nikterak radikální, zato jsou velmi užitečné – například jde o šikovnou uvítací obrazovku.

OpenOffice.org 3.0 sice nepřináší takovou revoluci jako třeba Office 2007 ve srovnání s Office 2003, ale řada zajímavých novinek se najde. Hned na úvod musíme potěšit uživatele počítačů Apple s Mac OS X, protože OpenOffice.org 3.0 myslí i na ně. Vylepšena byla i podpora pro Windows Vista.

Samozřejmě došlo i na řadu oprav a úprav, které se mají příznivě projevit na stabilitě a rychlosti jednotlivých programů. Músíme tedy uznat, že OpenOffice.org 3.0 už nepůsobí tak

V uvítací obrazovce si můžete vybrat, co právě chcete dělat – podle toho se spustí příslušný program.

neohrabaně jako starší verze, ale rezervy se pořád najdou.

Menší úpravy se dotkly i vzhledu uživatelského rozhraní. Konzervativnější uživatelé se nemusejí bát žádné revoluce. Jde spíše o drobné kosmetické změny. S uživatelským rozhraním souvisí i nová uvítací obrazovka, ve které si můžete vybrat, co právě potřebujete dělat – podle toho se spustí příslušný program.

PODPORA PRO SOUBORY Z OFFICE 2007

Největší novinkou OpenOffice.org je bezpochyby podpora dokumentů, tabulek a prezentací vytvořených v Office 2007. Jak možná víte, poslední verze kancelářské sady od Microsoftu přinesla nové výchozí formáty, které poznáte podle koncovky v názvu uložených souborů: docx (dokumenty), xlsx (tabulky) a pptx (prezentace).

Tyto soubory nebylo možné v OpenOffice.org dříve otevírat bez instala-

ce speciálního, a ne vždy spolehlivého doplňku. OpenOffice.org však už nově výchozí formáty Office 2007 podporuje. Nejenže je umí otevírat a prohlížet, ale samozřejmě je zvládne i editovat a také do nich ukládat již dříve vytvořené soubory.

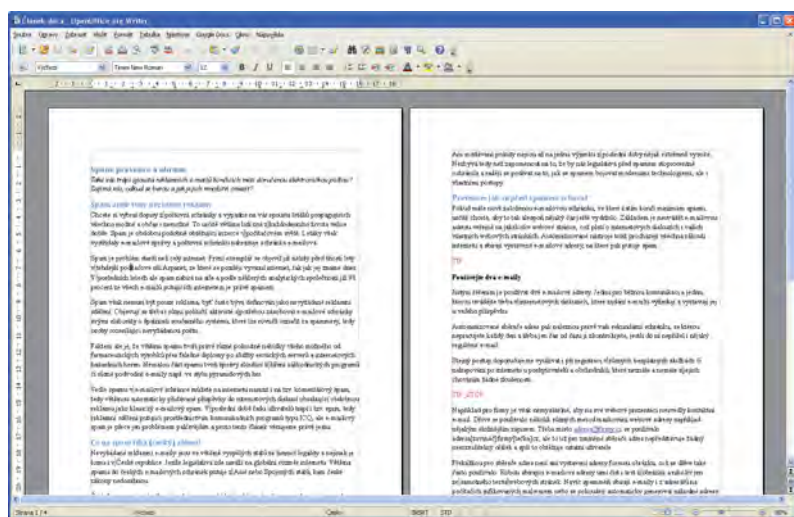
Druhý servisní balíček pro Office 2007 mimochodem někdy v prvních měsících příštího roku přinese „na oplátku“ zase podporu tabulek, dokumentů a prezentací uložených ve výchozích formátech OpenOffice.org. Vzájemným problémům s kompatibilitou by tak již měl být konec.

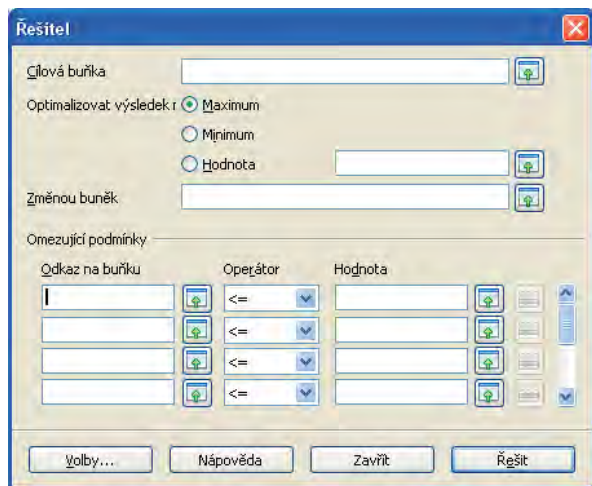
WRITER – VYLEPŠENÍ PRO ŠIROKOÚHLÉ MONITORY

Textový editor Writer konečně přichází s funkcí, kterou řada uživatelů dlouho požadovala. Řeč je o zobrazení více stránek dokumentu vedle sebe. Pokud tedy vlastníte širokoúhlý monitor poskytující dostatek pracovního prostoru, nemusíte se omezovat jen na zobrazení jedné stránky dokumentu uprostřed obrazovky či na nepohodlné roztažení jedné stránky přes celou šířku okna (monitoru). Volitelně lze použít režim knihy, který k sobě rovná sudé a liché stránky, takže dokument lze prohlížet jako knihu.

Výrazných změn doznala podpora poznámek přidaných k dokumentu, kterou se Writer dříve nemohl chlubit. Poznámky se nyní zobrazují v nepřehlédnutelných a dobře čitelných rámečcích v postranním panelu. Pokud k jednomu dokumentu přidáváte poznámky více uživatelů, rámečky s poznámkami od jednotlivých uživatelů jsou barevně odlišeny. To výrazně usnadňuje například spolupráci uživatelů v kanceláři – není třeba zkoumat,

► Uživatelé širokoúhlých monitorů jistě ocení možnost zobrazení více stránek dokumentu vedle sebe.

◀ Chyběla vám v tabulkovém procesoru Calc funkce Řešitel, známá z MS Excelu? S „trojkovou“ verzí přichází i tento nástroj.

zůstal nezměněn (65 536). Označení aktuální pozice je nyní výraznější než dříve – písmeno sloupce a číslo řádku se barevně označí.

IMPRESS: NEJEN OŘEZ OBRÁZKŮ

Impress se dočkal také několika novinek, které výrazně usnadní přípravu prezentací. Například vkládání obráz-

Nová funkce Řešitel dokáže výrazně pomoci při řešení složitějších vzorců obsahujících několik neznámých.

kdo přidal kterou poznámku k rozpracovanému dokumentu.

CALC: NOVÁ PRAKTICKÁ FUNKCE ŘEŠITEL

Největší novinkou tabulkového kalkulaátoru Calc je nová funkce Řešitel, která dokáže výrazně pomoci při řešení složitějších vzorců obsahujících několik neznámých. Taková funkce dříve v programu Calc chyběla, což bylo ve srovnání s Excelem z MS Office výrazné minus.

Zajímavou možností je spolupráce na jedné tabulce s více uživateli v reálném čase. Po síti tak může jednu

tabulku upravovat několik uživatelů a při každém uložení tabulky se ostatním uživatelům označí buňky, v nichž došlo k nejnovějším změnám. Pokud upraví více uživatelů též data, Calc se zeptá, kterou úpravu má uložit. Při aktivování tohoto režimu se zablokuje změny formátování tabulky, takže uživatelé sice mohou spolupracovat na obsahu tabulky, ale nezpůsobí si navzájem zmatek např. změnou barev sloupců a podobně.

Calc nyní také umí pracovat i s opravdu velkými tabulkami. Počet možných sloupců byl čtyřikrát zvýšen, tedy na 1 024. Maximální počet řádků

ky je možné oříznout přímo v programu Impress bez potřeby otevírat externí grafický editor. Při vkládání tabulek do prezentace zase není nutné vytvářet je zvlášť v editoru Calc, ale lze je připravit přímo prostřednictvím programu Impress.

Nově umí Impress pracovat s více monitory, resp. zobrazovacími zařízeními, což se hodí hlavně při předvádění prezentace. Její promítání je možné nastavit například na projektoru – na obrazovce počítače (notebooku) pak může mít přednášející k dispozici další poznámky či podobně.

■ Jiří Macich ml., jiri@macich.net

Angličtina z televize i z PC

Výrobce: LANGMaster.

Doporučená cena 2 999 Kč.

Jazyk: angličtina, čeština.

www.langmaster.cz

Při výuce cizích jazyků (zejména těch, u nichž se výslovnost výrazně liší od psaného textu) bývá pro některé studenty problém, jak rozumět tomu, co v daném jazyce slyší. Na pomoc přichází titul, který vám představíme.

Titul Angličtina extr@ obsahuje šest DVD, která je možné přehrát v počítači nebo ve stolním přehrávači. Na jednotlivých DVD jsou příběhy čtyřech mladých lidí, které připomínají některé televizní seriály.

Titul je určen pro začátečníky a středně pokročilé studenty.

Chcete-li si zvyknout na mluvenou angličtinu, Angličtina extr@ vám s tím může pomoci.

OBSAH TITULU V ČÍSLECH

Podle údajů výrobce obsahuje titul celkem

- ▶ 60 hodin výuky,
- ▶ 30 filmových epizod, každou o délce 25 minut,
- ▶ 90 ozvučených cvičení / celkem 450 otázek,
- ▶ 2 163 namluvených slovíček.

Není třeba připomínat, že veškeré dialogy probíhají v angličtině. Máte mimo jiné možnost zobrazit titulky v angličtině nebo v češtině, anebo titulky úplně vypnout. Hlavní menu je v angličtině, ale je velmi jednoduché a nemělo by činit potíže ani začátečníkovi. Češtinu jsme v informačním rámečku nahoře na této stránce uvedli proto, že je možné použít české titulky, a také proto, že DVD nabízejí anglicko-český, popř. anglicko-slovenský slovník.

USPOŘÁDÁNÍ DAT

Po vložení DVD do přehrávače se zobrazí názvy pěti příběhů, které zvolené DVD obsahuje, a je na vás, který z nich si vyberete. Každý příběh je rozdělen do několika částí a musíte se rozhodnout, zda si je necháte přehrát všechny (plynule jako jeden příběh), nebo zda si vyberete jen jednu z nich. V této části se u dolního okraje objeví nabídka, ve které můžete zvolit jazyk titulků (předem nastavena je angličtina), nebo titulky úplně vypnout. Ve stejné nabídce můžete také spustit cvičení nebo slovník.

CVIČENÍ

Protože se jedná o výukový titul, najdete na konci každé lekce krátké cvičení, v němž si můžete ověřit, jak

jste si zapamatovali a pochopili děj příběhu.

Pod pojmem „cvičení“ si nepředstavujte interaktivní úlohy, na které jste zvyklí z výukových CD. V tomto případě program zobrazí postupně věty, vy se rozhodnete, zda jsou pravdivé, a buď chvíli počkáte, než program zobrazí výsledek, nebo výsledek kliknutím zobrazíte sami.

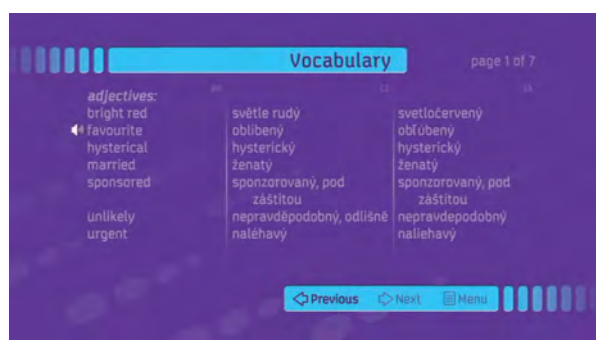
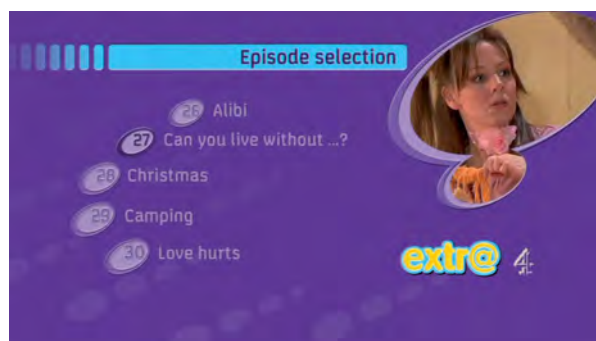
Další možností je doplňovat do vět části textu. V tomto případě se na obrazovce objeví věta, v níž část textu chybí, a pod větou je několik možných slov pro doplnění. Opět se rozhodnete pro jednu z možností a buď chvíli počkáte, nebo kliknutím zobrazíte řešení.

SLOVNÍČEK

Neznáte-li některá slovíčka, můžete je najít ve slovníku, který je namluven rodilými mluvčími. Slovník je uspořádán tak, že v jednom sloupci je napsané anglické slovo, v druhém jeho český význam a ve třetím význam slovenský. Můžete přehrát kterékoliv vybrané slovíčko, anebo můžete využít automatického přehrání celého slovníku.

HODNOCENÍ

Máte-li problémy s tím, rozumět anglicky mluvícím lidem, pak vám tento titul může pomoci k tomu, abyste si angličtinu „naposlouchali“. Hledáte-li výukový program, který zahrnuje i gramatiku, je třeba poohlédnout se po jiném titulu. ■mzi

Přenosný trezor na data

Mnoho uživatelů má v počítačích uložena data, jejichž cena přesahuje cenu PC samého. V takových případech je namísto otázka, zda jsou tato data dostatečně chráněna. Heslo brání neoprávněnému vstupu do systému totiž příliš nepomůže.

absolutní zabezpečení dat, vysouvací USB konektor, ovládací software, rychlost

chybějící česká lokalizace, vyšší cena

Je třeba si uvědomit, že případný nenechavec, prahnoucí po zajímavých informacích, může například použít operačního systému spouštěného z CD a dostat tak z libovolného počítače citlivé údaje během několika málo minut. Jedinou účinnou obranou je šifrování – v takovém případě jsou data (zjednodušeně řečeno) „rozdrcena na tisíce kousíčků“ a ten, kdo nemá patřičný klíč (heslo) k jejich sestavení, se z nich nic nedozví. Jenže šifro-

vání pevných disků je záležitost velmi náročná a běh počítače zpomaluje.

Zajímavým řešením tohoto problému by mohly být nové USB flash disky od společnosti Verbatim. Řada s názvem **Business Secure** obsahuje hardwarové 256bitové šifrování. Taková ochrana je v dnešní době neprolomitelná a ani mnoho dalších let téměř jistě změnu nepřinese.

JAK TO FUNGUJE

USB flash disky s šifrováním vypadají na první pohled jako obyčejné „flešky“: elegantní černé provedení, USB konektor chráněný před poškozením tak, že jej lze zasunout do těla paměti, stavová dioda a malý rozměr – USB konektor tedy oproti jiným zařízením nezablokuje sousední USB port.

Po připojení je disk automaticky detekován, ale zobrazí se jako jednotka s nulovou kapacitou. Na této jednotce si můžete pročit manuál zařízení a spustit ovládací software. Program nazvaný V-Secure umožní při prvním spuštění flash disk nakonfigurovat, tedy určit heslo pro přístup. Při dalších startech aplikace heslo naopak vyžaduje, a je-li korektně zadáno, zpřístupní data uložená na zařízení jako další jednotku, s níž lze pracovat běžným způsobem. Celý proces přitom není nikterak zdoluhavý: i se zadáním hesla jej lze pohodlně stihnout cca za 15 vteřin.

Pokud tedy neznáte heslo, nemáte šanci se k datům dostat. Navíc pokud heslo zadáte šestkrát špatně, zařízení se zformátuje (při pátém špatném pokusu na to předem upozorní) a obsažená data již nikdo neuvidí. Navíc je třeba zadat poměrně složité heslo – musí obsahovat alespoň jedno velké písmeno, alespoň jedno malé písmeno, alespoň jeden speciální znak a nemůže být kratší než šest znaků. Bezpečnost je tedy na vysoké úrovni.

POUŽITÍ V PRAXI

Ovládací program disku je velmi přívětivý a funguje spolehlivě. Není ani nijak agresivní – po spuštění se usídí v pravém dolním rohu obrazovky (vedle hodin) a nedává o sobě nijak vědět. Protože je spuštěn z USB disku, funguje na všech počítačích spolehlivě a nezanechává žádný nepořádek v systému. Vytknout mu tak lze jediné chybějící českou lokalizaci, třebaže rozhraní je pochopitelné i pro úplně začínajícího angličtináře.

Co se rychlosti média týče, byli jsme nadmíru spokojeni. Hardwarové šifrování disk nikterak nezpomaluje, a tak porovnání s běžným USB flash diskem dopadlo velmi dobře. Při kopírování z disku do počítače jsme naměřili téměř shodné údaje, a při kopírování z počítače na disk byl Business Secure dokonce dvakrát rychlejší. Jeho rychlost je tak srovnatelná například s externím pevným diskem, takže jej lze bez problémů používat k běžnému ukládání dat.

VERDIKT

Výrobce slibuje absolutní bezpečnost a nakonec dodal i něco navíc. Kromě již zmíněné chybějící české lokalizace bychom mohli zařízení vytknout už jen vyšší cenu. Pokud ale skutečně potřebujete zabezpečit cenná data, jde o jedno z nejjednodušších a nejlevnějších řešení. Lze si i snadno představit, že toto zařízení bude neustále připojeno ke stejnému počítači a používáno k zabezpečení dat, aniž by uložená data byla někdy přenášena. I když možnost připnout si důležitá data třeba na klíče a mít je tak neustále pod dohledem, vzdálené od nenechavců, nehod a živelních pohrom, je jistě šikovná. Zařízení tedy není úplně pro každého, ale svůj účel plní na jedničku s hvězdičkou. ■ **aha**

Pokud neznáte heslo, nemáte šanci se k datům dostat.

TEST RYCHLOSTI

Přenášeno bylo několik souborů o celkové velikosti 700 MB nejprve z počítače na USB flash disk a potom z tohoto disku zpět do počítače.

VERBATIM USB BUSINESS SECURE

Z počítače na médium:

69 s, tedy 10,1 MB/s (výrobce udává 8 MB/s).

Z média do počítače:

43 s, tedy 16,3 MB/s (výrobce udává 11 MB/s).

REFERENČNÍ NEZNAČKOVÝ USB FLASH DISK

Z počítače na médium: 126 s, tedy 5,5 MB/s.

Z média do počítače: 45 s, tedy 15,5 MB/s.

Kupujeme videokameru

Vánoce se blíží a videokamera může být vhodným dárkem pro celou rodinu. Ukážeme vám proto základní druhy kamer, jejich přednosti i zápory. Abychom vám výběr ještě více zjednodušili, představíme vám šest zástupců kamer s Full HD rozlišením.

Videokamery rozlišujeme především podle média, na které nahrávají, a také podle maximálního rozlišení, ve kterém umožňují video zaznamenat. Dříve bylo možné vybírat mezi kamerami analogovými a digitálními, ale na analogové dnes už narazíte jen v bazarech. Většinou je poznáte podle velikosti, která se odvíjí od velikosti analogové pásky. V dnešní době už snad ani nemá smysl kupovat analogovou kameru – nedávno ješ-

cena. Koupě hned první kamery, kterou objevíte v letáku, může v blízké budoucnosti vést k nešťastným zjištěním, že v případě malého příplatku mohla mít kamera jednu funkci navíc, kterou byste zrovna hodně využívali.

VOLBA PODLE VYBAVENÍ DOMÁCNOSTI

Volba média, na které bude kamera primárně natáčet, se odvíjí i od vybavení domácnosti a také záleží na ochot-

U všech představených kamer najdete optický stabilizátor, dálkové ovládání, blesk, Li-Ion akumulátor, bohatou výbavu kabelů nebo programy pro stažení do počítače. Všechny vedle natáčení umožňují i fotografovat, ale kvalita fotografií se nedá srovnávat s tou z fotoaparátů. Pro prohlížení v počítači to ovšem stačí. Z představených kamer se nám nejvíce líbil jediný zástupce společnosti Canon, tedy model HF10 – nabízí totiž nejlepší kvalitu obrazu. Těsně za ním se umístil model Panasonic SD100, který nabízí nejlepší výbavu, ergonomii a výdrž, a model Sony HandyCam CX11, který má nejlepší zvuk. Všechny tři kamery používají záznam na paměťovou kartu, Canon HF10 má navíc interních 16 GB.

TIP PPK
22/2008

U digitálních kamer můžete volit mezi záznamem na kazetu, DVD, pevný disk nebo na paměťovou kartu anebo kombinace těchto funkcí.

tě vítězila cenou, ale ani to už neplatí. Nejlevnější nové digitální kamery se dají pořídit za cenu od čtyř tisíc korun, což je snad suma dostupná pro každého, kdo se chce videu věnovat.

URČENÍ PRIORIT

Na začátku rozhodování, kterou kameru zakoupit, by si měl uživatel ujasnit, co od kamery očekává: Které vlastnosti od ní požaduje, jak často ji bude používat, k jakým účelům, za jakých podmínek, jak bude video zpracovávat a na čem bude přehrávat – od toho se odvíjí i výsledná

tě majitelů věnovat čas na zpracování videa, než si ho budou moci lidé prohlédnout. Podobné je to i s volbou rozlišení – výhodné je mít podle toho i patřičnou audiovideosestavu. Důležité je také u kamery zkontrolovat, jak je vybavena konektory pro případné přímé připojení k počítači, televizi, DVD nebo ke kazetovému videu.

ZÁZNAM NA KAZETY JEŠTĚ NENÍ PASSÉ

Každé nahrávací médium má svá pro i proti. Dříve nejběžnější záznam na mini DV kazety poskytuje vysokou kvalitu obrazu díky menší kompresi – k větší kompresi dochází až po sestříhání a po vypálení třeba na DVD. Záznam na pásek také představuje zdoluhavé nahrávání do počítače, které probíhá v reálném čase. Kvůli malé kompresi je nutné počítat též s dostatečným prostorem na disku – jedna hodina záznamu zabere přibližně 17 GB. Při prohlížení v kameře nebo po připojení k televizi je problém s hledáním scén, protože je nutné pás-

ku postupně převíjet a hledat danou událost. Když si nedáte pozor, můžete omylem přemazat již nahrané záběry, když zapomenete kazetu vyměnit nebo ji nepřetočíte na konec. Velikost kazety, i když je menší než u kamer analogových, předurčuje i větší rozměry videokamery. Kazety s kapacitou 60 minut koupíte i za 50 korun.

DVD KAMERY PRO SNADNÉ ZHLÉDNUTÍ

Videokamery využívající záznam na malé, osmicentimetrové nosiče DVD poznáte na první pohled. Kromě větších rozměrů je jejich hlavní nevýhodou malá kapacita. Ve standardním formátu o rozlišení 720 × 576 se na jednovrstvé médium vejde 30 minut, kapacita se však dá zvýšit použitím dvouvrstvého nebo oboustranného média, které umožňuje nahrát až 60 minut. U Full HD rozlišení o maximální kvalitě je to pouhých 11, respektive 22 minut. Pro Full HD tedy tento typ kamer není vhodný, a to minimálně do doby, než se více prosadí kamery umožňující záznam na disky Blu-Ray (první vlašťovkou jsou kamery Hitachi). Výhodou je naopak možnost rychlého zhlédnutí. Stačí DVD z kamery vyjmout a vložit jej do DVD mechaniky v počítači nebo do DVD přehrávače. Pokud natáčíte ve formátu AVCHD, před vložením do stolního přehrávače se ujistěte, že přehrávač tento formát záznamu podporuje. 1,4GB 8cm DVD koupíte za cenu od 60 Kč, dvouvrstvé nebo dvoustranné médium DVD přibližně za dvojnásobek.

TEŽKÉ KAMERY S PEVNÝM DISKEM

Poslední kategorií „velkých“ digitálních kamer jsou ty s pevným diskem. Právě velikost a hmotnost pevného dis-

TIP

Pro střih videa v počítači potřebujete alespoň 1GHz procesor s 256 MB RAM, ideálně 2GHz dvoujádrový procesor s 1 GB RAM a odpovídající místo na pevném disku. Pokud uvažujete o střihu záznamu ve Full HD, měli byste se vybavit nejlépe čtyřjádrovým procesorem s 2 GB RAM a dále grafickou kartou, která má 256 MB paměti. Amatérské programy pro střih videa, které poskytují řadu dalších možností, se dají pořídit již za jeden tisíc korun, ty s podporou pro Full HD kamery a pro formát AVCHD pak za cenu kolem dvou tisíc korun.

ku jsou příčinou toho, že tyto modely jsou objemné a těžké. S rozměry to není zas tak hrozné, jsou podobné jako u mini DV a u DVD. Ale je nutné počítat především s větší hmotností, což se nepříznivě projeví při dlouhém natáčení bez možnosti odpočinout si (např. při natáčení svatebních obřadů). Nespornou výhodou HDD kamer je jejich kapacita záznamu. U běžných modelů je možné vybírat mezi kamerami s kapacitou 20 až 120 GB, přičemž na 60GB disk se vejde přes 7 hodin videa v nejvyšší kvalitě. Zvolené kapacity úměrně odpovídá i cena. Oproti ostatním typům kamer naopak ušetříte při nákupu médií – pevný disk je součástí kamery, tudíž vás žádné dodatečné investice nečekají.

ODOLNĚJŠÍ KAMERY NAHRÁVAJÍCÍ NA PAMĚŤOVÉ KARTY

Naopak malými rozměry a nízkou hmotností oslňují kamery zaznamenávající na paměťové karty. Některé typy jsou svou velikostí srovnatelné s kompaktními fotoaparáty. Další výhodou je odolnost, protože v těchto typech kamer nejsou žádné pohyblivé části sloužící k záznamu videa, a tak jsou předurčeny i k použití v podmínkách, kde hrozí otřesy, či dokonce pády. Vyrábějí se i typy, kterými je možné natáčet pod vodou. Nevýhodou je

nutnost k ceně kamery přičíst cenu paměťové karty. Součástí balení většiny kamer sice bývá paměťová karta, ale o nedostatečné kapacitě. Na 16GB kartu se vejdou přibližně 2 hodiny záznamu v nejvyšší kvalitě. Některé DVD přehrávače mají slot na karty SD/SDHC a umožňují tak snadné přehrávání videa vložením karty. V provedení SDHC se dá paměťová karta sehnat za cenu kolem 1 000 Kč, karta Memory Stick Pro Duo je přibližně třikrát dražší. Některé SDHC

karty mají kapacitu 32 GB, ale jejich koupě se ve srovnání s kartami o 16GB kapacitě prozatím nevyplatí.

HYBRIDNÍ TYPY JAKO KOMPROMIS

Kromě zde uvedených čtyř základních kategorií můžete narazit i na hybridní typy. U nich je kromě základního média možné použít i druhé, případně třetí. Můžete se tedy setkat s DVD kamerami nebo HDD kamerami, které umožňují nahrávat video i na paměťové

Nejvíce odolné jsou modely bez pohyblivých součástí nahrávající na paměťové karty.

	Kazeta Mini DV	DVD R/RW (8 cm)	Pevný disk	Paměťová karta (SDHC/MS)
Kapacita	60–90 minut	1,4–2,8 GB	20–120 GB	4–32 GB
Výhody	cena, kvalita obrazu	rychlá možnost zhlédnutí	velká kapacita, rychlé nahrání do počítače	kompaktní rozměry, odolnost, snadné a rychlé přehrávání a nahrávání
Nevýhody	dlouhá doba potřebná k hledání nebo k nahrání do PC	malá kapacita, velikost kamer, pohyblivé části náchylné k poškození	hmotnost, cena kamery, pohyblivé části náchylné k poškození	cena médií
Běžná cena	50 Kč (60 minut)	60 Kč (1,4 GB)	bez investice do médií	1 000 Kč (16 GB SDHC)

karty. Jen si dejte pozor, aby paměťové karty nebyly použitelné jen pro fotografie, jako je tomu např. u digitálních kamer s mini DV kazetami. Můžete se setkat s modely, které mají ve svém těle navíc flash paměť o kapacitě 8, 16 nebo 32 GB. V případě kamery s kombinací záznamu na paměťové karty a do interní paměti je takový model odolný a zároveň má integrovanou přídavnou paměť, podobně jako je tomu u kamer s pevným diskem. Jen je třeba zvážit, jestli neušetřit koupí typu bez interní paměti a naopak za menší obnos pořídit více paměťových karet.

VYSOKÉ ROZLIŠENÍ PRO VELKÉ DETAILS

Digitální kamery o standardním rozlišení se pohybují nejčastěji v cenové relaci 5 až 15 tisíc korun, ty s plně vysokým rozlišením (Full HD) stojí přibližně

15 tisíc (většina kamer nestojí víc než 30 tisíc korun). Dá se tedy říci, že slušná kamera se standardním rozlišením stojí 10 tisíc a kamera s Full HD rozlišením 20 tisíc korun. Pokud máte peníze na Full HD kameru, ale zdráháte se koupit ji, protože máte jen DVD přehrávač a televizi s klasickým rozlišením, nemusíte se bát. I na klasické sestavě na první pohled poznáte, že záznam byl pořízen Full HD kamerou.

ŠIROKOUHLST Vládne

Kamera se nekupuje na rok dva, takže vám doporučujeme koupit typ, který umožňuje natáčet i v širokoúhlém formátu. Dnes se jiné televize v ceně přesahující 10 tisíc korun ani nedají pořídit a jejich cena bude stále klesat. U Full HD kamer je širokoúhlý poměr stran 16 : 9 standardem. Při koupi kamery byste neměli zapome-

nout na vhodné pouzdro pro kameru a příslušenství, jako jsou náhradní média, akumulátor, externí světlo nebo mikrofon.

POČÍTAČ PRO SNADNÝ STŘIH VIDEO

Všechny kamery lze snadno připojit k videorekordéru nebo DVD rekordéru a záznam jednoduše sestříhat. Různé přechody se dají u některých kamer automaticky doplnit mezi scény už při natáčení. Ale pokud chcete video doplnit o titulky, přidat komentáře nebo DVD menu, je nutné počítat s odpovídající počítačovou sestavou a také s příslušnými programy. V příštím čísle vám představíme program Adobe Premiere Elements 7 a ukážeme vám postup zpracování videa z Full HD kamery v programu Pinnacle Studio 12. ■ dee

	Canon HF10	Panasonic HDC-HS100	Panasonic HDC-SD100	Sony Handycam HDR-CX11E	Sony Handycam HDR-SR11E	Sony Handycam HDR-UX19E
Cena s DPH	22 990 Kč	32 995 Kč	24 995 Kč	21 990 Kč	28 990 Kč	25 990 Kč
Poskytl	Canon CZ, s. r. o. www.canon.cz	Panasonic Czech Republic, s. r. o. www.panasonic.cz	Panasonic Czech Republic, s. r. o. www.panasonic.cz	Sony Czech, s. r. o. www.sony.cz	Sony Czech, s. r. o. www.sony.cz	Sony Czech, s. r. o. www.sony.cz

SNÍMAČ

Max. rozlišení videa	2,07 Mpx 1 920 × 1 080	2,07 Mpx 1 920 × 1 080	2,07 Mpx 1 920 × 1 080	2,07 Mpx 1 920 × 1 080	2,07 Mpx 1 920 × 1 080	2,07 Mpx 1 920 × 1 080
Max. rozlišení snímků	3,1 Mpx 2 048 × 1 536	2,07 Mpx 1 920 × 1 080	2,07 Mpx 1 920 × 1 080	10,2 Mpx 3 680 × 2 760	10,2 Mpx 3 680 × 2 760	4 Mpx 2 304 × 1 728
Velikost	1/3,2"	3 × 1/6"	3 × 1/6"	1/3,1"	1/3,1"	1/5"
Poměr stran videa	16 : 9, 4 : 3	16 : 9, 4 : 3	16:9, 4:3	16 : 9, 4 : 3	16 : 9, 4 : 3	16 : 9, 4 : 3
Formát záznamu	AVCHD	AVCHD	AVCHD	AVCHD	AVCHD	AVCHD

OPTIKA A LCD

Optický zoom	12x	12x	12x	12x	12x	15x
Digitální zoom	40x nebo 200x	30x nebo 700x	30x nebo 700x	150x	150x	30x nebo 180x
Stabilizátor	optický	optický	optický	optický	optický	optický
Možnost použít filtry	37 mm	37 mm	37 mm	37 mm	37 mm	30 mm
Velikost a rozlišení LCD displeje	2,7" / 211 000 px	2,7" / 300 252 px	2,7" / 300 252 px	2,7" / 211 200 px	3,2" / 921 600 px	2,7" / 211 200 px

DALŠÍ VÝBAVA

Audio	Dolby Digital 2.0	Dolby Digital 5.1	Dolby Digital 5.1	Dolby Digital 5.1	Dolby Digital 5.1	Dolby Digital 5.1
Hledáček	ne	ano, barevný	ano, barevný	ano, barevný	ano, barevný	ano, barevný
Minimální osvětlení	0,2 lx	2 lx / 1 lx režim barevné noční vidění	2 lx / 1 lx režim barevné noční vidění	5 lx / 0 lx režim noční snímání	5 lx / 0 lx režim noční snímání	5 lx / 0 lx režim noční snímání
Noční režim	ano	ano	ano	ano – infra	ano – infra	ano – infra
Médium	karty SD/SDHC	Pevný disk (60 GB), karty SDHC	karty SD/SDHC	Memory Stick karty (MS)	Pevný disk (60 GB), karty MS	DVD a karty MS
Interní paměť	16 GB	ne	ne	ne	ne	8 GB
Vstupy, výstupy	USB, HDMI, AV, komponentní, mikrofon, sluchátka	Výstupy AV, HDMI, USB a komponentní, sluchátka, mikrofon	Výstupy AV, HDMI, USB a komponentní, sluchátka, mikrofon	Výstupy AV, S-Video, USB, komponentní a HDMI	Výstupy AV, S-Video, komponentní a HDMI, USB, sluchátka, mikrofon	Výstupy AV, S-Video, komponentní, HDMI a USB
Rozměry (š × v × h)	73 × 64 × 129 mm	74 × 76 × 138 mm	65 × 72 × 138 mm	69 × 67 × 129 mm	83 × 76 × 138 mm	58 × 93 × 134 mm
Hmotnost (bez baterie)	380 g	420 g	320 g	370 g	560 g	470 g

Canon HF10

HF10 je na první pohled bytelná kamera používající k záznamu paměťové karty SDHC. Navíc je v těle kamery integrována interní paměť o kapacitě 16 GB. Dle libosti je možné zvolit i typ bez interní paměti, nebo naopak typ s dvojnásobnou velikostí. Celé tělo, kombinující plast a kov, je vyvedeno v černé barvě, jen některé ovládací prvky jsou doplněny červenými a modrými ikonami.

Přední část kamery z většiny zabírá objektiv, pod nímž se nachází stereo-mikrofon. Vedle objektivu je zaostřovací senzor, pod ním blesk a ještě níže pak malé videosvětlo. To vám přijde vhod při natáčení v tmavých prostorách nebo v úplné tmě. Na rozdíl od nočních režimů jiných kamer, kdy je možné natáčet v noci za použití infračerveného zařízení, je v tomto případě záznam barevný.

Horní část obsahuje ovladač zoomu, spoušť pro záznam statických snímků a tlačítko pro zapnutí a vypnutí kamery. Pod výsuvným krytem jsou schovány rozšiřovací sánky pro další příslušenství, jako je externí mikrofon či světlo.

TIP PPK
22/2008

Optický zoom

12×

Displej

2,7"

Audio

2.0

Primární médium

SD

Hmotnost

380 g

interní paměť, kvalitní obraz, přídavné světlo, odolnost

zvuk pouze stereo, dražší médium

Vzadu je akumulátor, tlačítka pro spouštění záznamu a kryté konektory pro mikrofon a pro sluchátka, audio-videovýstup a vstup pro napájení.

Vespodu je uvolňovač baterie a závit pro stativ, napravo najdete kulatý volič režimů a pod gumovou krytkou konektory HDMI a USB2.

Levá strana patří výklopnému displeji s ovládacími prvky, který zakrývá

slot pro paměťové karty, komponentní výstup a další dvě ovládací tlačítka.

Marně byste na kameře hledali malý hledáček, využívaný v posledních letech snad jen při ostrém slunci.

Z testovaných kamer se nám u tohoto modelu líbila kvalita zachyceného videa nejvíce, a proto jsme kameře Canon HF10 udělili ocenění Tip PPK.

Panasonic HDC-HS100

Jedná se o hybridní typ kamery, který kombinuje pevný disk o kapacitě 60 GB s možností natáčet na paměťové karty SD. Kamera patří do nové generace tříčipových kamer: Panasonic vyměnil systém 3CCD za 3MOS, což by mělo přinést ještě lepší podání barev. Prakticky řešeno je ruční přeostrřování velkým prstencem kolem objektivu. To ocení především náročnější zákazníci, kteří se nechťejí spoléhat jen na automatické ostření, jež si samo podle středu volí, na co zaostří. To sice pro většinu záběrů stačí, ale když si tuto možnost „osaháte“, sami pak budete hledat situace, kdy lze této funkci dále využít. Však to jistě znáte z filmů: Kamera zůstává na místě, ale postupným přeostrřováním ze vzdáleného předmětu na blízky vás navádí, na co se při sledování filmu máte zaměřit. Díky této možnosti můžete významným událostem vdechnout kousek jedinečnosti navíc. Uplatnění najde i ve ztížených podmínkách, kdy si automatika neví rady a neumí zaostřit, třeba při natáčení vodní hladiny nebo přes sklo. Samozřejmě že tento model není jediný, který mož-

hybridní kamera, záznam na pevný disk i paměťovou kartu, velká kapacita

vyšší hmotnost a rozměry, větší náchylnost k poškození

Optický zoom

12×

Displej

2,7"

Audio

5.1

Primární médium

HDD

Hmotnost

420 g

nost manuálního přeostrřování nabízí. I v našem přehledu je takto vybavených kamer více, ale ne vždy je ergonomie dobře vyřešena. V tomto případě si to můžete představit jako zaostřování u zrcadlovek na těle objektivu.

Ovládací prvky i proporce jsou téměř shodné s modelem SD100, až na výše zmíněný pevný disk, protože ten

se tradičně nachází na levé straně – na něm jsou ovládací prvky pro zoom, spoušť statických snímků, přepínač mezi displejem a hledáčkem a vzadu je přepínač mezi záznamem a přehráváním. Možnost záznamu na pevný disk se odráží také v malé odlišnosti menu. Na HDD kameru je tento model poměrně lehký.

Panasonic HDC-SD100

Kamera umožňuje záznam na paměťové karty SD/SDHC, schované pod výklopným krytem a displejem. Na displeji ani kolem něj nenačtete žádné ovládací prvky, k pohybu v menu slouží malý gumový joystick, kterým lze pohybovat v pěti směrech. Vstup do menu je umožněn stiskem tlačítka napravo. Nalevo od joysticku jsou tlačítka pro aktivaci či deaktivaci optické stabilizace a koš pro vymazání záběrů, které je předtím ještě možné rozdělit. U pantu displeje jsou pod sebou reproduktor fungující při přehrávání, tlačítko pro přímé vypálení, jestliže ke kameře připojíte externí vypalovačku, a posuvník pro uvolnění krytu paměťové karty. Vedle něj je zasouvací kryt a pod ním najdete konektory pro sluchátka a komponentní konektor. Nad displejem jsou ještě dvě tlačítka – tlačítko pro inteligentní automatiku, která sama přizpůsobuje nastavení záběru skutečným podmínkám, a tlačítko *PRE-REC*, které vám umožní nezmeškat žádný důležitý moment. Tak se eliminuje prodleva způsobená jak kameramannem, tak kamerou. Na pravé straně je

Optický zoom

12×

Displej

2,7"

Audio

5.1

Primární médium

SD

Hmotnost

320 g

nízká hmotnost, malé rozměry, ergonomicky řešené manuální funkce

dražší média

pak už jen přepínač pro zapnutí, manuální zoom, ostření a volič funkcí záznamu. V přední části je blesk a objektiv s výše zmíněným kruhovým prstencem pro manuální ovládání. V horní části je mikrofon pro záznam prostorového zvuku, pod výklopným krytem se nachází rozšiřovací sánky pro příslušenství a jako poslední zde najdeme ovládání zoomu, tlačítko spouště pro

fotografování, přepínač mezi hledáčkem a displejem a kolečko pro nastavení korekce optického hledáčku. Na levé straně je přepínač mezi záznamem, vypnutím a přehráváním. Vedle něj v zadní části je tlačítko pro spuštění záznamu. Vespod je kovový stativový závit a uvolňovač baterie, pod kterou se ukrývá konektor pro napájení, konektor HDMI a konektor USB.

Sony Handycam HDR-CX11E

V přední části je objektiv s bleskem a šikmo pod ním volič režimů pro manuální ostření, expozici, korekci a pro vyvážení bílé.

Horní část obsahuje mikrofon pro záznam Dolby Digital 5.1. Za ním je zásuvné víčko, ukrývající rozšiřovací sánky. Následuje ovladač zoomu a tlačítko spouště statických snímků.

V zadní části je tlačítko Power, které zároveň slouží jako přepínač mezi záznamem videa a fotografováním. Pod ním je akumulátor a tlačítko pro spuštění záznamu videa. Nalevo od akumulátoru se nachází kryt výstupu HDMI, kryt konektoru A/V a kryt konektoru pro napájení.

Spodní část patří vícefunkčnímu konektoru, závitu pro stativ a uvolňovači baterie.

Pravá část obsahuje jen poutko na držení.

Na levé straně je výklopný displej s čtyřmi tlačítky, povětšinou supplujícími nahrávání a ovládání zoomu na těle kamery. Tohoto displeje využijete v situacích, kdy nemůžete nebo

Optický zoom

12×

Displej

2,7"

Audio

5.1

Primární médium

MS

Hmotnost

370 g

kvalitní zvuk, vysoké rozlišení u statických snímků

drahá média

nechcete držet kameru standardním způsobem. Displej ukrývá tlačítko pro jas a tlačítko pro zobrazení displeje, přepínač do jednoduchého (easy) režimu, tlačítko pro rychlý přístup do přehrávání, tlačítko pro zapínání nočního režimu a také kryt paměťové karty Memory Stick, jejíž 4GB verze je součástí balení.

Jestliže vám schází tlačítka pro pohyb menu, je to tím, že displej je dotykový a veškeré volby a nastavení se provádí jeho prostřednictvím.

Propojení s počítačem prostřednictvím kabelu USB probíhá přes dokovací stanici, ve které lze i dobíjet akumulátor.

Sony Handycam HDR-SR11E

Skoro celou přední část zabírá objektiv s dvanáctinásobným zoomem a integrovaným bleskem. Pod objektivem je tlačítko pro natáčení v protisvětle a kruhový volič pro manuální ovládání kamery, manuálně je možné měnit zaostření, expozici, korekci a vyvážení bílé. V horní části je více-směrný mikrofón pro záznam zvuku 5.1 Dolby Digital. Za mikrofónem je výsuvný kryt rozšiřovacích sáňek. Na konci horní části je výklopný okulár s hledáčkem. Napravo, v části, kde se nachází i 60GB pevný disk, je výklopný ovladač zoomu a tlačítko pro zachytávání statických snímků. Pod ním je v zadní části tlačítko pro rychlé spouštění, tlačítko pro indikátory nabíjení a tlačítko pro pevný disk a diody pro zobrazení režimu mezi videem a fotografiemi. Kruhový volič pod nimi slouží pro zapínání a zároveň pro přepínání mezi sekvencemi a statickými snímky. Uprostřed něj je tlačítko, jímž se zapíná a vypíná nahrávání. Nejnižší v zadní části je vyklápěcí kryt pro napájení a nalevo od něj akumulá-

velká kapacita, hybridní kamera s možností záznamu na kartu, fotografie ve vysokém rozlišení

hmotnost, velikost, citlivost na nárazy

tor. Ve spodní části je kovový závit pro stativ, konektor pro připojení k dokovací stanici (Handycam Station) a tlačítko pro uvolnění akumulátoru. Na pravé straně kamery je poutko pro držení a kryty: pro konektor mikrofónu a pro konektor sluchátek, pro HDMI, pro dálkové ovládání a pro USB. Nalevo je velký výklopný dotykový displej se čtyřmi základními tlačítky pro nahrá-

vání, s tlačítkem pro zoom a s tlačítkem pro návrat na počátek menu. Displej zakrývá tlačítko pro zapnutí nočního režimu, tlačítko pro přehrávání, tlačítko pro tzv. reset nastavení, tlačítko pro zobrazení displeje, tlačítko pro přepnutí do jednoduchého (easy) režimu, tlačítko pro rychlé nahrávání na disk a výklopný kryt pro paměťové karty Memory Stick.

Optický zoom

12×

Displej

3,2"

Audio

5.1

Primární médium

HDD

Hmotnost

560 g

Sony Handycam HDR-UX19E

Tato kamera je konstrukcí přizpůsobena hlavnímu nahrávacímu médiu – DVD. Slovo „hlavní“ je trošku přehnané, protože pokud si koupíte Full HD kameru, nejspíš ji chcete i ve velkém rozlišení a plné kvalitě nahrávat. Ale 11 minut vám poslouží jen na krátkou scénku. Samozřejmě že můžete použít HD kvalitu o větší kompresi, ale tím už ztratíte kvalitu záznamu, která byla hlavní příčinou koupě kamery. Naštěstí si společnost Sony byla těchto záporů vědoma a osadila tento model interní pamětí o kapacitě 8 GB – dále je možné rozšířit paměť přes slot pro paměťové karty Memory Stick o kapacitu až 16 GB. S touto kamerou tedy získáváte svobodu a široké možnosti výběru médií, na která můžete nahrávat a jejichž předností můžete pro příslušné situace využít.

V přední části je kromě objektivu a blesku také konektor HDMI (je schován pod krytem). V horní části je mikrofón, kryt sáňek, spoušť pro statické snímky, ovládání zoomu a na pravé straně posuvník pro ote-

hybridní kombinace záznamu na DVD, interní paměť a paměťové karty

malá kapacita primárního média, chybí české menu, velké rozměry, malá odolnost

vření krytu pro DVD médium. Vzadu je barevný optický hledáček, po jehož vysunutí je možné nastavit dioptrickou korekci. Dále je zde volič pro zapínání a pro výběr mezi videem a fotografiemi, tlačítko pro nahrávání, uvolňovač baterie, akumulátor a konečně kryt

napájení a audiovideovýstup. Vespod je jen závit pro stativ. Na levé straně je zbylá část ovládacích prvků, z nichž většinu spolu se slotem pro paměťové karty zakrývá menší dotykový displej. Bohužel, jako jediná z představených kamer nemá menu v češtině.

Optický zoom

15×

Displej

2,7"

Audio

5.1

Primární médium

DVD

Hmotnost

470 g

Fotím, fotíš, fotí...

Snad žádný jiný produkt na světě si tak rychle nenašel cestu k uživatelům jako mobilní telefon. Digitální fotoaparát se touto expanzí inspiroval a také intenzivně proniká k běžným uživatelům. Mimo jiné proto, že je dnes součástí mnoha nových typů mobilních telefonů.

FOTEK PŘIBÝVÁ A PŘIBÝVÁ...

Díky dostupnosti digitálních fotoaparátů, jejich snadnému používání a téměř nulové ceně za pořízení fotografií fotografujeme o sto šest. Stovky a tisíce snímků z výletů a dovolených, ale i dokumentace pracovních či životních situací postupně plní pevné disky počítačů nebo CD a DVD. Udržet v nich dostatečný přehled je čím dál obtížnější. Vhodný program pro úpravu, evidenci, archivaci a prezentaci fotografií je proto nutností. Mezi nejlepší pomocníky patří už řadu let Zoner Photo Studio (ZPS). Jeho předchozí verze jsme vám představili v PPK 20/2007 (ZPS 10) a PPK 21/2006 (ZPS 9). Proto se dnes nebudeme věnovat základním možnostem programu, ale upozorníme na poslední novinky.

VSTRČÍ UŽIVATELI

Jedním z nosných cílů ZPS 11 je ještě víc usnadnit uživatelům práci s programem. Mezi funkce, které tento cíl naplňují, patří průvodce při prvním spuštění programu, nová snadno dostupná okna Prohlížeč (pro rychlé prohlížení fotografií) a Akce (galerie nástrojů a návodů), panel dostupných nástrojů, kontextová nápověda atd. K vylepšení prostředí slouží i nové ikony a více možností definovat uživatelské rozhraní. Autoři přistoupili také

k výraznějšímu rozdělení funkcí mezi verze Home (pro běžné domácí uživatele) a Professional. Verze Professional nabízí navíc např. efektivní nástroje pro práci s 16bitovou barevnou hloubkou, hromadné filtry, selektivní úpravy (hůlka, laso), kombinované úpravy obrazu, podporu pro zpracování formátů RAW aj. Podrobné srovnání 170 nabízených vlastností a funkcí (spolu s informacemi o dalších speciálních verzích – Office, Xpress, Basic a Classic) najdete na internetových stránkách výrobce.

PRÁCE S OBRÁZKY

Především pro uživatele verze Home jsou určeny například nové nástroje pro automatické vylepšení fotografií a vylepšená funkce pro odstranění „červených očí“ jedním kliknutím. Pro pokročilejší uživatele tu jsou nové možnosti, jako např. dočasná vrstva pro snadnější úpravy obrázků, aplikace grafických efektů, rozdělování a spojování vícestránkových souborů TIFF, pokročilé možnosti smírání obrazovky apod. Inovace se dočkala oboustranná podpora pro komunikaci s oblíbeným mapovým serverem GoogleMaps a s aplikací GoogleEarth, stejně jako s mapou ČR firmy SmartMaps (tato mapa je součástí instalace). Připraveny jsou i nové HTML šablony a styly kalendářů pro prezentaci vybraných fotografií.

ARCHIVACE SNÍMKŮ

Jak jsme napsali v úvodu, jedním z hlavních úkolů každého digitálního fotografa je efektivní archivace často velkého množství snímků. ZPS 11 nabízí nové možnosti ve formě barevných značek pro snadnější identifikaci podle uživatelem vytvoře-

Program pro úpravu, evidenci, archivaci a prezentaci digitálních fotografií

Výrobce: Zoner Software, Brno.

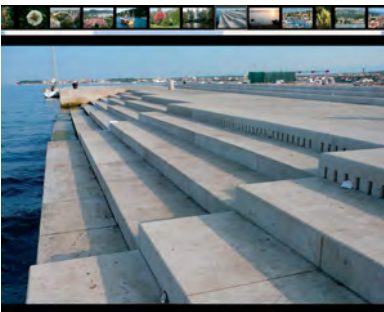
Cena: Verze Home: v krabici 1 499 Kč, při stažení z internetu 1 199 Kč.
Verze Professional: v krabici 2 299 Kč, při stažení z internetu 1 999 Kč.

www.zoner.cz

TIP PPK
22/2008

ných kategorií, dále automatické třídění obrázků do složek podle zadaných kritérií, nové možnosti používání doplňujících uživatelských informací, širší možnosti vyhledávání, filtrování podle všech textových informací aj. Spolu s dalšími funkcemi, jako je třeba hromadné přejmenování souborů nebo samostatná archivace doplňujících informací, tak máte k dispozici účinný systém, který učiní váš fotoarchiv přehledným.

▲ Takto vypadá rychlé prohlížení fotografií.

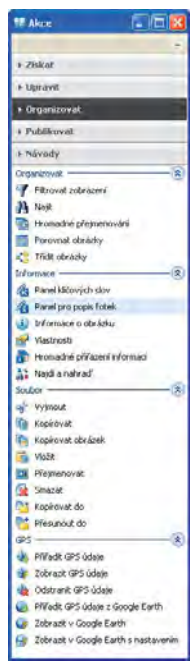
SKRYTÉ NOVINKY

Z dalších novinek ZPS 11 je třeba uvést přepracování vlastních algoritmů programu (ten dnes dokáže naplno využít výkon vícejádrových procesorů) a výrazné zrychlení tvorby DVD prezentací (tato tvorba je nyní dostupná i ve verzi Home, stejně jako např. export tiskových sestav do formátu PDF).

Zoner Photo Studio 11 zdařile navazuje na velmi oblíbené a úspěšné předchozí verze a mnohé z vás pravděpodobně zaujme i příznivým poměrem ceny k výkonu. Pro všechny zde uvedené výborné vlastnosti (ale i pro mnohé další, které zde nebylo možno pro nedostatek místa uvést) mu udělujeme ocenění Tip PPK.

■ Milan Pola

▼ Nabídka okna Akce – Organizovat.

◀ Hlavní menu programu s výchozím rozložením oken.

Fotostudio pro domácnosti

Jednou z novinek programu Zoner Photo Studio 11 je nový přístup k verzi Home – autoři nyní kladou důraz na větší přehlednost a jednoduchost.

Jazyk: čeština.

Cena: 1 199 Kč při stažení instalace z internetu; 1 499 Kč – krabicová verze.

Jazyk: čeština.

www.zoner.cz

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

- Co nabízí nové okno Akce.
- Jak zobrazit a skrýt tematická okna.
- Jak upravit velikost a umístění tematických oken.

CO OBSAHUJE OKNO PROGRAMU

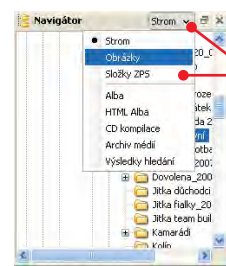
Okno programu Zoner Photo Studio 11 Home (dále ZPS 11) obsahuje několik oken: Navigátor, Náhled, Průzkumník, Akce, Informace.

Proti předchozí verzi tedy ubylo okno s názvem **Návody**. Při prvním spuštění programu nabízí ZPS 11 okna **Navigátor**, **Náhled**, **Průzkumník** a **Akce**. Na **obrázku 1** je navíc otevřeno i okno **Informace**.

OKNO AKCE

Okno **Akce** nabízí přehled funkcí, které můžete vyvolat z nabídky ZPS 11 nebo kte-

ré můžete spustit pomocí nástrojů na panelu. V horní části okna jsou tlačítka, která odpovídají položkám v hlavní nabídce (na **obrázku 1** je hlavní nabídka ukryta pod příkazem **Menu**). Po kliknutí na některé z tlačítek v horní části okna se ve zbylé části okna **Akce** objeví seznam příkazů, které daná nabídka obsahuje. Příkazy jsou seskupeny podle toho, k čemu jsou určeny. Pro větší přehlednost můžete jednotlivé skupiny skrýt nebo zobrazit kliknutím na modré kulaté tlačítko vedle názvu skupiny.

Klikněte na tlačítko, a rozbalí se seznam možných režimů okna.

◀ Obr. 2

OKNO NAVIGÁTOR

Toto okno slouží pro výběr pracovní složky. Obsah složky, kterou vyberete v okně **Navigátor**, je zobrazen v okně **Průzkumník**.

Okno **Navigátor** nabízí několik režimů (**obr. 2**). Potřebný režim můžete vybrat z nabídky okna – tu zobrazíte kliknutím na tlačítko v titulkovém pruhu okna. Na tlačítku je zobrazeno aktuální nastavení okna. Jednotlivé režimy slouží k usnadnění přístupu do konkrétních složek. Zvolíte-li režim **Strom**, zobrazí se v okně **Navigátor** strom všech dostupných složek. Zvolíte-li např. možnost **HTML Alba**, zobrazí se v okně **Navigátor** složky se zástupci těch snímků, které jste vybrali pro umístění do internetových alb.

OKNO PRŮZKUMNÍK

Toto okno (**obr. 3**) obsahuje panely nástrojů a hlavní nabídku programu ZPS 11. Okno

Tlačítko vyvolá nabídku pro práci s okny ZPS 11.

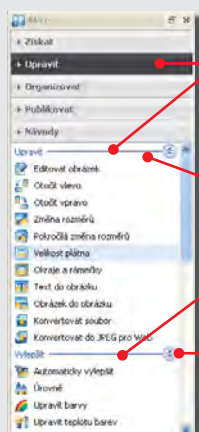
Nástroj pro nastavení vlastností ZPS 11.

Tlačítko **Menu** nabízí hlavní nabídku ZPS 11.

Nástroj **Režim** zobrazí a jeho nabídku.

► Obr. 3

OKNO AKCE A NABÍDKA PŘÍKAZŮ

Po kliknutí na nabídku se v dolní části okna zobrazí seznam dostupných nástrojů.

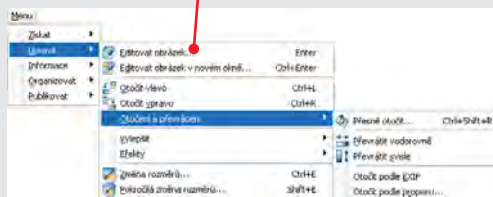
Příkazy jsou seskupeny podle použití.

Klikněte na toto tlačítko, a příkazy dané skupiny se zobrazí nebo skryjí.

Rozdíl mezi výběrem příkazů v okně **Akce** a výběrem z klasické nabídky je v tom, že klasická nabídka v některých případech nevede přímo ke koncovému příkazu, ale že je třeba „rozkliknout“ další nabídku. Okno **Akce** nabízí přímý přístup ke všem nástrojům – pro větší přehlednost jsou nástroje seřazeny do skupin.

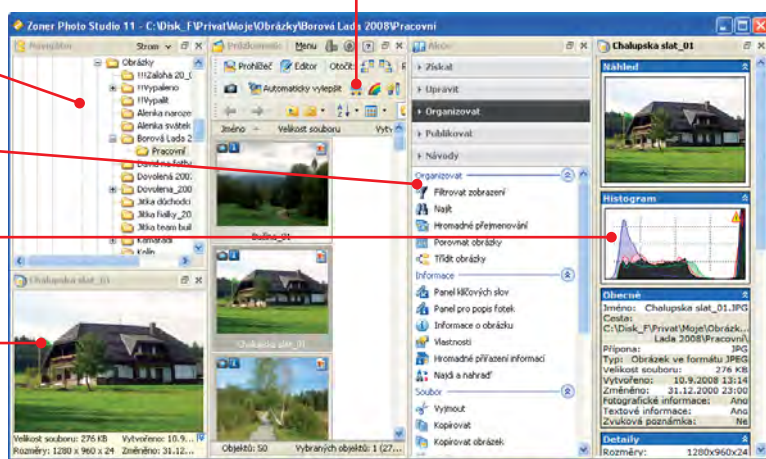
▼ Nabídka příkazů.

Některé příkazy jsou ukryté v samostatné nabídce.

▲ Okno Akce.

Okno Průzkumník.

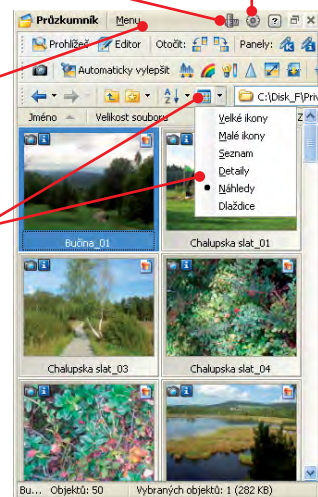
Okno **Navigátor**.

Okno **Akce**.

Okno **Informace**.

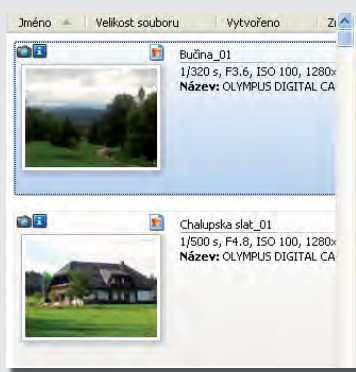
Okno **Náhled**.

► Obr. 1

NOVÁ MOŽNOST REŽIMU ZOBRAZENÍ V OKNĚ PRŮZKUMNÍK

ZPS 11 nabízí další režim zobrazení – **Dlaždice**. Tento režim zobrazení obsahu složky je vhodný pro zobrazení náhledu obrázků spolu s textovými informacemi.

Průzkumník je určeno pro zobrazení obsahu složky, která je vybrána v okně **Navigátor**. Způsob, jakým je obsah složky zobrazen, se nastavuje pomocí nástroje **Režim zobrazení**.

OKNO NÁHLED

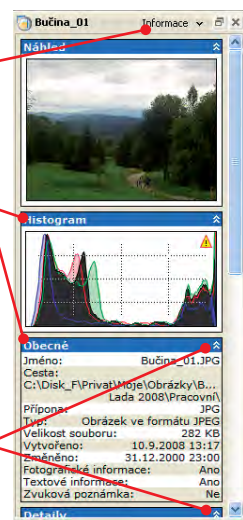
Toto okno slouží k zobrazení náhledu toho obrázku, který jste vybrali v okně **Průzkumník**. Pro toto okno nabízejí tvůrci ZPS 11 dva režimy: **Náhled** a **Informace**. Zvolíte-li režim **Náhled**, uvidíte pouze vybraný obrázek. V případě, že vyberete režim **Informace** (**obr. 4**), pod obrázkem se zobrazí také informace o tomto obrázku.

Tlačítko pro změnu režimu okna.

Tato část je zobrazena pouze v režimu **Informace**.

► Obr. 4

Po kliknutí na toto tlačítko se daný oddíl informací zobrazí nebo skryje.

MOŽNOSTI OKEN

V této části vám ukážeme, jak jednotlivá okna ZPS 11 otevírat nebo skrývat, a také to, jak u jednotlivých oken zrušit ukotvení a jak je opět ukotvit.

ZOBRAZENÍ A SKRYTÍ JEDNOTLIVÝCH OKEN

Potřebujete-li zobrazit některé z oken popsaných v předchozím oddílu, pak v okně **Průzkumník** klikněte na nástroj **Okna** (**obr. 5**). V nabídce tohoto nástroje klikněte na název toho okna, které chcete zobrazit. Okna, která jsou zobrazena, mají před svým názvem zatržítka.

Okna **Navigátor**, **Náhled**, **Informace** a **Akce** lze zobrazit pouze jednou. Okna **Průzkumník** a **Editor** lze zobrazit vícekrát (může být otevřeno několik oken **Průzkumník**). Otevřete-li více oken s názvem **Průzkumník**, můžete v každém okně zobrazit jinou složku.

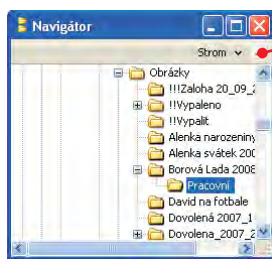
UVOLNĚNÍ A UKOTVENÍ OKEN

Po instalaci ZPS 11 jsou všechna zobrazená okna ukotvená. Chcete-li některé z nich uvol-

ZMĚNA OBSAHU OKNA PRŮZKUMNÍK

Je-li otevřené jedno okno **Průzkumník**, je změna obsahu jednoduchá: V okně **Navigátor** klikněte na požadovanou složku.

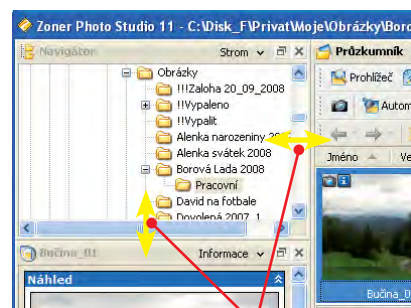
V případě, že je otevřeno více než jedno okno **Průzkumník**, nejprve klikněte do toho okna, jehož obsah chcete změnit. Poté v okně **Navigátor** klikněte na složku, jejíž obsah chcete ve vybraném okně **Průzkumník** změnit.

Tlačítko **Ukotvit**.

◀ Obr. 7

► Obr. 8

Zatažením za hranici změníte velikost sousedních oken.

nit, klikněte v jeho záhlaví na tlačítko **Zrušit ukotvení** (**obr. 6**).

Chcete-li uvolněné okno ukotvit, pak v pravé horní části okna klikněte na tlačítko **Ukotvit** (**obr. 7**). Okno se vrátí zpět na původní místo.

ZMĚNA VELIKOSTI UKOTVENÝCH OKEN

Velikost ukotvených oken upravuje ZPS 11 tak, aby okna vždy vyplnila celou plochu

okna ZPS 11. Chcete-li změnit velikost oken, zatahnete myši za jejich společnou hranici. To znamená, že nelze změnit velikost jen jednoho ukotveného okna – vždy se změní velikost dvou sousedních oken (**obr. 8**).

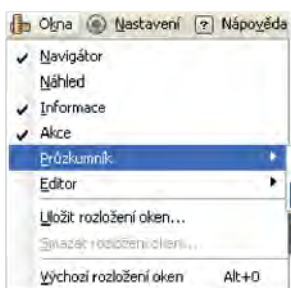
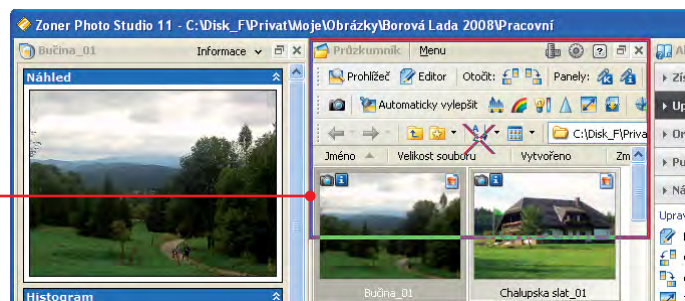
UKOTVENÁ OKNA

Je-li některé z oken ZPS 11 ukotvené, znamená to, že jím můžete pohybovat pouze v rámci okna ZPS 11.

Neukotvené okno se chová jako okno samostatné aplikace, to znamená, že jej můžete posouvat libovolně po obrazovce a že má své tlačítko na hlavním panelu.

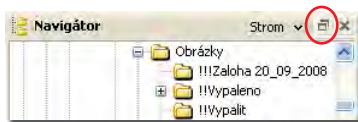
Barevný rám ukazuje pozici přesouvajícího okna.

► Obr. 9

Příkaz pro otevření nového okna **Průzkumník**.

▲ Obr. 5

▲ Obr. 6. Tlačítko **Zrušit ukotvení**.

PŘESUN UKOTVENÝCH OKEN

Ukotvené okno přesunete tahem myši za jeho titulkový pruh. Poloha okna se nezmění plynu, ale skokem, a proto aby se změna projevila, je někdy nutné provést posun o větší vzdálenost. Velikost a umístění okna ukazuje barevný rám (**obr. 9**). ■ mzi

Grafikem snadno a rychle

PROGRAM
NAJDETE NA
PPK CD
22/2008

Pro jednoduché grafické editace či pro úpravu vlastních digitálních fotografií je zcela zbytečné používat drahý profesionální nástroj, jehož cena se vyšplhá i k desítkám tisíc. Vhodnou alternativou je program Active Pixels – v tomto článku se vám pokusíme ukázat, jak jeho pomocí docílit několika základních úprav.

Autor: Idea Systems.
Jazyk: angličtina.
Cena: zdarma.
Rubrika na CD:
Obsah CD / Malování a úpravy obrázků.
<http://idea-systems.net/>

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

- Které nástroje program nabízí.
- Jak jsou v programu rozmístěny panely.
- Jak pracovat s filtry.
- Jak vytvořit dva typy upravených fotografií.

ZÁKLADNÍ NÁSTROJE A POSTUPY EDITACE

Sama instalace programu Active Pixels je klasická, velmi jednoduchá a probíhá v anglickém jazyce. I angličtiny neznalý člověk se jí ale v několika minutách prokliká, samozřejmě poté, co si vybere odpovídající soubor z rubriky **Obsah CD / Malování a úpravy obrázků**.

Každý, kdo již dříve pracoval alespoň s klasickým programem Malování, integrovaným ve Windows, se v případě potřeby několika základních úprav neztratí ani v programu Active Pixels. Tento program toho však nabízí mnohonásobně více, jak je vidět v hlavním okně programu (**obr. 1**). Horní pruh tradičně zabírá **hlavní nabídka** s klasickými volbami, jako je **File** (Soubor), **Edit** (Úpravy), **Layers** (Vrstvy) a **Filters** (Filtry). Je zde však mnoho dalších voleb, které při úpravách obrázků využijete.

Jedním ze základních kamenů většiny grafických programů je vertikální panel (**obr. 2**) – ten zaujal místo na levé straně obrazovky a je křížovatkou pro všechny **základní grafické nástroje**. V seznamu samozřejmě nechybí jednoduchý výběr, laso, dovolují-

cí vytvářet výběr i v jiných tvarech než jen v pravidelných geometrických, ani magická hůlka, která označuje oblast se stejnou barevnou základnou. Následují klasické kreslicí pomůcky – od tužky a štětců přes prostředky k malování pravidelných tvarů až po poměrně silný nástroj pro psaní textu a po nástroje pro jeho různé úpravy. Pro efektivnější práci a dosažení zajímavých výsledků je vhodný nástroj **Gradient**, vytvářející přechody, dále kapátko pro nabrání určité barvy a kyblík pro vybarvení uzavřeného tvaru.

Velmi důležitý je panel nacházející se přímo pod hlavní nabídkou. Ten je jakousi **rozšiřující možností pro levý panel nástrojů** – vždy po výběru se zde zobrazí další nabídky, jakými jsou kupříkladu tvary štětců, typy geometrických obrazců pro vykreslení, různé druhy přechodů a spousta dalšího. Pozornost je v neposlední řadě nutné upřít na **pravý vertikální panel** s několika záložkami. Zde se po klikání otevrou a zase zavrou různá, částečně průhledná okénka – ta zobrazují histogram, přehled vrstev apod.

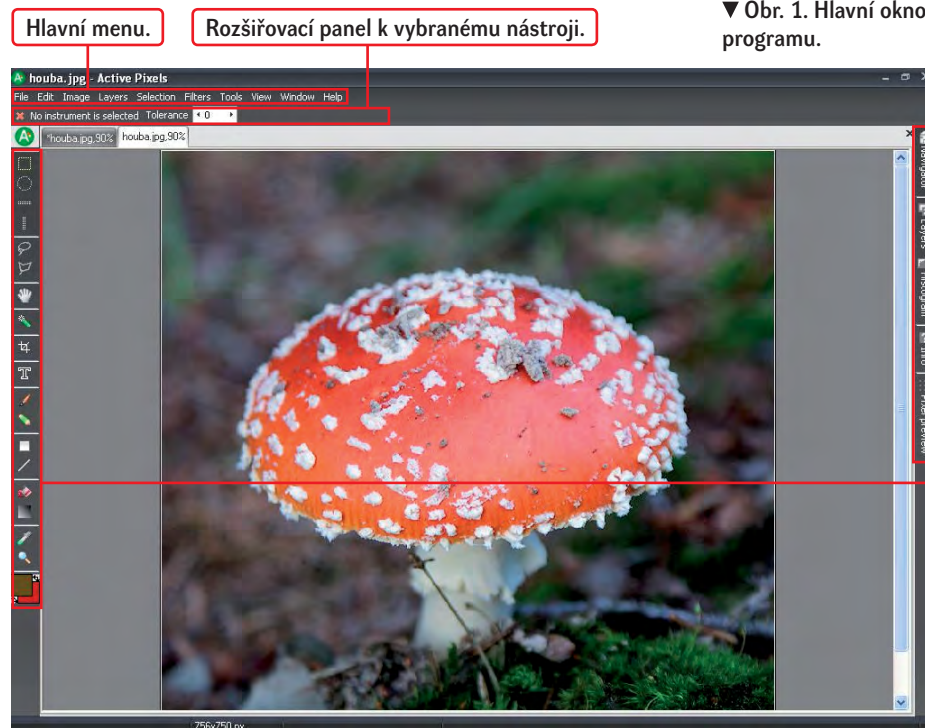
PRVOTNÍ ÚPRAVY FOTOGRAFÍ

Pokud nejste profesionálové a nevlastníte drahý fotoaparát, nejspíše se stane, že vámi ukořistěný obrázek nevypadá tak, jak byste očekávali. Pomocnou ruku podává právě program Active Pixels: V nabídce **Picture** a v nabídce **Correction** (**obr. 3**) najdete několik prvotních voleb, jejichž prostřednictvím zvládnete **poupavit pár základních nedostatků**.

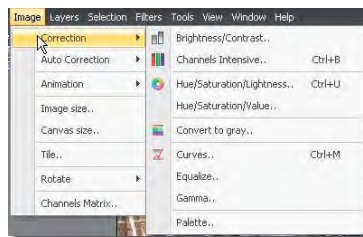
Jedním takovým nedostatkem je příliš **malý kontrast** – dominantní prvky fotografie tedy zapadají do pozadí a nevystupují z obrázku tak, jak byste potřebovali. Řešením je úplné první volba označená jako **Brightness/Contrast** – posunováním ukazatele vpravo a vlevo upravíte snímek do přijatelnějšího vzhledu. Jen o malý kousek níže je možné upravit **rovnováhu barev** v RGB modu, a to opět intuitivním posouváním. Samozřejmostí je **editace nastavení gamy**, tedy zesvětlení fotografie, která je o něco tmavší, než byste si přáli.

Pokud jste v grafice amatéry a nechcete zabředávat do zdoluhavých nastavování, má pro vás program Active Pixels ještě jednu variantu, a to **Auto Correction**. Pomocí jediného kliknutí se invertují barvy, z fotografie se odstraní závady, které program dokázal odhalit, anebo se třeba celé popředí přebarví vybraným odstínem. A pochopitelně tím dosáhnete zajímavých výsledků (**obr. 4**).

▼ Obr. 1. Hlavní okno programu.

► Obr. 2. Panel nástrojů.

▲ Obr. 3. Všechny možnosti korekce po rozbalení menu.

► Obr. 4. Obrázek ze hry před aplikací automatických korekcí a po ní.

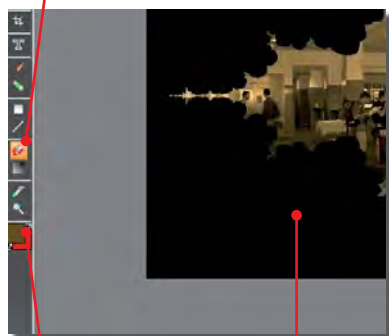

FILTRY PRO VYLEPŠENÍ FOTOGRAFIÍ

Práce s filtry taktéž nechybí v žádném z pokročilejších grafických editorů. Ty profesionální jich samozřejmě mají desítky s podrobným nastavením. Program Active Pixels je ale konstruován jako program pro méně náročné uživatele a ti si jistě vyberou z menu s několika dalšími podkategoriemi. Filtry jsou do kategorií rozděleny podle zřetelného klíče, a tak je možné vybrat si z filtrů, které jistým způsobem ovlivňují barvy, přidávají šum, obrázky deformují apod. Dobré je uvědomit si, že volbou jednoho filtru vše zdaleka nekončí a že unikátního vzhledu, který „za něco stojí“, většinou docílíte až po vhodné aplikaci několika filtrů za sebou – uspokojivý výsledek spočívá ve zkoušení a testování.

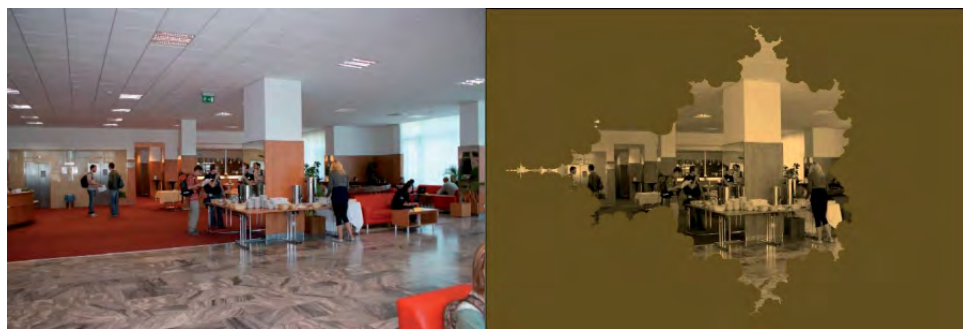
1. Zvolte kyblík pro změnu pozadí.

▼ Obr. 5. Aplikace kyblíku a změna barvy.

2. Kliknutím na horní čtverec vyberte vhodující odstín hnědé.

3. Po nastavení barvy klikněte kamkoliv do černého místa.

3. V otevřeném okně nastavte posuvníkem směrem vpravo rádius na **10**, nebo hodnotu přímo zapište číslem do připravené kolony. V náhledu výše vidíte, jak se originál pozměnil.
4. Aby fotografie dostala umělečtější nádech, používá se obvykle sépiové zabarvení. Z menu **Filters** proto vyberte volbu **Color** a volbu **Sepia**. Zde je nastavení automatické a obrázek se okamžitě zabarví do hněda.
5. K hnědému vnitřku se ale příliš nehodí černý okraj okolo. V tom vám pomůže nástroj **Kyblík**, vybraný z vertikálního panelu nalevo. Než na něj kliknete, je dobré z barevného nastavení níže vybrat vhodný odstín, doplňující hnědý ráz snímku. Po kliknutí na kyblík a po kliknutí do černého okraje se černá barva změní na hnědou (obr. 5).

Výsledek této transformace vidíte na **obrázku 6**. Úpravy samozřejmě nejsou konečné – sami si můžete pohrát s barevným laděním okolních okrajů a dalších detailů.

ČERNOBÍLÁ KRESBA PODLE FOTOGRAFIE

Při použití těch správných filtrů můžete z plně barevné fotografie vytvořit i černobílý náčrt, který je možné s trochou štěstí vydávat za ručně nakreslené veledílo. Výsledek vidíte na **obrázku 7**. A teď postup krok za krokem:

NETRADIČNÍ A NEPRAVIDELNÝ VÝŘEZ Z FOTOGRAFIE

Jako jeden z návodů jsme zvolili vytvoření tak trochu netradičně ořezané a orámované fotografie. Výsledný dojem může být opravdu zajímavý.

1. V programu otevřete obrázek, který chcete editovat, pomocí menu **File** a volby **Open**.
2. Další volbou je menu **Filters**. Vyberte poslední možnost **Other** a z otevřeného menu vyberte opět poslední položku, tedy **Mask Mandelbrot**.

1. Z menu **Filtres** vyberte možnost **Egde** a potom možnost **Sobel Edge Detection**. Fotografie se zabarví do černá a získá trochu vytažené kontury.

▲ Obr. 6. Snímek před aplikací filtrů a změnou pozadí a po těchto úkonech.

2. Vy ale chcete obrázek na bílém papíře. Z menu **Image** tedy vyberte možnost **Auto Correction** – téměř vespuď se nachází položka **Invert**. Po kliknutí na ni se bílá prohodí za černou a naopak.
3. Dalším krokem je lehké zvýraznění houby. To lze provést v menu **Filtres**, a to prostřednictvím položek **Color** a **Equal Colors**. Pomocí posuvníku nebo zapsáním hodnoty nastavte rádius na **90**.
4. Černá je trochu sytější, přesto to ale není ono. Další zesílení se provádí v menu **Image**. Zvolte položku **Correction** a ve spodní části položku **Gamma**. Nastavení můžete provést podle vlastního uvážení, my jsme pro ukázkou zvolili hodnotu **0,2**.
5. Aby výsledek nebyl tak nereálně ostrý, vyberte z menu **Filtres** první možnost **Blur**, která se postará o lehké rozmáznutí. To je tedy jeden z dalších způsobů, kterými můžete původní fotografie upravit k nepoznání, a to za pomoci testování jednotlivých filtrů – v programu jich jsou desítky.

■ Alena Varkočková

▲ Obr. 7. Houba vyfotografovaná a houba nakreslená černobíle.

Kvalitní přehrávač multimédií

Výrobce: VideoLAN.
Cena: zdarma.
Jazyk: čeština.
Velikost: 13,9 MB.
http://download.chip.eu/cz/VLC-media-player_88755.html

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

- Jak program nainstalovat.
- Jak se v programu zorientovat.
- Jak program nastavit.

Existuje mnoho přehrávačů multimédií, a tak proč zvolit právě VLC Media Player? Jedním z důvodů může být podpora pro široké spektrum formátů bez nutnosti instalovat na počítač kodeky – přehrávač je jednoduše obsahuje. Dalšími důvody je možnost přehrávat poškozené soubory, což jiné přehrávače nedokážou, a možnost vysílat video po síti (tzv. streamování).

INSTALACE PROGRAMU

Po spuštění instalačního programu zvolte v prvním okně jazyk. Pokud není automaticky zvolena možnost **Cesky**, vyberte ji. Druhé okno je uvítací, další obsahuje licenční ujednání. (Licence je v tomto případě *GNU General Public Licence* – program můžete používat bezplatně a dokonce jej i modifikovat.) V další obrazovce můžete změnit, které součásti se budou instalovat. Nejste-li si jisti, vyberte možnost **Recommended**, tedy nastavení doporučené od výrobce (**obr. 1**). Pouze v případě, že chcete oddělit přehrávač pro hudbu od těch pro filmy, zrušte zatržení pří-

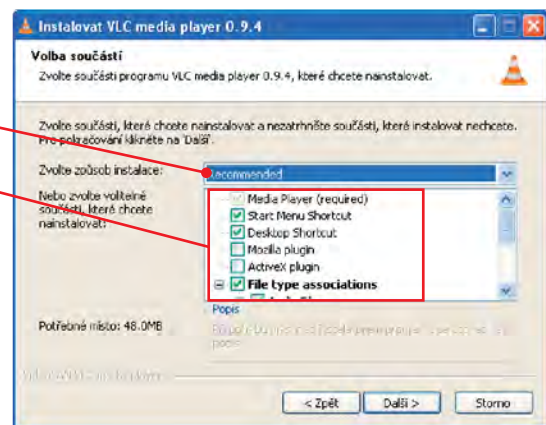
slušného řádku v části **File type associations**. Například pokud jste zvyklí používat na hudbu populární *Winamp* (návod jste mohli nalézt v PPK 8/2008), ponechte zaškrtnutou pouze volbu **Video files**. V dalším okně

potvrdíte složku, do které se program VLC Media Player nainstaluje, a začnou se kopírovat soubory. Po dokončení instalace máte na výběr dvě možnosti: spustit program a přejít soubor **Čti-mne** (k tomu není důvod).

► Obr. 1

Můžete zvolit předpřipravený profil...

... nebo vytvořit vlastní sestavu.

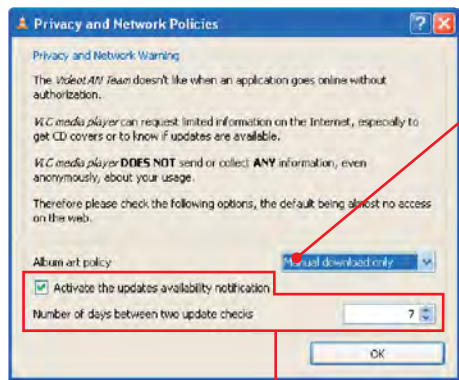

TIP

Pokud se vám program VLC Media Player zalíbil a často střídáte počítače (nebo se občas dostanete k počítači se zablokovanými instalačními právy), můžete využít přenosnou verzi **VLC Media Player Portable**. Budete tak mít přehrávač multimédií kdykoliv na svém USB flash disku (externím pevném disku, paměťové kartě atp.). http://download.chip.eu/cz/VLC-Media-Player-Portable_154236.html.

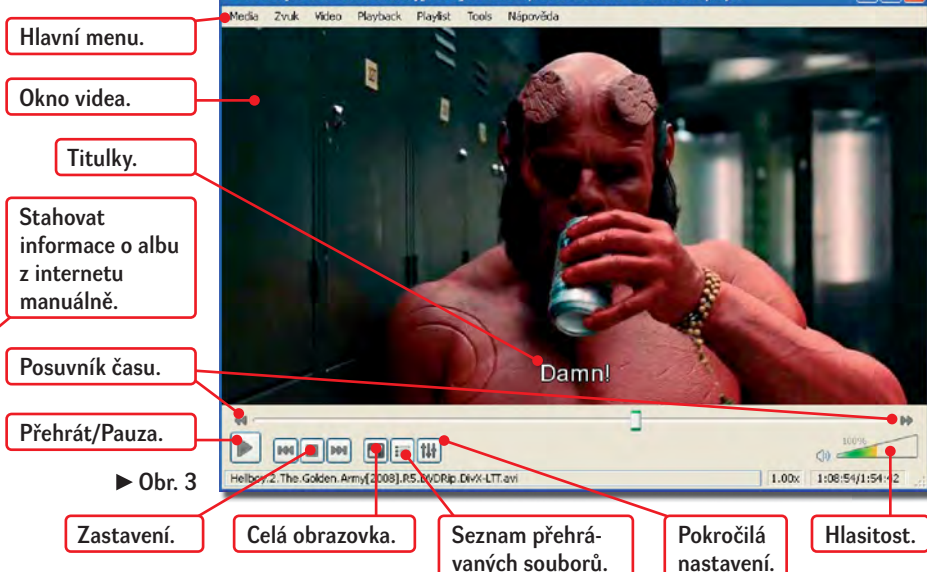
SEZNÁMENÍ S PROGRAMEM

Po prvním spuštění se program zeptá v malém okně na několik nastavení. Konkrétně jde o to, zda chcete informace o hudebních albech automaticky stahovat z internetu, což je standardně vypnuto, respektive nastaveno pouze pro ruční stažení (**obr. 2**). Dále jde o to, jak často má program VLC Media Player

▲ Obr. 2

Vyhledávat aktualizace programu každý týden.

► Obr. 3

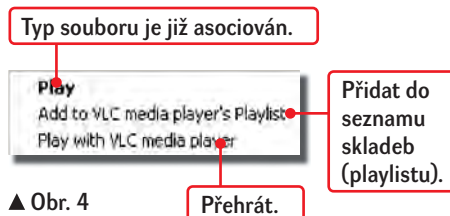
vyhledávat vlastní aktualizace. Tato možnost je standardně zapnutá a nastavená na sedm dní. Po potvrzení tohoto okna se program sám spustí (**obr. 3**).

V hlavním okně programu – i přes výběr českého jazyka zpočátku instalace – zůstává mnoho slov a označení nepřeložených.

Rozložení ovládacích prvků je celkem standardní a ani jejich počet není přehnaný, spíše naopak. Kromě hlavního menu v záhlaví, plochy pro video, posuvníku času a běžných tlačítek pro obsluhu přehrávání zde naleznete ještě další tři tlačítka. První zvětší obraz na celou obrazovku, druhé slouží pro vstup do seznamu skladeb (playlistu), tedy do seznamu všech přehrávaných souborů, a třetím se nastavují tzv. pokročilé volby.

Pokud jste použili variantu instalace **Recommended** nebo **Full**, případně jste ve vlastní konfiguraci instalace ponechali vložení příkazů do kontextového (místního) menu, pak při kliknutí pravým tlačítkem na multimediální soubor (ať již v průzkumníku, nebo v okně složky) uvidíte kromě běžných

voleb také dvě možnosti přidané programem VLC Media Player (**obr. 4**). První je přidání souboru do seznamu přehrávaných skladeb a druhou je okamžité přehrávání souboru. Má-li soubor již nastavenou asociaci pro přehrávání v programu VLC Media Player, pak je druhá možnost pouze duplicitou ke standardní volbě **Play**, která je zobrazena tučně.

▲ Obr. 4

A jaký je mezi oběma volbami rozdíl? Pokud právě přehráváte nějaký soubor, pak příkazem pro přehrávání zrušíte původní přehrávání. Pokud jde o přidání do seznamu skladeb, nejprve se dokončí přehrávání současného souboru a teprve poté dojde k přehrávání dalšího (následujícího na playlistu).

V záhlaví článků jsme zmínili také přehrávání poškozených souborů. Jak na to? Velmi jednoduše: Poškozený soubor spusťte v programu VLC Media Player, a on jej přehraje – bez chybového hlášení a bez pádu programu. To je jedna z výhod kodeků implementovaných přímo do programu. Opravený soubor můžete znovu uložit, a to příkazem **Media/Convert/Save**.

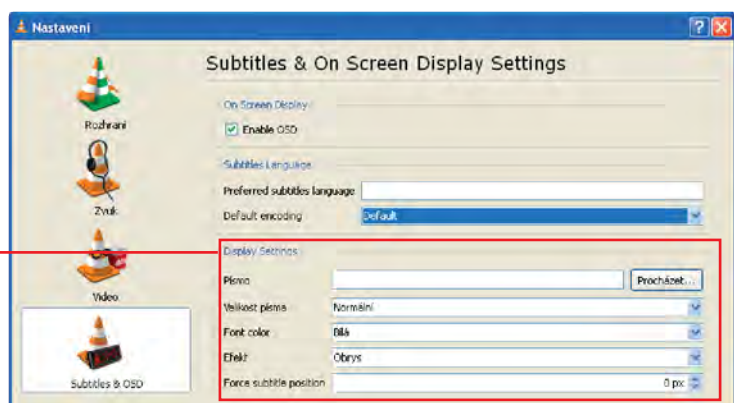
NASTAVENÍ PROGRAMU

Základní nastavení programu najdete v menu **Tools** pod volbou **Nastavení**. Na levé straně je šest hlavních kategorií. První záložka **Rozhraní** obsahuje některá základní nastavení (mimo jiné i ta, která jste určili při prvním spuštění). Dále můžete nastavit jazyk (možnost **Auto** není o nic horší než varianta **Čeština**). Lze také změnit vzhled programu, a to za pomoci jednoho z mnoha alternativních vzhledů – skinů (**obr. 5**). Velmi zajímavá je i možnost **Allow only one instance**, která způsobí, že se program nespustí vícekrát.

V kategoriích **Zvuk** ani **Video** není potřeba nic změnit, obsahují spíše specializovaná nastavení. Zajímavá je však kategorie **Subtitles & OSD**, tedy titulky a další texty zobrazené přímo ve filmu. Zde můžete v oddílu **Display settings** nastavit **písmo**, kterým budou titulky zobrazeny. **Velikost písma** není přesně daná, jelikož záleží na velikosti okna, případně na tom, zda je film zobrazen přes celou obrazovku. Všimněte si také možnosti **Efekt** – je zde možnost zvýšit kontrast černým **obrysem**, aby bylo písmo lépe čitelné (**obr. 6**).

Vlastnosti titulků.

► Obr. 6

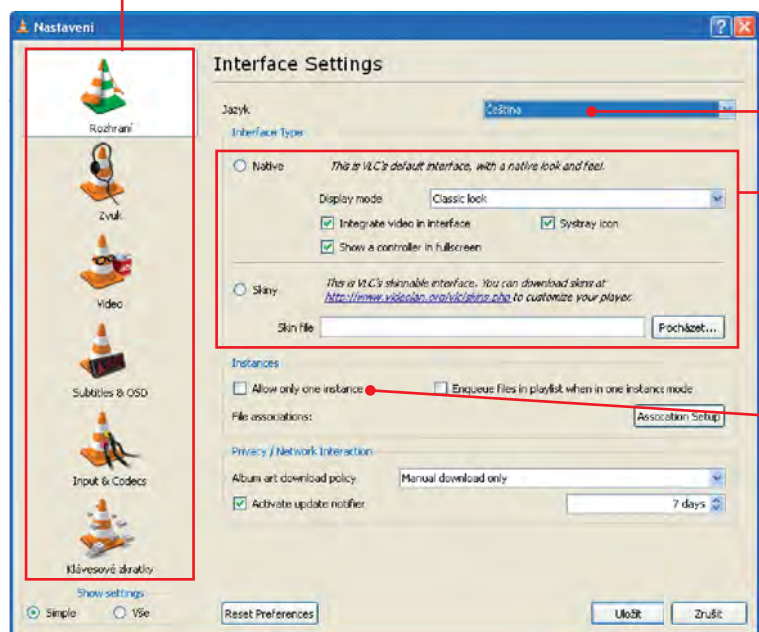
Perfekcionisté jistě potěší poslední kategorie – velmi detailní nastavení desítek klávesových zkratk, pomocí kterých si VLC Media Player přizpůsobíte.

Dalším nastavením je tzv. pokročilé nastavení **Extended Settings**. Najdete jej jak v nabídce **Tools**, tak pod již zmiňovaným tlačítkem přímo v přehrávači. V první záložce **Audio Effects** je grafický ekvalizér, jímž můžete zesílit/zeslabit požadovaná zvuková pásma od výšek až po basy. V druhé záložce **Video Effects** můžete upravit vlastnosti zobrazovaného videa. Pod položkou **Upravit obraz** jsou všechny popisky v češtině, proto

se věnujme ostatním. Položka **Sharpen** určuje, jak výrazně bude obraz doostřen. Položka **Color Fun** zabarví obraz do určitého odstínu nebo invertuje barvy. Volba **Ořez** umožní obraz oříznout, volba **Geometry** jej natočí a volba **Image modifications** aplikuje některé zábavní filtry. Jedná se však spíše o účelovou modifikaci obrazu, která se nehodí pro každodenní použití. Praktické využití má poslední záložka **Synchronization**. Zde můžete nastavit zpoždění zvuku proti videu a zpoždění titulků proti videu a také změnit rychlost přehrávání titulků, což může být výhodné v případě, že nemůžete k filmu sehnat správné titulky (**obr. 7**).

■ Martin Taneček, martin@tanecek.eu

Jednotlivé kategorie nastavení.

◀ Obr. 5

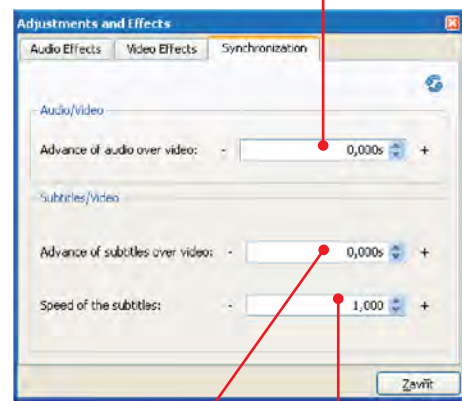
Jazyk.

Možnost jiného vzhledu.

Povolit pouze jednu instanci programu.

Posun zvuku vůči videu.

▼ Obr. 7

Posun titulků vůči videu.

Rychlost titulků.

Uklidte si na disku

PROGRAM
NAJDETE NA
PPK CD
22/2008

Defragmentace se v dobách operačního systému MS-DOS doporučovala jako údržba disku jednou týdně. Ve starších verzích Windows docházelo k problémům, neboť vestavěný defragmentační nástroj problémy spíše přidělával a kvalitní alternativa nebyla k dispozici. Po letech jsme se však dočkali.

L aicky řečeno, defragmentace spočívá v přeskládání dat uložených na disku, aby počítač mohl pracovat efektivněji. Představte si, že zkopírujete na pevný disk hru nebo film. Bohužel však je na disku volných jen pár gigabajtů (GB). Systém uloží data z CD na volná místa na disku. Kousek filmu vmáčkne na volné místo po sma-

ném dokumentu, další kousek na místo po smazaném obrázku a další kousek zcela jinnam. Uživatel vidí v souborovém manažeru jen onen film, který se tváří jako jednotlý soubor. Ve skutečnosti však může být na disku rozdělen třeba na tisíce malých kousíčků. Když si film pustíte, možná si všimnete, že se občas lehce „zasekne“, ale již neu-

vidíte, jak čtecí hlavičky pevného disku kmitají z místa na místo, aby vás posbíraly všechny části souboru. Tím se spotřebuje mnohem více času na všechny operace, disk se více opotřebuje i zahřeje. Shrnutí a podtrženo: Fragmentace souborů do malých dílů uložených na různých místech disku marní váš čas a poškozuje hardware.

PROBLÉMY MINULOSTI

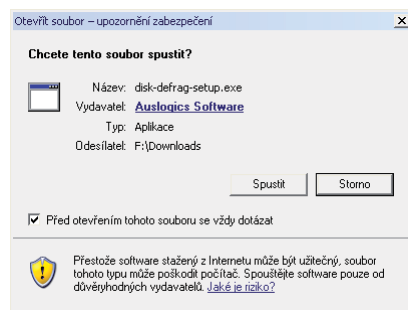
Defragmentační nástroj obsažený ve starších verzích Windows často chyboval. Například se zasekl na úrovni 60 % a ani po deseti hodinách se nedostal dál, přestože za tu dobu by celý proces měl být hotový několikrát. Ztráta

dat ani samovolný restart systému nebyly výjimkou. Bohužel ani další programy problémy často nevyřešily. Roky běžely a na defragmentaci se pozapomnělo. Uživatelé dál pracují s pevnými disky, na nichž jsou data

chaoticky rozházená. Nyní můžete využít program AusLogics Disk Defrag, kvalitní nástroj pro defragmentaci, který uvedenými problémy již netrpí.

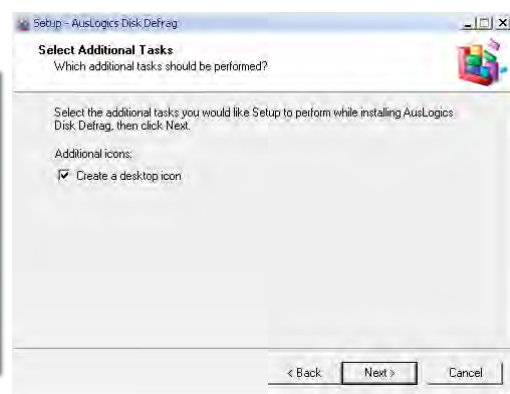
INSTALACE PROGRAMU

Spusťte soubor **disk-defrag-setup.exe** a případně kliknutím na **Spustit** (obr. 1) potvrďte, že si program opravdu přejete spustit. Po zobrazení uvítacího okna stačí kliknutím na **Next** (Další) přejít k souhlasu s licenčními podmínkami. Označte kliknutím položku **I accept the agreement** (Souhlasím s podmínkami) a opět klikněte na **Next** (Další). Následuje dialogové okno pro výběr složky k instalaci. Doporučuji ponechat původní instalaci do složky **Program Files\Auslogics**, dalším kliknutím na **Next** se přenést dál a poté to učinit ještě jednou. Následuje dialogové okno se zaškrtnutým polem **Create a desktop icon** (Vytvořit zástupce na ploše) – obr. 2. Po dalším kliknutí na **Next** se program během několika vteřin nainstalu-

▲ Obr. 1. Bezpečnostní dotaz na spuštění souboru.

je a zobrazí hlášení o úspěšné instalaci. Pole **Launch AusLogics Disk Defrag** (Spustit AusLogics Disk Defrag) ponechte zaškrtnuté

▲ Obr. 2. Vytvoření zástupce na ploše.

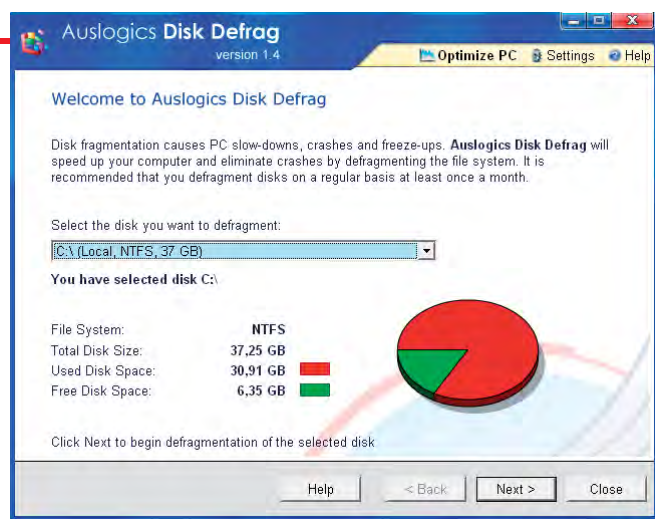
a klikněte na **Finish** (Dokončit). Instalace se ukončí a program se spustí.

PRVNÍ DEFRAGMENTACE

Okno programu vypadá po spuštění jako na obrázku 3. V rozbalovacím seznamu jsou na výběr dostupné disky včetně stručné informace, jako např. o názvu disku a o souborovém systému (NTFS, FAT32). Informace o vybraném disku jsou pak vypsány i v levé spodní části okna. Najdete tu tyto údaje: **File System** (Souborový systém) – v našem případě NTFS. Na dalším řádku je údaj **Total Disk Size** (Celková velikost disku; hodnota je v GB – gigabajtech). Další řádek označuje využití místa (**Used Disk Space**) a poslední zase zbývající volné místo na disku (**Free Disk Space**). Aktuálně zvolený disk je znázorněn grafickým koláčem. Červená část

vyjadřuje použité místo na disku a zelená část místo volné. Ze zmíněného rozbalovacího seznamu vyberte disk, který chcete defragmentovat, a klikněte na **Next** (Další).

► Obr. 3. Úvodní okno programu.

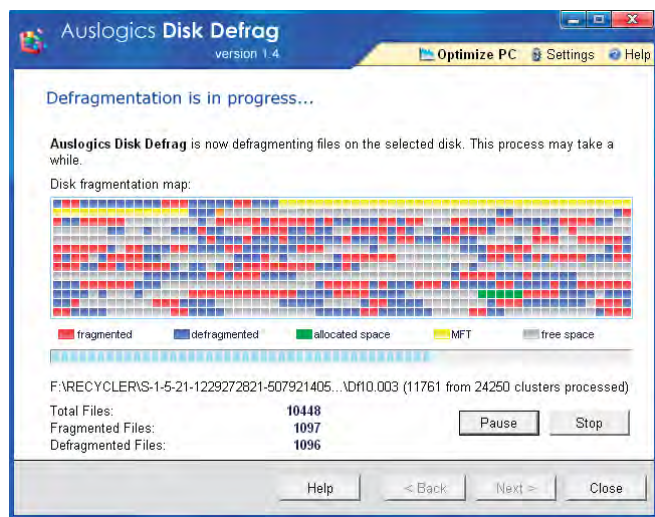

POTŘEBNÝ ČAS A VYSVĚTLIVKY

Tím je defragmentace zahájena, ale její trvání je těžké odhadnout. Její délka totiž závisí na mnoha faktorech, jako je velikost, rychlost disku, míra fragmentace souborů a rychlost antivirového programu (rezidentní část antivirového programu může defragmentaci výrazně zpomalit). Plný disk o velikosti 500 GB se přirozeně bude defragmentovat nesrovnatelně déle než disk poloprázdný o velikosti 20 GB. Dalo by se však obecně říci, že běžná defragmentace trvá v závislosti na uvedených faktorech 1–3 hodiny. Průběh defragmentace je zobrazen (obr. 4) jednak přibývajícími bleděmodrými políčky v pruhu pod mapou disku, jednak výpisem názvu toho souboru, který se právě zpracovává. V závorce za názvem a cestou k souboru je počet nefragmentovaných klastrů a jejich celkový počet. Souběžně s tím, jak probíhá defragmentace, se mění grafické znázornění disku. V něm červeně vyznačená pole označují fragmentované části, tedy ty neuspořáda-

TIP

Během defragmentace není vhodné s počítačem pracovat. Uživatel i systém totiž při práci ukládají na disk spoustu dat a tím se proces defragmentace komplikuje a neúměrně prodlužuje. Proto je vhodné naplánovat defragmentaci na dobu, kdy nepotřebujete s počítačem pracovat, například když jdete spát.

▲ Obr. 4. Grafické znázornění průběhu defragmentace.

né. Modrá pole pak označují části již defragmentované. Žlutou barvou je znázorněn prostor se soubory, kterými program nemůže

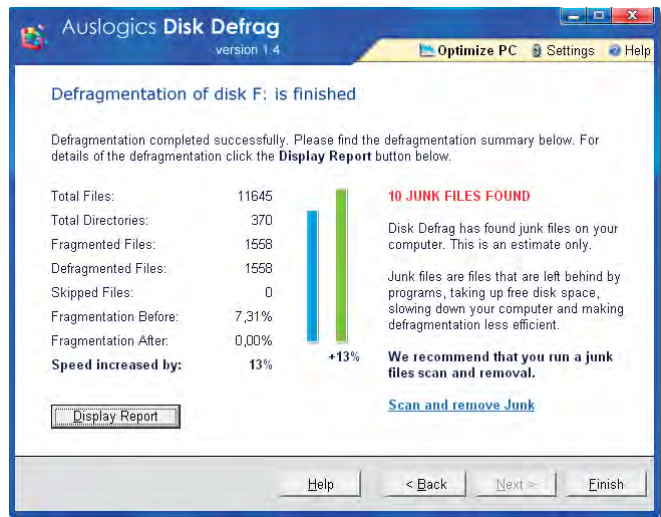
pohnout, většinou je to stránkovací/odkládací soubor Windows (Page File). Šedé části jsou pak volná místa na disku.

HLÁŠENÍ

Po dokončení defragmentace se zobrazí okno se zprávou (obr. 5). Okno obsahuje tyto položky: **Total Files** (celkový počet souborů uložených na disku), **Total Directories** (celkový počet složek uložených na disku), **Fragmented Files** (počet fragmentovaných souborů), **Defragmented Files** (počet defragmentovaných souborů), **Skipped Files** (počet přeskočených souborů), **Fragmentation Before** (míra fragmenta-

ce před operací), **Fragmentation After** (míra fragmentace po operaci) a **Speed increased by** (o kolik byla defragmentací zvýšena rychlost práce se soubory na disku). Na obrázku je vidět, že v případě provedené defragmentace byla rychlost zvýšena o 13 %. Po kliknutí na **Display Report** (Zobrazit hlášení) se v internetovém prohlížeči otevře podrobná zpráva se jmény defrag-

mentovaných souborů. Důležitým údajem pro uživatele je počet částí, na které byl soubor na disku předtím rozdělen. Nízký počet 2–10 fragmentů v podstatě moc neznamená, ale 600MB soubor rozdělený na 3 000 částí je už nepřijemný (obr. 6). Chcete-li, můžete program tlačítkem **Finish** nyní ukončit.

▲ Obr. 5. Hlášení o právě ukončené defragmentaci.

Last Time Defragmentation: 13.10.2008 17:18:25

Disk: Databook (F:), NTFS

Defragmentation Summary

Auslogics Disk Defrag Version : 1.4.16.308 (DiskDefrag.exe)
Disk Size : 111,80 GB
Free Size : 95,58 GB
Clusters : 29306576
Sectors per cluster : 8
Bytes per sector : 512
Started defragmentation at : 13.10.2008 17:18:25
Completed defragmentation at : 13.10.2008 17:43:02
Elapsed time : 00:24:36
Total Files : 11645
Total Directories : 370
Fragmented File Count : 1558
Defragmented File Count : 1558
Skipped File Count : 0
Fragmentation Before : 7,31%
Fragmentation After : 0,00%

Defragmentation Details

File Name	Fragments	Clusters	Size	Result
F:\	2	170 / 172	0 bytes	OK
F:\Burn\	2	172 / 174	0 bytes	OK
F:\Clanky\Defrag\Defrag.docx	2	174 / 178	12,67 KB	OK
F:\Clanky\Defrag\Obrazek01.bmp	2	178 / 268	357,50 KB	OK
F:\Clanky\Defrag\Obrazek02.bmp	2	268 / 411	568,53 KB	OK
F:\Clanky\Defrag\Obrazek03.bmp	2	411 / 655	972,24 KB	OK
F:\Docs\Atmanismus.docx	3	655 / 660	17,51 KB	OK
F:\Downloads\bs25-setup.zip	2946	88564 / 267119	697,48 MB	OK
F:\Downloads\disk-defrag-setup.exe	20	660 / 1009	1,36 MB	OK

▲ Obr. 6. Podrobná zpráva o defragmentovaných souborech.

JUNK FILES – ODPAD

Junk files jsou odpadní soubory. Na obrázku 5 je vidět, že program hlásí nalezení deseti těchto souborů (odhadem). Dole je pak volba **Scan and remove Junk** (Vyhledat a odstranit nepotřebné). Po kliknutí na ni se v internetovém prohlížeči spustí domovská stránka komerčního programu, který tyto soubory čistí z PC. Existují však i bezplatné programy, které takový úklid zvládnou – jeden z nich vám představujeme v článku na str. 43–44. ■ Michal Slovák

KLASTR

Klaster (též **alokační blok**) je nejmenší logická jednotka diskového prostoru, která může být zabrána pro soubor. Jeden klaster odpovídá několika sektorům (vždy 2ⁿ sektorů, např.: 1, 2, 4, ..., 32, 64, ...). Operační systém tedy nepracuje s jednotlivými sektory, ale s jejich skupinami – klaster. Rozdělení disku na klaster se používá u většiny dnes používaných souborových systémů.

TIP

Defragmentaci provádějte zhruba jednou za dva měsíce (tento interval můžete časem prodloužit nebo zkrátit – v závislosti na množství a charakteru ukládaných dat). Dávejte pozor na výpadky proudu. Ty mohou vést ke ztrátě dat i během normálního provozu systému, natož během defragmentace, kdy dochází k přesunům velkých objemů dat.

Jak zrychlit Windows

PROGRAM
NAJDETE NA
PPK CD
22/2008

Windows se používáním opotřebovávají stejně jako cokoli jiného. Občas dojde k pádu systému, konfliktům s aplikacemi, útokům z internetu, výpadku proudu. Do systému se dostane nějaký spyware, na disku se nahromadí zapomenuté soubory. To všechno počítač zpomaluje. Zde je bezplatný nástroj pro opětovné zrychlení systému.

obtížnější

Cena: zdarma.
Jazyk: čeština.
www.glaryutilities.com

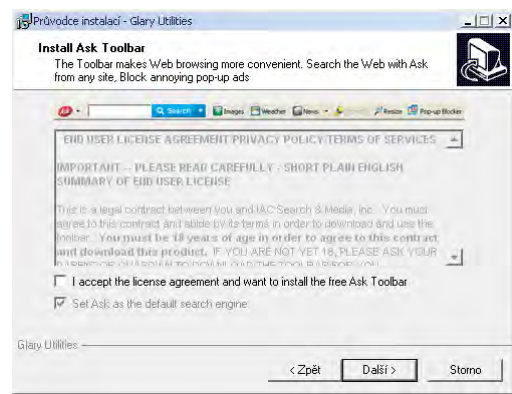
V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

- Jak program nainstalovat.
- Jak opravit registry.
- Jak uvolnit místo na disku.
- Jak bezpečně smazat soubory.

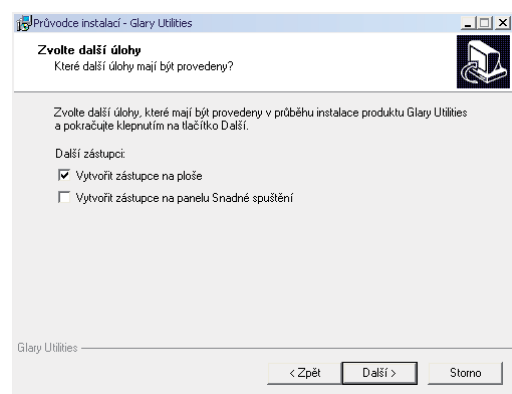
INSTALACE

Po spuštění instalačního souboru **gusetup-new.exe** se systém může zeptat, zda chcete soubor opravdu spustit (**obr. 1**). Klikněte na tlačítko **Spustit**, a zobrazí se okno se seznamem jazyků (**obr. 2**). Nabídka češtiny je velmi potěšující, a pokud máte českou instalaci Windows, program by ji měl sám vybrat. Můžete si však vybrat z mnoha dalších jazyků, včetně angličtiny, němčiny, ruštiny a japonštiny. Výběr jazyka potvrďte kliknutím na tlačítko **OK**. Následně vás uvítací okno upozorní, že je před pokračováním instalace doporučeno ukončit ostatní běžící programy. Toto upozornění zkušenější uživatelé pone-

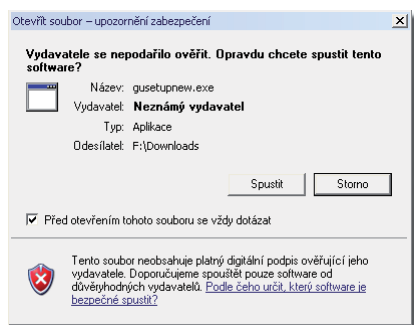
chají bez povšimnutí, protože možnost nějakého konfliktu je dost malá. Jste-li však opatrní, pro svůj klid v duši můžete uložit všechny dokumenty a zavřít všechny spuštěné programy. Kliknutím na tlačítko **Další instalace** postoupí k odsouhlasení licenčních podmínek. Kliknutím označíte volbu **Souhlasím s podmínkami licenční smlouvy** a tlačítkem **Další** se přeneste do dalšího okna. Tam na vás čekají další licenční podmínky a dvě zaškrťovací pole. Vrchní pole označuje souhlas s licenčními podmínkami nikoli programu samého, ale přídatného vyhledávacího panelu. Zaškrtnutí spodního pole zase tento vyhledávací panel určí jako přednastavený. Instalaci podobných vyhledávačů nedoporučuji. Stačí zrušit zaškrtnutí horního pole, a spodní pole se deaktivuje – zešedne, i když zůstane zaškrtnuté (**obr. 3**). Klikněte na tlačítko **Další** a v následujícím okně můžete změnit složku pro instalaci, a to buď vepsáním do řádku, nebo kliknutím na tlačítko **Procházet**. Klikněte opět na **Další** a v dalším okně to učinite ještě jednou. Následující okno s možností přidání zástupce na plochu lze ponechat v původním stavu (**obr. 4**). Klikněte na tlačítko **Další** a v následujícím okně na tlačítko **Instalovat**. Po instalaci nechte zaškrtnuté pole **Spustit aplikaci Glary Utilities** a tlačítkem **Dokončit** program spusťte.

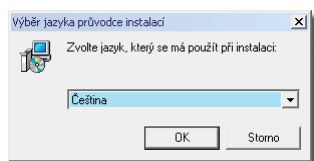
▲ Obr. 3. Nastavení licenčních podmínek bez vyhledávače.

▲ Obr. 4. Zástupce programu na ploše.

▲ Obr. 1. Bezpečnostní dotaz na spuštění souboru.

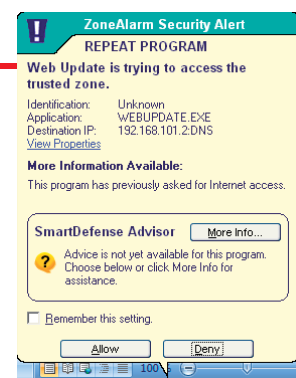
◀ Obr. 2
Výběr jazyka při instalaci.

AKTUALIZACE PROGRAMU

Vzhled programu je vymezen několika záložkami: jsou to záložky **Stav**, **1kliková údržba**, **Moduly** a **Nabídka**. Nejprve vyberte kartu **Stav** a v ní klikněte na tlačítko **Kontrola aktualizací**. Firewall se může dotázat na povolení přístupu k internetu (**obr. 5**). Přístup povolte kliknutím na **Allow** (Povolit) či na jiné odpovídající tlačítko podle druhu firewallu, případně ještě zaškrtněte volbu **Remember**

this setting (Zapamatovat toto nastavení). Hlášení se může lišit a těm, kteří používají firewall obsažený ve Windows XP nebo tento typ ochrany nemají, se žádné hlášení nezobrazí. Aktualizace je rychle ověřena, a pokud není žádná nová nalezena, systém to dá pípnutím najevo. Rovněž je zobrazeno malé okno s hláškou „Aktualizace dokončena“. Toto okno však můžete pod jinými okny přehlédnout.

► Obr. 5
Bezpečnostní upozornění firewallu při aktualizaci programu.

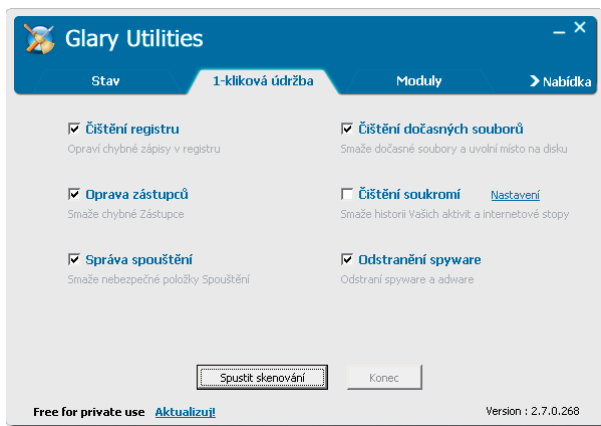
OPRAVA SYSTÉMU JEDNÍM KLIKUTÍM

Nyní zvolte kartu **1kliková údržba** a zvolte operace, které mají být provedeny (**obr. 6**). Jako první je zde velmi užitečná funkce **Čištění registru**, která najde a opraví chy-

bé zápisy v registrech. Registry jsou pro Windows důležitá součást, zjednodušeně řečeno je to místo, kde jsou zapsána všechna nastavení systému a všech nainstalova-

ných programů, včetně odkazů na umístění důležitých souborů. Registry se časem poškozuji jak vlivem špatné instalace či odinstalování programů, tak třeba kvů-

li výpadků proudu atd. Opravou registru svůj počítač zrychlíte a můžete se tak zbavit i některých chybových hlášek a problémů s programy. Další volbou je **Oprava zástupců**, tu rovněž můžete nechat zaškrtnutou. Tím budou odstraněni zapomenutí či nefunkční zástupci, kteří odkazují na již neexistující programy. Stejně tak položka **Správa spouštění** má své opodstatnění. Zkontroluje, zda v seznamu programů, které se spouštějí automaticky po startu systému, nejsou ukryti záškodníci. Pokud i to provádíte prostřednictvím jiného programu, vězte, že mu může něco uniknout. Právě proto není s výjimkou antivirových programů a firewallů na škodu mít dva různé programy opravující totéž. Tuto volbu tedy ponechte také zaškrtnutou. Volbu **Čištění dočasných souborů** také ponechte zaškrtnutou. Místo získané smazáním těchto souborů z disku

▲ Obr. 6. Pohodlná údržba jedním kliknutím.

ku se většinou pohybuje od několika megabajtů až po stovky megabajtů. Nejčastěji

dochází místo na tom disku, na kterém jsou nainstalována Windows. Tam místo ubývá nejrychleji, a přitom by bylo potřebné na jiné věci – na soubor pro dočasné ukládání (tzv. stránkový soubor), na programy nainstalované do složky Program Files atd. Položku **Čištění soukromí** zatím nezaškrťte, vrátíme se k ní v samostatném článku v některém z příštích vydání PPK. Volbu **Odstranění spyware** rozhodně ponechte zaškrtnutou, i když třeba používáte jiný nástroj (z důvodů najdete o několik řádků výš). Klikněte na tlačítko **Spustit skenování** a vyčkejte na dokončení testu.

ODSTRANĚNÍ NALEZENÝCH PROBLÉMŮ

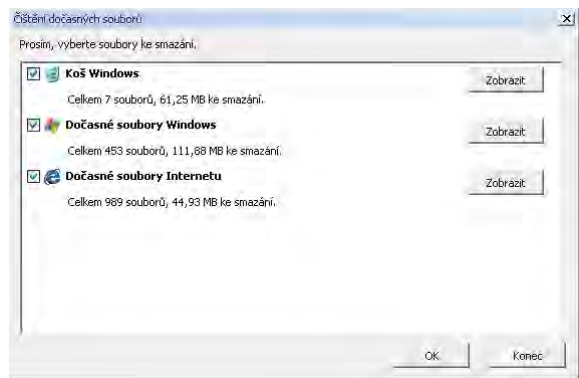
Test proběhne velmi rychle, většinou trvá jen pár minut. Výsledky jsou vyznačeny červenou barvou v případě chyby a zelenou v případě, že je v dané oblasti vše v pořádku (obr. 7). Několik set problémů v registrech, jak je vidět na obrázku, se může nahromadit během několika málo týdnů. U každého

nalezeného problému se pak objeví modrá textová položka **Zobrazit detaily**. Po kliknutí na ni se zobrazí detaily problémů (obr. 8) a po kliknutí na tlačítko **OK** se okno s detaily uzavře. Klikněte na tlačítko **Opravit chyby** na kartě **1-kliková údržba**, a chyby budou během minuty opraveny.

Program je zodpovědný a při opravování automaticky vytvoří zálohu. Z ní je možno v případě potřeby vrátit systém do původního stavu. Tuto funkci nejspíš nepoužijete, ale to, že je součástí programu, svědčí o zodpovědnosti autora.

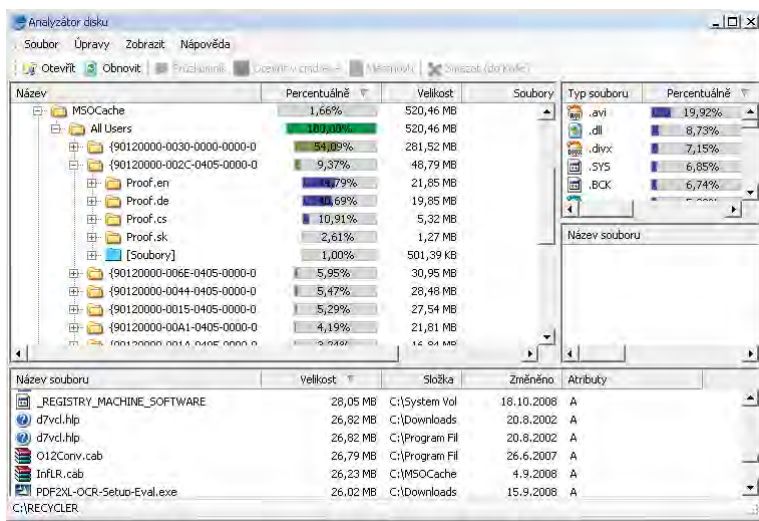
◀ Obr. 7 Velký počet problémů v systému vás možná překvapí.

► Obr. 8 Okno zálohy.

ANALYZÁTOR DISKU

Na záložce **Moduly** jsou pak další části programu, rozdělené do několika modulů. Některé z těchto modulů jsou zahrnuty v předchozí **1-klikové údržbě**, a tak vybíráme alespoň ty nejdůležitější. Velmi zajímavý je na kartě **Soubory & Složky** modul **Analýzátor disku**. Po jeho spuštění můžete vybrat ze svých disků ty, které chcete dát analyzovat. Po krátkém prohledání se zobrazí „strom“ se složkami a u každé z nich také její velikost na disku (obr. 9). Kliknutím na znaménka plus a minus u názvů složek můžete zobrazovat a zase skrývat obsah složek. Po rozbalení složky klikněte na znaménko plus, a uvidíte všechny její podsložky s velikostí v megabajtech (MB). Ve spodní části je výpis souborů na disku seřazených podle velikosti. Vedle názvu a velikosti souboru následuje cesta ke složce, čas změny souboru a atributy. Modul **Analýzátor disku** je výborným pomocníkem při třídění souborů na pevném disku a při zjišťování, proč je na disku málo

▲ Obr. 9. Přehledné zobrazení velikosti složek a souborů.

místa nebo proč některé složky zabírají hodně místa. Procházení stromu složek s výpisem jejich velikosti a s výpisem velikosti pod-

složek a souborů v nich obsažených a dále hezké grafické znázornění velmi ulehčují třídění obsahu disku. ■ Michal Slovák

Zpravodajství na webu

Internet se zhostil úlohy média poskytujícího aktuální zpravodajství, což se projevilo už při nedávných krajských a senátních volbách. Poradíme vám, kde na internetu hledat kvalitní zpravodajství a kde on-line sledovat zpravodajské televize.

ZPRAVODAJSKÉ SERVERY

Dlouhodobě nejnavštěvovanějším českým zpravodajským serverem jsou **Novinky.cz** (<http://www.novinky.cz>), provozované portálem Seznam.cz a deníkem Právo. Dalším oblíbeným zdrojem informací je zpravodajský server **iDnes** (<http://zpravy.idnes.cz>), spadající pod křídla mediální skupiny Mafra, vydavatele deníku MF Dnes.

Konkurenční Hospodářské noviny mají zase svůj server **iHNed** (<http://www.ihned.cz>) a Lidové noviny své **Lidovky.cz** (<http://www.lidovky.cz>). Prvním velkým, čistě interneto-

otázku zde můžete položit i vy. Stejně jako nelze objektivně říci, které noviny jsou nejlepší, není možné určit nejlepší zpravodajský server. Záleží na vašem vkusu.

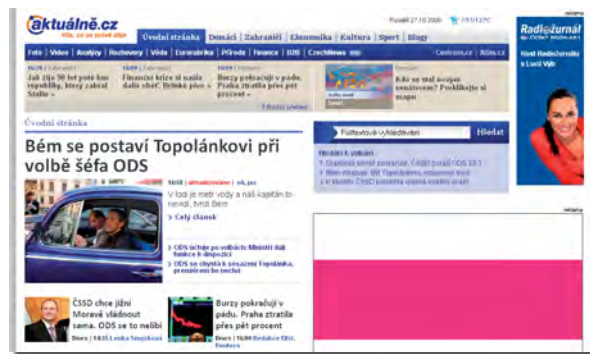
„BULVÁRNĚJŠÍ“ SERVERY

I na internetu má své pevné místo bulvár. Od toho decentnějšího až po bulvár nejhrubšího zrna. Jedním z nejnovějších přírůstků je server **tn.cz** televize Nova, který patří vlastně do obou skupin současně. Zatímco zpravodajská část (<http://tn.nova.cz/zpravy>) by ještě mohla být zařazena mezi

Většina zpravodajských serverů obsahuje populární blogy známých osobností či on-line rozhovory s významnými lidmi.

vým zpravodajským deníkem na českém internetu je server **Aktuálně.cz** (<http://www.aktualne.cz>), spadající pod portál Centrum.cz. Svůj vlastní zpravodajský server jménem **České noviny** (<http://www.ceskenoviny.cz>) provozuje také Česká tisková kancelář (ČTK).

Na všech zmíněných zpravodajských serverech najdete zprávy o zásadních událostech z domova i ze světa, z politiky a ekonomie, sportu i kultury. Na většině z nich nechybí populární blogy známých osobností ani on-line rozhovory s významnými lidmi na aktuální témata – svou

seriózní zpravodajské servery, sekce Red (<http://tn.nova.cz/red>) je už opravdu čirý bulvár, snad i mládeži nepřístupný.

Svou internetovou podobu mají i bulvární deníky **Blesk** (<http://www.blesk.cz>), **Aha** (<http://www.ahaonline.cz>) a **Šíp** (<http://sip.denik.cz>). Zde se dozvíte všechno možné i nemožné ze světa showbyznysu i politiky a ze soukromí známých osobností. Svého bulvárního bratříčka má i výše zmiňovaný

▲ Čtete rádi Blesk? Můžete i na internetu.

server Aktuálně.cz – řeč je o serveru Bleskově.cz (<http://www.bleskove.cz>).

„SERIOZNĚJŠÍ“ SERVERY

Protipólem bulvárních serverů jsou třeba servery známých společenských a ekonomických magazínů. Za pozornost stojí třeba stránky časopisu **Respekt** (<http://www.respekt.cz>), jejichž nedílnou součástí tvoří velmi zajímavé blogy.

Zajímavé informace lze často dohledat i na webových stránkách společenského magazínu **Týden** (<http://www.tyden.cz>) a ekonomického týdeníku **Euro** (<http://www.euro.cz>). I zde jsou v poslední době tolik populární blogy.

ZPRAVODAJSKÉ TELEVIZE

Na internetu však není zpravodajství jen ve formě textu. Na internetu lze dnes sledovat i vysílání zpravodajských televizních stanic, jako je **ČT 24** (<http://www.ct24.cz/vysilani>) a nová stanice **Z1** (<http://www.z1tv.cz>). ČT 24 můžete na internetu nově sledovat dokonce v plné televizní kvalitě (<http://www.ct24.cz/vysilani/tv-kvalita>). Existují i speciální internetové televize a mezi ty české zpravodajské patří třeba server **iDnes.tv** (<http://www.idnes.tv>).

Televizní zpravodajské relace a publicistické pořady si můžete také zdarma přehrát z internetových archivů tuzemských televizí. **Archiv České televize** najdete na <http://www.ceskatelivize.cz/vysilani> a **archiv televize Nova** je v inovaném podobě na <http://archiv.nova.cz>.

■ Jiří Macich ml., jiri@macich.net

◀ Čtení „na úrovni“ nabízí on-line verze týdeníku Respekt.

Klávesové zkratky

Na tomto listu najdete přehled klávesových zkratk používaných v operačním systému Windows. Jsou tu jak ty nejpoužívanější a notoricky známé, tak ty méně používané.

OBECNÉ KLÁVESOVÉ ZKRATKY WINDOWS VISTA

KOMBINACE KLÁVES	AKCE
F1	Zobrazení nápovědy
Ctrl+C	Zkopírování vybrané položky
Ctrl+X	Vyjmutí vybrané položky
Ctrl+V	Vložení vybrané položky
Ctrl+Z	Vrácení akce zpět
Ctrl+Y	Opakování akce
Delete	Odstranění vybrané položky a její přesunutí do složky Koš
Shift+Delete	Odstranění vybrané položky bez přesunutí do složky Koš
F2	Přejmenování vybrané položky
Ctrl+šipka vpravo	Přesun kurzoru na začátek dalšího slova
Ctrl+šipka vlevo	Přesun kurzoru na začátek předchozího slova
Ctrl+šipka dolů	Přesun kurzoru na začátek dalšího odstavce
Ctrl+šipka nahoru	Přesun kurzoru na začátek předchozího odstavce
Ctrl+Shift s klávesou se šipkou	Výběr bloku textu
Shift s libovolnou klávesou se šipkou	Výběr více než jedné položky v okně nebo na ploše nebo výběr textu v dokumentu
Ctrl s libovolnou klávesou se šipkou+mezerník	Výběr několika jednotlivých položek v okně nebo na ploše
Ctrl+A	Výběr všech položek v dokumentu nebo v okně
F3	Vyhledání souboru nebo složky
Alt+Enter	Zobrazení vlastností vybrané položky
Alt+F4	Zavření aktivní položky nebo ukončení aktivního programu
Ctrl+F4	Zavření aktivního dokumentu (v programech, které umožňují otevření více dokumentů současně)
Alt+mezerník	Otevření místní nabídky aktivního okna

KOMBINACE KLÁVES	AKCE
Alt+Tab	Přepnutí mezi otevřenými položkami
Ctrl+Alt+Tab	Použití kláves se šipkami k přepínání mezi otevřenými položkami
Windows+Tab	Přepínání mezi programy na hlavním panelu pomocí funkce Windows Flip 3D
Ctrl+Windows+Tab	Přepínání mezi programy na hlavním panelu pomocí kláves se šipkami prostřednictvím funkce Windows Flip 3D
Alt+Esc	Přepínání mezi položkami v pořadí, v jakém byly otevřeny
F6	Přepínání mezi zobrazenými prvky v okně nebo na ploše
F4	Zobrazení seznamu panelu Adresa v programu Průzkumník Windows
Shift+F10	Zobrazení místní nabídky u vybrané položky
Ctrl+Esc	Otevření nabídky Start
Alt+podtržené písmeno	Zobrazení odpovídající nabídky
Alt+podtržené písmeno	Provedení příkazu v nabídce (nebo jiného podtrženého příkazu)
F10	Aktivace panelu nabídek v aktivním programu
Šipka vpravo	Otevření další nabídky směrem doprava nebo otevření podnabídky
Šipka vlevo	Otevření další nabídky směrem doleva nebo zavření podnabídky
F5	Aktualizace aktivního okna
Alt+šipka nahoru	Zobrazení složky o úroveň výš v programu Průzkumník Windows
Esc	Zrušení aktuální úlohy
Ctrl+Shift+Esc	Spuštění programu Správce úloh
Shift, když vložíte disk CD	Zabránění automatickému přehrávání disku CD

KLÁVESOVÉ ZKRATKY PRO PRÁCI S DIALOGOVÝMI OKNY

KOMBINACE KLÁVES	AKCE
Ctrl+Tab	Přechod na další kartu
Ctrl+Shift+Tab	Přechod na předchozí kartu
Tab	Přechod k další možnosti
Shift+Tab	Přechod k předchozí možnosti
Alt+podtržené písmeno	Provedení příkazu (nebo výběr možnosti), který se váže na příslušné písmeno
Mezerník	Zaškrtnutí nebo zrušení zaškrtnutí políčka, jestliže aktuální možností je zaškrtnutí políčko

KOMBINACE KLÁVES	AKCE
Enter	Náhrada za kliknutí myši pro mnoho vybraných příkazů
Klávesy s šipkami	Výběr přepínače, pokud aktivní možností je skupina přepínačů
F1	Zobrazení nápovědy
F4	Zobrazení položek aktivního seznamu
Backspace	Otevření složky o úroveň výš, jestliže je vybrána složka v dialogovém okně Uložit jako nebo Otevřít

KLÁVESOVÉ ZKRATKY V PROGRAMU PRŮZKUMNÍK WINDOWS

KOMBINACE KLÁVES	AKCE
Ctrl+N	Otevření nového okna
End	Zobrazení spodní části aktivního okna
Home	Zobrazení horní části aktivního okna
F11	Maximalizace nebo minimalizace aktivního okna
Num Lock+hvězdička na numerické klávesnici (*)	Zobrazení všech podsložek vybrané složky
Num Lock+klávesa se znaménkem plus na numerické klávesnici (+)	Zobrazení obsahu vybrané složky

KOMBINACE KLÁVES	AKCE
Num Lock+klávesa se znaménkem minus na numerické klávesnici (-)	Sbalení vybrané složky
Šipka vlevo	Sbalení aktuálně vybrané rozbalené položky nebo výběr nadřazené složky
Alt+šipka vlevo	Zobrazení předchozí složky
Šipka vpravo	Zobrazení aktuálně vybrané sbalené položky nebo výběr první podsložky
Alt+šipka vpravo	Zobrazení další složky
Alt+D	Výběr panelu Adresa

VYUŽITÍ KLÁVESY S LOGEM WINDOWS

KOMBINACE KLÁVES	AKCE
	Otevření nebo zavření nabídky Start
+Pause	Zobrazení dialogového okna Vlastnosti systému
+D	Zobrazení plochy
+M	Minimalizace všech oken
+Shift+M	Obnovení minimalizovaných oken na ploše
+E	Otevření složky Počítač
+F	Vyhledání souboru nebo složky
Ctrl++F	Vyhledání počítačů (pokud jste v síti)
+L	Uzamčení počítače nebo přepnutí uživatele
+R	Otevření dialogového okna Spustit
+T	Přepínání mezi programy na hlavním panelu
+Tab	Přepínání mezi programy na hlavním panelu pomocí funkce Windows Flip 3D

KOMBINACE KLÁVES	AKCE
Ctrl++Tab	Přepínání mezi programy na hlavním panelu pomocí kláves s šipkami prostřednictvím funkce Windows Flip 3D
+mezerník	Přenesení všech miniaplikací do popředí a výběr postranního panelu Windows
+G	Přepínání mezi miniaplikacemi postranního panelu Windows
+U	Otevření ovládacího panelu Centrum usnadnění přístupu
+X	Otevření ovládacího panelu Centrum nastavení mobilních zařízení systému Windows
s libovolnou klávesou opatřenou číslicí	Otevření zástupce, který se nachází v pozici odpovídající číslu na panelu nástrojů Snadné spuštění. Například +1 spustí prvního zástupce v nabídce Snadné spuštění.

Klávesové zkratky aplikace Internet Explorer

ZOBRAZENÍ A PROCHÁZENÍ WEBOVÝCH STRÁNEK

KOMBINACE KLÁVES	AKCE
F1	Zobrazení nápovědy
F11	Přepnutí mezi normálním a celobrazovkovým zobrazením okna prohlížeče
Tab	Přechod k dalším položkám webové stránky, k panelu Adresa nebo k panelu Odkazy
Shift+Tab	Přechod k předchozím položkám webové stránky, k panelu Adresa nebo k panelu Odkazy
Alt+Home	Přechod na domovskou stránku
Alt+šipka vpravo	Přechod na další stránku
Alt+šipka vlevo nebo Backspace	Návrat na předchozí stránku
Shift+F10	Zobrazení místní nabídky pro odkaz
Ctrl+Tab nebo F6	Přechod k dalším rámcům nebo prvkům prohlížeče (funguje pouze při zakázaném procházení na kartách)
Ctrl+Shift+Tab	Přechod k předchozím rámcům (funguje pouze při zakázaném procházení na kartách)
Šipka nahoru	Posun směrem k začátku dokumentu
Šipka dolů	Posun směrem ke konci dokumentu
Page Up	Posun směrem k začátku dokumentu po větších úsecích
Page Down	Posun směrem ke konci dokumentu po větších úsecích

KOMBINACE KLÁVES	AKCE
Home	Přechod na začátek dokumentu
End	Přechod na konec dokumentu
Ctrl+F	Hledání na aktuální stránce
F5	Obnovení aktuální webové stránky
Ctrl+F5	Obnovení aktuální webové stránky i v případě, že časová razítka webové verze a verze uložené místně jsou stejná
Esc	Zastavení stahování stránky
Ctrl+O	Otevření nového webu nebo stránky
Ctrl+N	Otevření nového okna
Ctrl+W	Zavření aktuálního okna (i když je otevřena jedna karta)
Ctrl+S	Uložení aktuální stránky
Ctrl+P	Tisk aktuální stránky nebo aktivního rámce
Enter	Aktivace vybraného odkazu
Ctrl+I	Otevření oblíbených položek
Ctrl+H	Otevření historie
Ctrl+J	Otevření informačních kanálů
Alt+P	Otevření nabídky Stránka
Alt+T	Otevření nabídky Nástroje
Alt+H	Otevření nabídky Nápověda

PRÁCE S KARTAMI

KOMBINACE KLÁVES	AKCE
Ctrl+kliknutí	Otevření odkazů na nové kartě v pozadí
Ctrl+Shift+kliknutí	Otevření odkazů na nové kartě v popředí
Ctrl+T	Otevření nové karty v popředí
Ctrl+Tab nebo Ctrl+Shift+Tab	Přepnutí mezi kartami
Ctrl+W	Zavření aktuální karty (nebo aktuálního okna, je-li zakázáno procházení na kartách)

KOMBINACE KLÁVES	AKCE
Alt+Enter	Otevření nové karty v popředí z panelu Adresa
Ctrl+n (kdy n je číslo mezi 1 a 8)	Přepnutí na určité číslo karty
Ctrl+9	Přepnutí na poslední kartu
Ctrl+Alt+F4	Zavření ostatních karet
Ctrl+Q	Zapnutí či vypnutí rychlých karet (zobrazení miniatur)

POUŽITÍ PANELU ADRESA

KOMBINACE KLÁVES	AKCE
Alt+D	Výběr textu na panelu Adresa
F4	Zobrazení seznamu zadaných adres
Ctrl+šipka vlevo	Přesun kurzoru doleva na předchozí logický oddíl adresy na panelu Adresa (tečka nebo lomítko)
Ctrl+šipka vpravo	Přesun kurzoru doprava na další logický oddíl adresy na panelu Adresa (tečka nebo lomítko)

KOMBINACE KLÁVES	AKCE
Ctrl+Enter	Přidání řetězců „www.“ na začátek a „.cz“ na konec textu zadaného na panelu Adresa (platí pro českou verzi programu)
Šipka nahoru	Přechod na další položku v seznamu položek automatického dokončování
Šipka dolů	Přechod na předchozí položku v seznamu položek automatického dokončování

POUŽITÍ VYHLEDÁVÁNÍ

KOMBINACE KLÁVES	AKCE
Ctrl+E	Přechod do pole Hledat
Alt+Enter	Otevření vyhledávacího dotazu na nové kartě

KOMBINACE KLÁVES	AKCE
Ctrl+šipka dolů	Otevření nabídky poskytovatele vyhledávání

Zdroj: Microsoft, <http://windowshelp.microsoft.com/Windows>

Jak napsat vzorec nebo rovnici?

Pokud někdy píšete odborné zprávy, učební texty či jiné materiály (diplomové nebo závěrečné práce), které obsahují matematické, fyzikální, chemické či ekonomické vzorce nebo rovnice, můžete využít zajímavý doplněk programů MS Office nazvaný Rovnice. Pak pro vás už nebude těžké zapsat zlomek, odmocninu, limitu, integrál či matici.

Součást kancelářského balíku MS Office 2007

Jazyk: čeština.

www.microsoft.com/cze

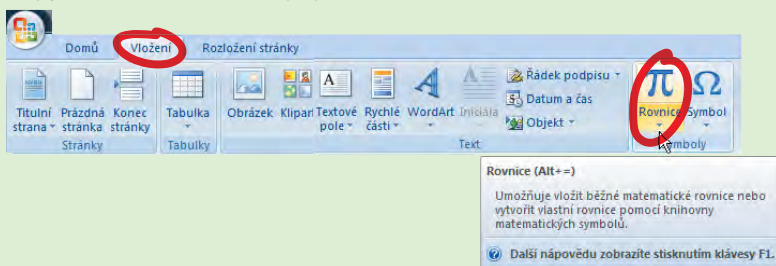
V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

- Jak spustit editor rovnic.
- Jak zapsat rovnici.
- Jak zapsat mocninu a odmocninu.
- Jak zapsat integrál.
- Jak zapsat matici.

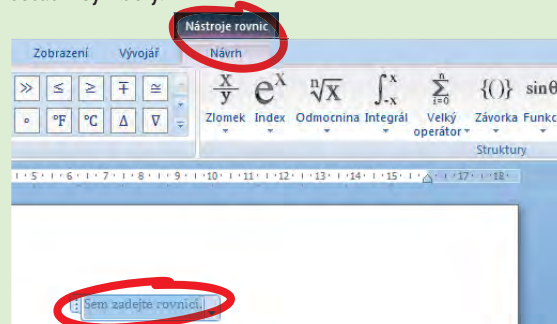
1 Kde se spustí editor rovnic?

Kurzor vložte na místo, na které potřebujete zapsat daný výraz. Potom přejděte na kartu **Vložení** a na jejím konci v části **Symboly** vyhledejte ikonu **Rovnice**. Pozor, tato ikona nebude aktivní, jestliže pracujete v tzv. režimu kompatibility, tedy jste-li otevřen soubor, který byl uložen ve verzi nižší než 2007.

2 Jak se zapíše výraz?

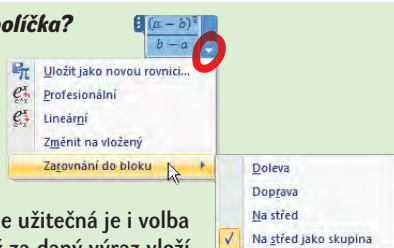
Nyní klikněte na ikonu **Rovnice**, a zobrazí se záložka **Nástroje rovnic** a záložka **Návrh**. Zároveň se jako místo pro zápis rovnice zobrazí i místo, které je v dokumentu označeno modře. Na označené místo nyní začnete psát vlastní rovnici. Nevhodnější je nejprve vložit základní strukturu (například zlomek – odmocnina) a poté dopisovat jednotlivé části nebo ostatní symboly.

Po dokončení celého zápisu klikněte mimo označené místo kamkoliv do dokumentu, a záložky **Nástroje rovnic** a **Návrh** se opět schovaly. Potom můžete běžně pokračovat v editaci svého dokumentu. Pokud budete potřebovat zapsaný výraz opravit, stačí na něj kliknout, a záložka pro úpravy a editaci rovnic se znovu zobrazí. Potom můžete cokoliv opravit.

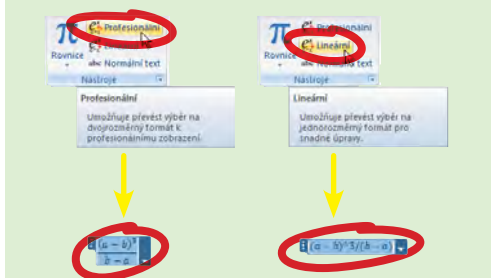
3 Co schovává šipka u modrého políčka?

Možná jste si během zápisu rovnice všimli u modrého políčka rozbalovací šipky. Pokud na ni kliknete, zobrazí se možnosti pro úpravu nebo uložení rovnice. Zajímavá je poslední možnost, a to zarovnání daného výrazu na stránce. Ale užitečná je i volba **Změnit na vložený**. Standardně se totiž za daný výraz vloží tvrdé zalomení řádku, ale pokud kliknete na příkaz **Změnit na vložený**, zalomení se odstraní a výraz se stane součástí psaného řádku.

4 Jaký je rozdíl mezi volbou Profesionální a Lineární?

V nabídce záložek **Nástroje rovnic** a **Návrh** se v části **Nástroje** nachází ikony **Profesionální** a **Lineární**. Tyto položky jste mohli vidět i v nabídce šipky modrého políčka rovnice. Co vlastně znamenají? Jde o způsob zápisu rovnic se zlomky, to znamená, zda mají být rovnice psány pod sebe, nebo za sebe.

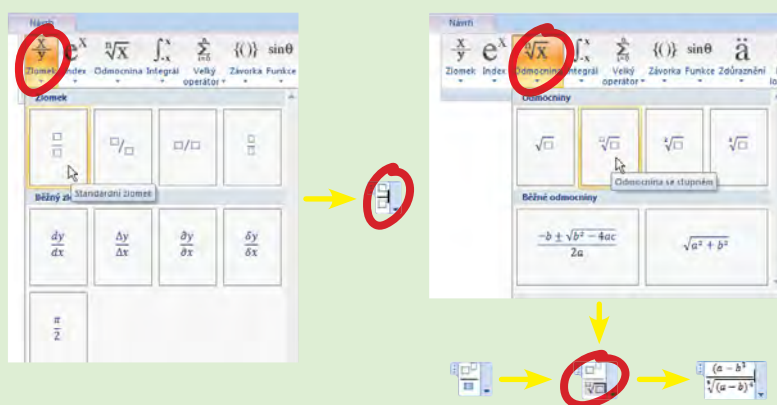

5 Jak se napíše zlomek s odmocninou nebo mocninami?

Na zobrazené záložce se nachází ikony rozdělené do tří skupin. První část s názvem **Nástroje** zajišťuje celkovou úpravu, druhá část **Symboly** pomáhá při vkládání speciálních symbolů (\leq , \pm , ∞). Poslední, třetí část **Struktury** je nejdůležitější, protože zajišťuje vkládání různých struktur pro daný výraz, tedy i pro zlomek nebo mocninu.

Nejprve klikněte na ikonu **Zlomek** a vyberte tvar, který potřebujete. Pokud má být ve jmenovateli nebo čitateli mocnina či odmocnina, musíte jít do jmenovatele nebo čitatele a použít ikonu **Index** nebo **Odmocnina**.

Jakmile je vlastní struktura vzorce vytvořena, do jednotlivých políček doplňte potřebné hodnoty.

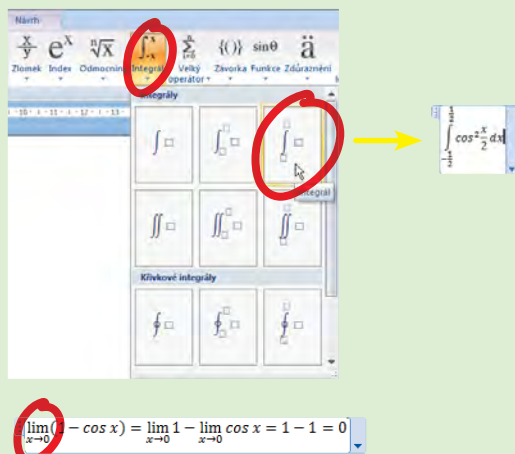

6 Jak se vytvoří integrál nebo limita?

Nejprve klikněte na ikonu **Integrál** a vyberte tvar integrálu, který potřebujete zapsat. Potom si musíte rozmyslet další strukturu celého výrazu, například to, že pro zápis \cos^2 je nutné použít ikonu **Index**, a nesmíte zapomenout ani na zlomkový tvar.

Pokud celý výraz vždy takto postupně rozeberete na jednotlivé části, pak byste s vlastním zápisem již neměli mít problémy.

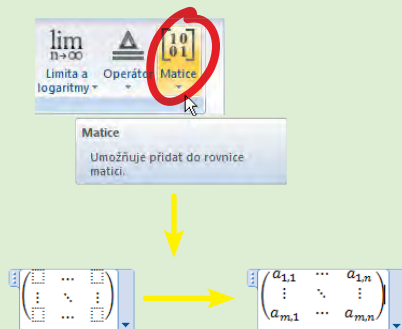
Podobně zapíšte i výraz pro limitu, případně i celý její výpočet.

7 Jak se vytvoří zápis matice?

V matematice a fyzice se používají také matice. Doplněk **Rovnice** umí zapsat i různé tvary a velikosti matic. Stačí, když kliknete na ikonu **Matice**. Pak můžete vytvářet matice pevných rozměrů nebo jednotkové matice nebo řídové matice s tečkami.

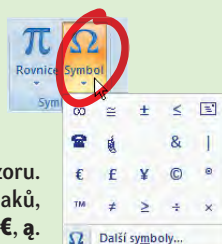
Stačí tedy na potřebný tvar kliknout, a dané rozložení se vloží do dokumentu – potom do jednotlivých políček dané matice dopíšete správné hodnoty.

8 Kdy pro zápis stačí jednodušší nástroj?

Jestliže potřebujete zapsat v textovém editoru pouze různé znaky nebo symboly, které nenajdete přímo na klávesnici, není třeba hned používat doplněk **Rovnice**. Na konci záložky **Vložení** se totiž nachází ikona **Symbol**. Po kliknutí na ni se zobrazí nabídka naposledy používaných symbolů. Pokud potřebujete vložit jiný symbol, klikněte na položku **Další symboly**.

Zobrazí se dialogové okno a v něm na kartě **Symbole** vyhledejte potřebný znak (symbol). Stačí vybraný znak označit a poté kliknout na tlačítko **Vložit**. Tím se znak vloží do textu přímo na místo kurzoru. Můžete postupně vkládat tolik znaků, kolik potřebujete, například ©, •, B, €, a. Když už znaky vkládat nechcete, klikněte na tlačítko **Zavřít**. ■ Marie Franců

Jak pracovat s osnovou v PowerPointu 2007?

Součást balíku MS Office 2007

Jazyk: čeština.

www.microsoft.com/cze

- Jak zobrazit osnovu.
- Jak osnovu vytisknout.
- Jak osnovu převést do dokumentu MS Wordu.
- Jak změnit pořadí snímků.
- Jak snímky přidat nebo smazat.
- Jak snímky spojit nebo rozdělit.

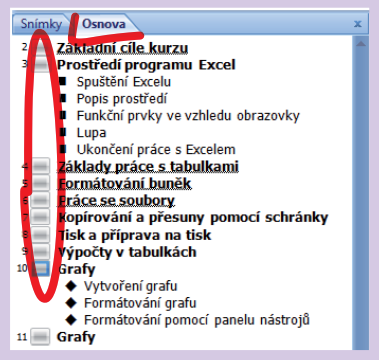
PROČ PRACOVAT S OSNOVOU?

Při práci s osnovou neruší grafika – tu lze dosadit do prezentace až později. Pokud chcete, můžete práci na snímku kombinovat s prací na osnově. Je však třeba upozornit, že text, který zapíšete do automatického tvaru nebo do dodatečně vytvořeného textového pole, v pohledu Osnova nenajdete.

Pohled Osnova je užitečný také při zahájení tvorby prezentace, protože na snímky můžete psát obsah prezentace i jednotlivé body, na které nechcete během tvorby zapomenout. Později se zobrazení osnovy může hodit pro změnu uspořádání snímků, jejich slučování či rozdělování.

JAK OSNOVU ZOBRAZIT?

Na levé straně okna PowerPointu je zobrazena karta **Osnova nebo Snímky**. Tato karta nabízí v horní části dvě záložky: **Snímky** a **Osnova**. Chcete-li pracovat s osnovou, klikněte na záložku **Osnova**.

V levé části okna programu PowerPoint je možné přepínat mezi zobrazením Snímky a zobrazením Osnova. V pohledu Osnova se můžete více soustředit na text, tedy i na vlastní obsah prezentace.

1 Jak vložit nový snímek?

Pokud jste již do existujícího snímku zapsali nějaký text a potřebujete za daný snímek vložit snímek nový, stiskněte v pohledu Osnova klávesovou kombinaci **Ctrl+Enter**.

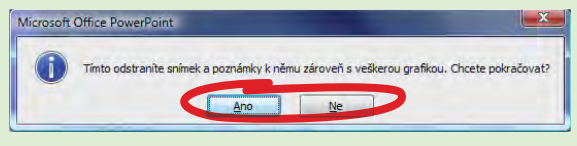
Pokud potřebujete vložit nový snímek před snímek existující, umístěte kurzor na začátek tohoto snímku a stiskněte klávesu **Enter**.

2 Jak nepotřebný snímek smazat?

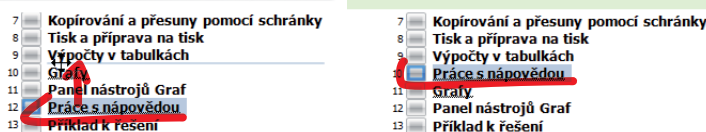
V zobrazení Osnova označte snímek (nebo snímky), který potřebujete smazat, a stiskněte klávesu **Delete**. MS PowerPoint se pak zeptá, zda chcete snímek i s celou grafikou opravdu smazat. Jestliže kliknete na tlačítko **Ano**, snímek se z prezentace odstraní.

Také můžete na záložce **Domů** v části **Snímky** kliknout na ikonu **Odstranit**.

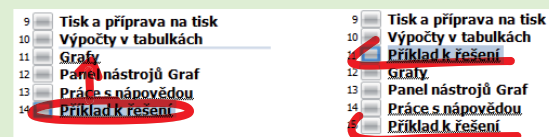
3 Jak změnit pořadí snímků?

V pohledu Osnova lze snímky také snadno přesouvat pomocí myši. Stačí daný snímek uchopit a tahem myši jej přemístit do nové polohy. Jakmile levé tlačítko myši uvolníte, snímek se na dané místo přesune. Pro přesun snímků lze použít i místní nabídku. Klikněte pravým tlačítkem myši na snímek, který potřebujete přesunout, a ze zobrazené místní nabídky vyberte příkaz **Přesunout nahoru** nebo příkaz **Přesunout dolů**.

4 Jak daný snímek zkopírovat?

V pohledu Osnova můžete snímky také kopírovat, a to pomocí myši. Daný snímek označte a začněte jej přesouvat do jiné pozice. Držte však přitom stisknutou i klávesu **Ctrl**. Po uvolnění levého tlačítka myši a klávesy **Ctrl** se snímek na dané místo zkopíruje.

VKLÁDÁNÍ NOVÝCH SNÍMKŮ

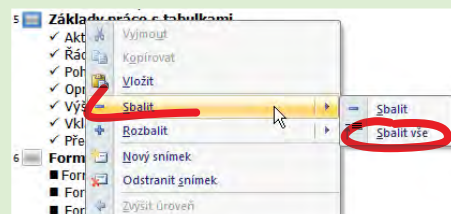
Chcete-li vložit nový snímek za snímek aktuální, přesuňte u aktuálního snímku kurzor v pohledu Osnova na konec textu, který je v pohledu Osnova zobrazen. Chcete-li vložit nový snímek před snímek aktuální, přesuňte kurzor na začátek nadpisu aktuálního snímku v pohledu Osnova.

5 Jak sbalit nebo rozbít obsah snímku?

Jestliže pracujete s textem v zobrazení osnovy, můžete sbalit text tak, aby byla zobrazena pouze první úroveň osnovy, to znamená pouze nadpisy snímků. Může vám to usnadnit práci s uspořádáním prezentace, především jednotlivých témat pro vlastní přednášku. Text můžete samozřejmě kdykoli znovu rozbít. Jestliže chcete sbalit nebo rozbít text pouze na jednom snímku, pak dvojité klikněte na obrázek snímku v pohledu Osnova.

Pokud chcete sbalit veškerý text v prezentaci (zůstanou vidět pouze nadpisy snímků), pak klikněte pravým tlačítkem myši na snímek v pohledu Osnova, ze zobrazené místní nabídky vyberte příkaz **Sbalit** a z dílčí nabídky příkaz **Sbalit vše**.

Budete-li chtít text na snímcích zase zobrazit, opět klikněte pravým tlačítkem na snímek a ze zobrazené místní nabídky vyberte příkaz **Rozbalit** a poté příkaz **Rozbalit vše**.

6 Jak změnu úrovně využít pro sloučení nebo rozdělení snímků?

Když jste si prohlíželi ikony v záložce **Domů**, možná jste si v části **Odstavec** všimli ikon **Snížit úroveň seznamu** a **Zvýšit úroveň seznamu**. V rámci běžného seznamu s odrážkami je význam obou ikon jasný: Prostě se zvýší nebo sníží úroveň daných odrážek. Tyto ikony však mohou mít v pohledu Osnova ještě jinou funkci. Jestliže umístíte kurzor do nadpisu snímku a poté kliknete na ikonu **Snížit úroveň seznamu**, celý snímek se spojí se snímkem předchozím. Užitečné to je především tehdy, když je na více snímcích málo textu a když jej chcete spojit. Pak nemusíte text kopírovat z jednoho snímku na druhý – snímky můžete spojit snížením úrovně u nadpisu. Ale pozor, pokud jsou na snímcích obrázky, o které nechcete přijít, pak sloučení snížením úrovně nepoužívejte.

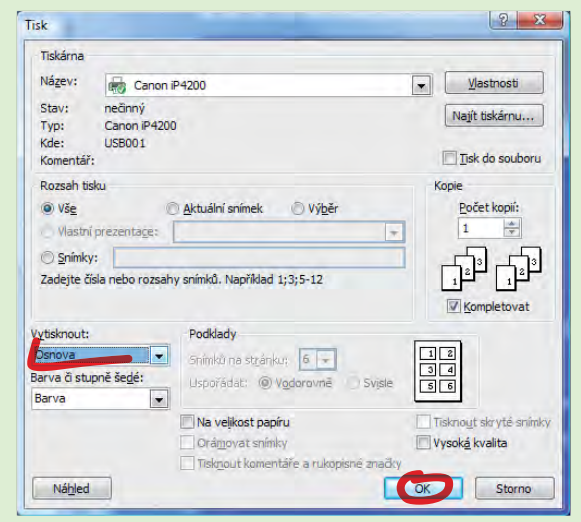
Jestliže se nacházíte v nadpisu snímku, je ikona **Zvýšit úroveň seznamu** nedostupná, protože nadpis má nejvyšší úroveň, a nelze jej tedy zvýšit. Pokud se ale nacházíte někde v textu snímku a úroveň zvýšíte, může nastat situace, že se úroveň textu v rámci snímku zvýší. Nebo se může stát, že se daný snímek s textem rozdělí na dva snímky (jestliže má daný text úroveň 1) a daný text se zobrazí jako nadpis nového snímku. Tuto vlastnost využijete pravděpodobně tehdy, když je na jednom snímku hodně textu – ten by však mohl být při vlastní prezentaci nepřehledný či zdálky nečitelný. Takto si text snadno rozdělíte do více snímků a nemusíte ho přitom kopírovat.

7 Jak osnovu vytisknout?

Chcete-li pro další práci vytisknout jen osnovu (například pro konzultaci s kolegy ohledně obsahu prezentace), vyberte z nabídky tlačítka **Office** příkaz **Tisk** a v další části klikněte na položku **Tisk**.

Tím se zobrazí dialogové okno pro nastavení tisku prezentace. Zde v části **Vytisknout** vyberte z rozbalovací nabídky volbu **Osnova**. Po kliknutí na tlačítko **OK** se vytiskne jen osnovu prezentace bez grafických prvků.

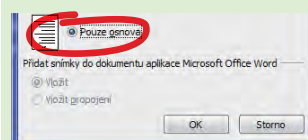

8 Jak přenést osnovu prezentace do MS Wordu?

Zajímavou možností je i odeslání osnovy prezentace do dokumentu MS Wordu. Stačí, když v nabídce tlačítka **Office** kliknete na příkaz **Publikovat** a poté na položku **Vytvořit podklady v aplikaci Microsoft Office Word**.

Otevře se dialogové okno **Odeslat do aplikace Microsoft Office Word** a v něm je třeba zadat rozložení stránky v MS Wordu. Pro odeslání osnovy označte přepínač **Pouze osnovu** a klikněte na tlačítko **OK**. Po chvíli se osnovu vaší prezentace zobrazí v novém dokumentu MS Wordu a vy s ní budete moci pracovat jako s běžným textem.

Marie Franců

Naučte Excel pracovat za vás

Při úpravách tabulek je někdy třeba opakovat stále stejné úkony. Může jít o formátování tabulek na jednotlivých listech nebo třeba o přesun dat z jedné oblasti do jiné. Práci vám při těchto úkonech může usnadnit (a urychlit) makro.

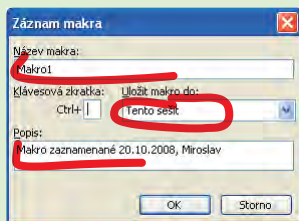
1 Vytvoření nového makra

Klikněte do buňky, ve které má makro začínat. Z nabídky **Nástroje** vyberte postupně příkazy **Makro** a **Nahrávání nového makra**. Na obrazovce se objeví dialogové okno **Záznam makra**.

Doporučujeme upravit hodnotu v položce **Název makra** tak, aby bylo jasné, co makro vykonává, a podle potřeby doplnit vysvětlení do pole **Popis**.

Chcete-li makro spouštět klávesovou zkratkou, klikněte do pole **Ctrl+** a stiskněte klávesu, která doplní klávesovou zkratku (stisknete-li **Q**, pak klávesová zkratka bude **Ctrl+Q**). Součástí této klávesové zkratky nesmějí být číselné klávesy. Pozor! Použijete-li zkratku, kterou Excel již používá (např. **Ctrl+S** pro ukládání), pak se původní význam této zkratky zruší a tato zkratka bude sloužit pro spuštění makra.

Chcete-li, aby bylo makro k dispozici pouze v právě otevřeném sešitu, ponechte v poli **Uložit makro do** hodnotu **Tento sešit**. Chcete-li, aby bylo makro k dispozici kdykoliv, vyberte z tohoto pole hodnotu **Osobní sešit maker**.

CO JE TO MAKRO?

Makro je záznam pracovního postupu, který má tabulkový procesor vykonat. MS Excel používá pro záznam makra jazyk Visual Basic.

Pro vytvoření jednoduchých makr ale znalost tohoto jazyka nepotřebujete; MS Excel nabízí režim záznamu makra, v tomto režimu sleduje činnost uživatele a tu si zaznamenává v jazyku Visual Basic. Jediné, co si pro vytvoření makra musíte předem rozmyslet, je to, jaké úkony chcete v makru zaznamenat.

NÁZEV MAKRA

Název makra může obsahovat písmena, číslice a znak _ (podtržítka). Název nesmí obsahovat mezery. Prvním znakem názvu makra musí být písmeno. Název makra nesmí být shodný s názvem buňky (např. B7, AH81 apod.).

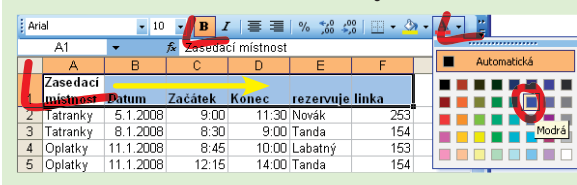
RELATIVNÍ A ABSOLUTNÍ ODKAZY V MAKRU

Při práci s makrem někdy potřebujete, aby makro začínalo vždy na stejné buňce listu: Příkladem může být sešit věnovaný žádankám o nákup spotřebního materiálu. Každá žádost je na vlastním listu a na všech listech je stejná tabulka (tedy např. buňka B2 vždy obsahuje jméno žadatele, buňka B3 vždy obsahuje jeho služební číslo atd.). Potřebujete-li provést na všech listech např. změnu formátování konkrétních buněk, potom je třeba, aby byly v makru zaznamenány absolutní adresy.

Chcete-li, aby při změně formátu makra Excel sám označil aktuální vyplněnou oblast a aby makro začínalo vždy od buňky, ve které stojí kurzor při spuštění makra, pak je třeba zaznamenávat v makru relativní adresy.

3 Nahrání makra

Nyní provedte úkony, které má makro provést. V našem příkladu chceme, aby makro upravilo řez písma v záhlaví tabulky (řádek 1) na tučné písmo modré barvy. Ještě před začátkem nahrávání klikněte do buňky **A1**. Stiskněte klávesy **Ctrl+Shift** a klávesu pro posun kurzoru doprava, a text v buňkách se označí. Na panelu **Formát** klikněte na nástroj **Tučné**. Na stejném panelu pak klikněte na pravou část nástroje **Barva písma** a vyberte požadovanou barvu. Klikněte do buňky **A1**, aby se zrušilo označení buněk, a zastavte nahrávání makra kliknutím na nástroj **Zastavit záznam**.

AUTOMATICKÉ OZNAČENÍ VYPLNĚNÉ OBLASTI

Chcete-li, aby Excel přesunul označení aktivní buňky na konec souvisle vyplněné oblasti (některá z buněk této oblasti je aktivní), podržte stisknutou klávesu **Ctrl** a stiskněte některou z kláves pro posun kurzoru (doleva, doprava, nahoru nebo dolů).

Chcete-li, aby Excel buňky v souvislé oblasti označil, postupujte stejně, jen podržte stisknuté klávesy **Ctrl+Shift**.

Součást balíku MS Office 2003

Jazyk: čeština.

www.microsoft.com/cze

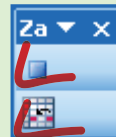
- Jak vytvořit makro.
- Jak makro spustit.
- Jak makro odstranit.

2 Jaký druh adresy má makro používat

V okně Excelu se objevil panel **Zastavit záznam** (z jeho názvu uvidíte pravděpodobně jen začátek). Tento panel obsahuje dva nástroje: První (modrý čtverec) slouží k ukončení nahrávání, druhý (symbol mřížky) slouží k přepínání záznamu absolutní a relativní adresy.

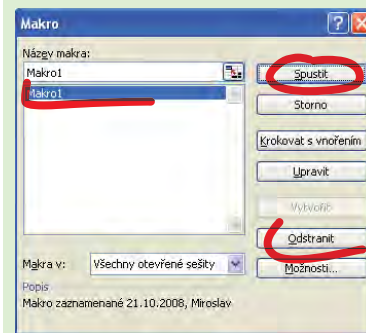
Chcete-li, aby makro pracovalo s relativními adresami, pak na nástroj **Relativní adresy** klikněte.

4 Spuštění makra

V případě, že jste na začátku nahrávání makra kliknutím zamáčkli (aktivovali) nástroj **Relativní odkaz**, klikněte do buňky, ze které má makro vycházet. Poté z nabídky **Nástroje** vyberte postupně příkazy **Makro** a **Makra**. Zobrazí se dialogové okno **Makro**, v něm klikněte na makro, které chcete spustit, a poté na tlačítko **Spustit**.

Chcete-li makro odstranit, klikněte v okně **Makro** na název makra a poté na tlačítko **Odstranit**. ■ mzi

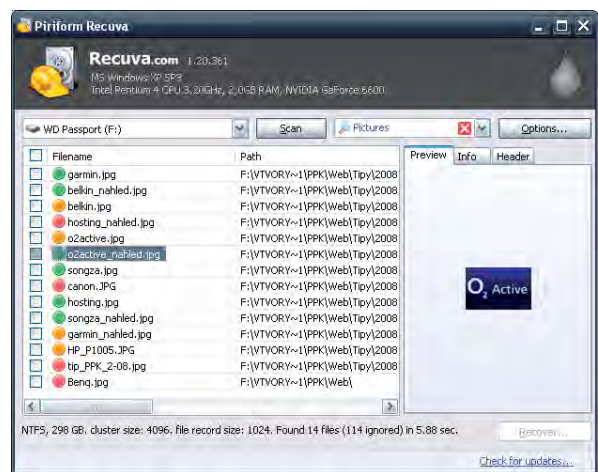
Zachraňujeme a likvidujeme data

Už jste někdy přemýšleli o tom, jak hrdinové krimiseriálů obnovují data smazaná z pevných disků i paměťových karet? Vlastně na tom není nic těžkého, není třeba žádné drahé vybavení ani nemusíte mít speciální znalosti.

ODPADKOVÝ KOŠ POMOCNÍKEM

Omylem smazat nějaký potřebný soubor není vůbec těžké. Stačí chvilka nepozornosti nebo trochu uánalejší jednání. Už řadu let proto operacní systém Windows nabízí funkci koše. Od dob archaických Windows 95 až po nejnovější Windows Vista se tedy soubory místo okamžitého nenávrat-

▼ Chcete-li obnovit smazané soubory, pomůže vám program Recuva.

ného smazání nejprve přesouvají do systémového koše. Z něj je lze kdykoliv velmi jednoduše přesunout zpět, a to až do doby, pokud jej nevysypete.

Ne vždy ale koš může být vaším zachráncem. Některé velké soubory se do koše nemusí vejít, a tak se mažou rovnou. Windows sice tuto skutečnost zdůrazní dalším dotazem, ale může se stát, že jej omylem odkliknete. Navíc do koše se nepřesouvají data odstraněná z některých externích paměťových zařízení. Pokud mažete data například z paměťové karty přímo v digitálním fotoaparátu, v mobilním telefonu nebo v multimediálním přehrávači, ani tam žádný koš není.

ZACHRAŇUJEME DATA SMAZANÁ OMYLEM

Zdánlivě smazané soubory našetřít není tak těžké obnovit. V každém správném krimiseriálu dnes laboratorní experti vytahují z počítačů podezřelých

osob data, která neměl již nikdy nikdo vidět. Ve skutečnosti základní obnova dat smazaných omylem není výsadou jen na slovo vzatých expertů a hrdinů televizních seriálů.

Smazaná data vlastně nejsou fyzicky smazána okamžitě. Když to hodně zjednodušíme, dojde k jejich zneviditelnění, ale s fyzickým smazáním se počítač, fotoaparát, přehrávač či mobil už neobtěžují. Ke skutečnému odstranění smazaných dat dojde až při ukládání dat nových.

Teoreticky tak lze obnovit i data, která byla smazána před dosti dlouhou dobou, což platí o pevných discích, flash discích i paměťových kartách. Čím dříve však soubory obnovíte, tím pravděpodobnější je, že je získáte zpět neporušené. Jak na to? Můžete sáhnout třeba po bezplatném programu **Recuva**, ke kterému existuje i česká lokalizace.

Tento jednoduchý, ale efektivní nástroj umí procházet zdánlivě volné místo na libovolné jednotce připojené k počítači – ať už jde o připojený

Čím dříve soubory obnovíte, tím pravděpodobnější je, že je získáte zpět neporušené.

USB flash disk, nebo o paměťovou kartu vloženou do čtečky, anebo např. o čtečku v připojeném fotoaparátu či přehrávači. Najde stopy po jinak neviditelných a běžným uživatelským pohledem již ztracených datech, analyzuje je a ta zachovaná v dostatečně kvalitě (tedy hlavně ta smazaná relativně nedávno) dokáže jednoduše obnovit.

Program Recuva umí obnovit všechny běžně používané formáty souborů včetně obrázků či dokumentů. Jednoduše procházíte všechna data toulající se ve zdánlivě nezaplněném prostoru daného média (disku či karty). Můžete se omezit jen na hledá-

ní souborů určitého typu nebo názvu. U zachovalých obrázků lze také vidět náhled, ještě než soubor vůbec obnovíte. Obnova sama je blesková. Stačí označit požadované soubory a vybrat si, kam mají být obnoveny.

OPRAVDU SMAZANÁ DATA

Co když však naopak chcete, aby vaše smazané soubory již nebylo možné takto jednoduše obnovit? Podle bezpečnostních expertů je alarmující, kolik citlivých dat lze dohledat na vyhozených a odložených pevných discích, resp. obecně na médiích, která uživatelé dají z ruky v domněnku, že vše důležité vymazali.

Jednou možností je naformátovat celé médium (ovšem důkladně, nikoliv rychle). To ale není úplně nejelegantnější řešení. Můžete totiž chtít bezpečně smazat (tedy bez možnosti jednoduše je obnovit například výše zmíněným programem Recuva) pouze některé soubory, a nikoliv celé médium. Oblíbenou a pro běžné použití i dostatečně efektivní metodou je tzv. opakovaný přepis.

Výše jsme uvedli, že smazaná data zůstanou na disku nebo kartě uložena do přepsání daty jinými. A zde se uplatní šikovné utility, jako např. zdarma dostupný program **Eraser**. Data (tedy třeba citlivé soubory) smazaná prostřednictvím takového programu jsou okamžitě a pro jistotu opakovaně přepsána daty jinými. Nemusí jít o data nějak v praxi využitelná. Důležité je, že soubory, které chcete bezpečně odstranit, budou nahrazeny soubory jinými.

Mazání prostřednictvím programu Eraser není o nic složitější než obvyklé odstranění souborů. Stačí v průzkumníkovi označit soubory určené k bezpečnému smazání a z kontextového nabídky vybrat volbu „Erase“, která se v ní po instalaci zmíněné utility objeví.

Každopádně nebuďte zbytečně paranoidní a podobně mažte jen data, o nichž můžete s jistotou prohlásit, že je chcete definitivně odstranit. Program Eraser totiž nenahrazuje běžné mazání souborů! Jinak se vám může stát, že si takto smažete důležitá data – a pak vás nezachrání ani Recuva.

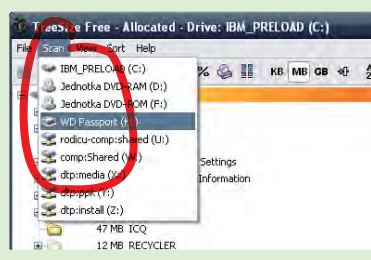
■ Jiří Macich ml., jiri@macich.net

Zbavte se zbytečných dat

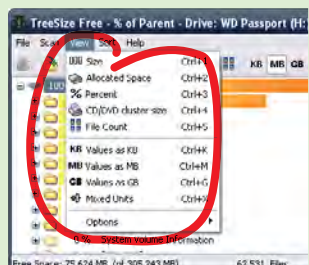
Okřídlené úsloví praví, že „žádný pevný disk není tak velký, aby na něm dříve či později nescházelo místo“. Se současnými pevnými disky o kapacitě ve stovkách gigabajtů však lze rychle ztratit přehled, co je kde uloženo. Zdánlivě plný disk pak obsahuje mnoho dávno zbytečných, ale stále ještě nesmazaných dat.

1 Nejlepší způsob, jak získat znovu kontrolu nad svým pevným diskem, je použít některých z analytických nástrojů, které prohledají obsah disku a sestaví přehledné grafy. Z těchto grafů pak lze snadno vyčíst, kolik prostoru který adresář zabírá. Snadno tedy odhalíte složky, které obsahují zbytečná data a zabírají nejvíce prostoru. V tomto návodu si vezmeme na pomoc šikovný program **TreeSize**, jehož instalační balíček získáte na příloženém CD (rubrika **Obsah CD / Servis**) nebo na internetové adrese uvedené v záhlaví článku.

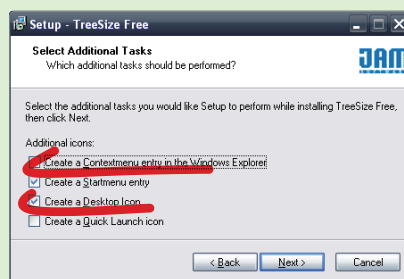
4 Pokud chcete analyzovat jiný než systémový disk, vyberte jej z menu **Scan**. Pokud nechcete analyzovat celý disk, ale jen určitý adresář, použijte příkaz **Select Directory** z menu **File** nebo druhou ikonu zleva na nástrojovém panelu (je opatřena symbolem složky a zelenou šipkou).

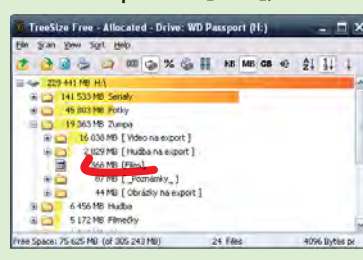
7 Pomocí příkazů z menu **View** nebo pomocí tlačítek na nástrojové liště můžete také změnit způsob zobrazení grafu. Z první pěti možností je asi nejzajímavější standardně zvolená možnost „obsazené místo na disku“ (**Allocated Space**), případně též údaj vyjádřený procenty (**Percent**). Méně už asi využijete počty souborů (**File Count**) a skutečnou velikost (**Size**), a téměř nepoužitelná je velikost **klastrů u CD/DVD**. V další čtveřici pak můžete zvolit, zda se bude velikost zobrazovat v kilobajtech (... **KB**), v megabajtech (... **MB**), v gigabajtech (... **GB**), nebo u každého adresáře různě – poslední možnost je nejvhodnější (**Mixed Units**).

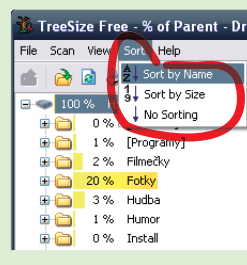
2 Instalace programu je velmi jednoduchá. Spustíte instalační balíček, kliknete na tlačítko **Next**, odsouhlasíte licenci (**I accept the agreement**) a znovu kliknete na tlačítko **Next** a posléze ještě jednou na tlačítko **Next**. V zobrazeném okně nyní zrušte zbytečnou integraci programu do menu průzkumníka (**Create a Contextmenu entry...**) a naopak si dejte vytvořit zástupce programu na ploše (**Create a Desktop Icon**). Dalším kliknutím na tlačítko **Next** zahajete instalaci a po jejím dokončení kliknete na tlačítko **Finish**.

5 Až bude disk (adresář) analyzován, můžete v okně programu klikáním na čtverečky se znaménkem plus rozbalovat jednotlivé složky a podívat se na rozložení dat v podadresářích. Pokud někde uvidíte položku **[Files]**, znamená to, že v nadřazeném adresáři jsou soubory v žádné podsložce nezařazené a jejich souhrnná velikost je taková, jak je udáno.

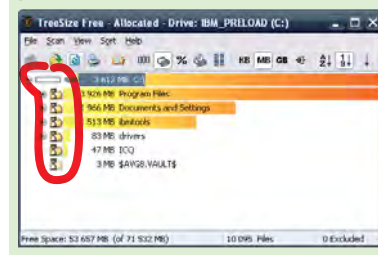
8 Příkazy z menu **Sort** nebo posledními třemi tlačítky na nástrojovém panelu můžete ovlivnit řazení složek. Řadit lze buď podle jména (**Sort by Name**), nebo podle velikosti (**Sort by Size**), anebo lze řazení úplně vypnout (**No Sorting**).

Výrobce: JAM Software.
Cena: zdarma.
Jazyk: angličtina.
Rubrika na CD: Obsah CD / Servis.
http://download.chip.eu/cz/TreeSize_72475.html

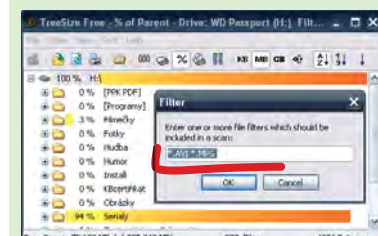
3 Ihned po spuštění začne program analyzovat systémový disk (obvykle C:). Tento proces nechte proběhnout a všimněte si, že aplikace zobrazuje výsledky průběžně. To, že není ještě hotova, poznáte podle stavové lišty před názvem disku a dále podle toho, že některé adresáře jsou zastoupeny ikonou složky se symbolem přesýpacích hodin.

6 Pokud nad některou složkou podržíte kurzor myši, zobrazí se podrobné údaje o této složce. Všimněte si také nástrojové lišty u dolního okraje okna. Zobrazuje údaj o volném místě (**Free Space...**) z celkové kapacity (...of...) a dále údaj o počtu souborů (...Files) na celém disku nebo v adresáři vybraném kliknutím.

9 Program dokáže zobrazovat údaje jen o určitých typech souborů. V menu **View** rozbalte nabídku **Options** a zvolte příkaz **File Filter**. Poté stačí již jen zadat masku souborů: Pokud chcete najít například všechny skladby ve formátu MP3, zadejte masku ***.mp3**. Chcete-li najít všechna videa ve formátu AVI a WMV, zadejte masku ***.avi, *.wmv** (atd.). Budete-li chtít filtr posléze úplně zrušit, zadejte jen hvězdičku (*). ■ aha

Linux: i zadarmo drahý?

Někteří výrobci počítačových sestav a notebooků nabízejí k levnějším modelům místo Windows konkurenční operační systém Linux, poskytovaný zdarma. Vyplatí se šetřit, nebo se bez Windows neobejdete?

▲ Tučňák Tux je oficiálním maskotem operačních systémů Linux.

Linux můžeme označit za rodinu operačních systémů, z nichž většina je k dispozici zcela zdarma. Jednotlivým členům této rodiny se říká distribuce. Z těch nejznámějších můžeme jmenovat třeba systémy Ubuntu, Mandriva, openSUSE a Fedora. To vše jsou bezplatné distribuce Linuxu.

přechodu z Windows na Linux budete opět začínajícími uživateli.

Některé zvyky z ovládání Windows se budete muset odnaučit, jiné pozměnit. Linux zkratka není, a ani nemá být bezplatnou kopií Windows. Problém je, že ve srovnání s Windows není pro Linux – vzhledem k jeho velmi malému rozšíření – k dispozici tolik českých návodů pro začátečníky.

PROGRAMY Z WINDOWS NEFUNGUJÍ

Vaše oblíbené programy, které používáte ve Windows, nebudou v Linuxu fungovat. Windows a Linux nejsou z tohoto hlediska kompatibilní. Existuje sice způsob, jak programy pro Windows zprovoznit i pod Linuxem, ale to není pro začátečníky nic lehkého, a navíc to není ani zcela spolehlivé.

Budete se tedy muset minimálně ze začátku spokojit s programy, které jsou dostupné i ve verzi pro Linux. Sem patří třeba kancelářská sada OpenOffice.org, webové prohlížeče Firefox a Opera, grafické editory Gimp a Picasa, komunikační programy Miranda a Skype a mnohé další.

Na druhé straně řada dalších windowsových programů ve verzi pro Linux neexistuje, a tak je třeba porozhlédnout se po jiných programech. Vybírat je z čeho, ale řada uživatelů Windows se po přechodu na Linux bude muset

mu. I řada velkých příznivců Linuxu proto používá Windows právě na hry.

Problémem totiž je, že nabídka her pro Linux je velice omezená. Skoro všechny hry vycházejí výhradně pro Windows – na hry pro Linux v obchodech nenarazíte. Nějaké zajímavé hry pro Linux sice existují, ale s nabídkou pro Windows se to nedá vůbec srovnávat. Pokud jste si pořídili počítač právě kvůli hrám, bez Windows se neobejdete.

PŘIPRAVTE SE NA PROBLÉMY S HARDWAREM

Linux se netěší velké podpoře od tvůrců her, ale bohužel ani od výrobců hardwaru. Pokud při pořizování značkového počítače zvolíte právě Linux, musíte mít na zřeteli, že výrobce sestavy či notebooku se pravděpodobně postaral o to, aby celý dodaný počítač dokázal s Linuxem bez problémů pracovat. Horší už to ale může být při dokupování periférií, při pozdějších přestavbách počítače nebo při koupi sestavy složené na vaši objednávku. V takových případech můžete skutečně narazit na to, že hardware kvůli absenci kvalitních ovladačů vůbec nebude fungovat.

Existuje sice řada neoficiálních ovladačů, pomocí kterých lze hardware zprovoznit i pod Linuxem, bohužel to však velmi často bývá spojeno s kompromisy v podobě jen částečné funkce zařízení, a navíc si s tím běžný uživatel často nedokáže poradit.

WINDOWS, NEBO LINUX?

Jednoduchá a obecná odpověď neexistuje. Záleží i na vaší ochotě učit se nové věci, pracovat s jiným systémem než s Windows a zvykat si na jiné programy. Linux může obstát na počítači, který se bude používat převážně na kancelářskou činnost nebo který bude sloužit k práci s internetem; pokud si ale pořizujete počítač převážně kvůli hrám či multimediálnímu encyklopediím, Linux momentálně není tou správnou volbou.

■ Jiří Macich ml. jiri@macich.net

▲ Přestože může Linux na první pohled vypadat jako Windows, není to tentýž systém.

I přes velmi malé rozšíření (v České republice používá Linux jen 1,3 % uživatelů PC – údaj je převzat ze serveru Navrcholu.cz) má Linux oproti Windows své nesporné výhody, mezi které kromě nulových pořizovacích nákladů patří i nízké hardwarové nároky a vysoká bezpečnost. Pro

Skoro všechny hry vycházejí výhradně pro Windows – na hry pro Linux v obchodech nenarazíte.

Linux totiž neexistují skoro žádné záškodnické programy. Ale přechod z Windows na Linux představuje pro uživatele také problémy.

LINUX NEJSOU WINDOWS

Přestože Linux může na první pohled vypadat podobně jako Windows, jeho ovládání není stejné. Není možné říci, jestli je lepší, nebo horší. Je zkrátka jiný. Je nutné připravit se na to, že po

vzdát svých oblíbených programů, se kterými umí velmi dobře zacházet, což pro někoho může samozřejmě představovat nepřekonatelnou komplikaci.

NA HRY MŮŽETE SKORO ZAPOMENOUT

Ani hry pro Windows nelze pod Linuxem zprovoznit. Pokud máte doma sbírku her pro Windows, po přechodu na Linux vám nebude k niče-

Jak převést PDF do formátu DOC

FREE PDF TO WORD CONVERTER
Výrobce: Hellopdf.com.

Cena: zdarma.

Jazyk: angličtina.

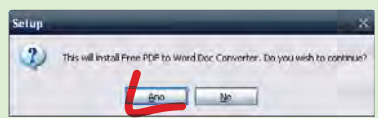
Rubrika na CD: Obsah CD / Servis.

http://download.chip.eu/cz/Free-PDF-Word-Converter_3742140.html

PDF

Formát PDF je tzv. digitálním výtis-
kem: Jeho obsah se zobrazí všude stej-
ně. Dokumenty ve formátu PDF však
nelze snadno editovat. Pokud máte
k dispozici původní soubor, je nejlepší
provést změny v něm a posléze vytvo-
řit „pédeefko“ nové. V opačném přípa-
dě by vám mohl pomoci tento návod.

1 Převést PDF dokument do for-
mátu MS Wordu můžete snadno
za pomoci šikovného programu **Free
PDF to Word Converter**. Tento pro-
gram získáte na příloženém CD nebo
na internetové adrese uvedené v záhlaví
článku. Instalace je velmi jednodu-
chá: Nejprve klikněte na tlačítko **Ano**,
potom třikrát na tlačítko **Next** a nako-
nec na tlačítko **Install**. Po dokončení
instalace uzavřete průvodce kliknutím
na tlačítko **Finish**.

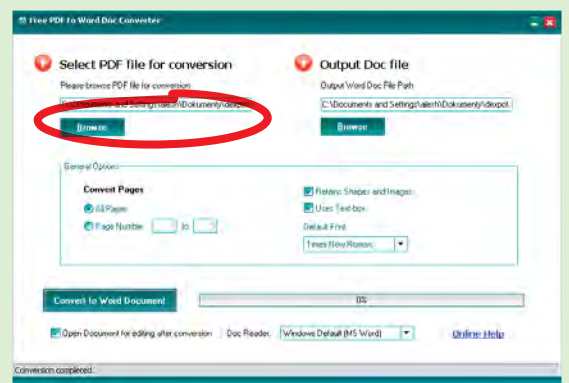

TIP

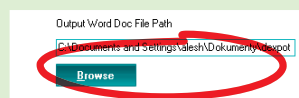
Pokud nechcete na stránkách pro-
gramu počítat příklad k získání kódu,
zadejte do políčka **Answer** jakéko-
liv číslo a klikněte na tlačítko **Get my
FREE Code!**. Zobrazí se upozornění,
že odpověď je špatná, a za slovy ... **it
should be** naleznete správný výsledek:
Zkopírujte jej, na nástrojovém panelu
prohlížeče klikněte na tlačítko **Zpět**,
zadejte správný výsledek, znovu klik-
něte na tlačítko **Get my FREE Code!**
– a licenční klíč je na světě.

Na stránkách PPK jsme popsali už mnoho způsobů, jak z libovol-
ného textového dokumentu, tabulky, obrázku a podobně vytvořit
dokument ve formátu PDF. Co když ale uživatel potřebuje postup
přesně opačný, tedy převést existující PDF soubor do editovatel-
né podoby, dejme tomu do formátu MS Word (.doc)?

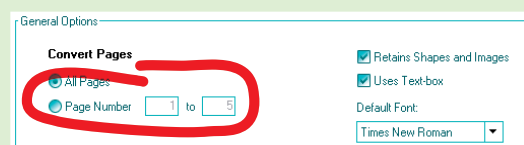
2 Program je tvořen jedním oknem, v němž je třeba
provést několik nastavení. Nejdříve ze všeho je nut-
né vybrat PDF dokument, který chcete převádět. Klikněte
na tlačítko **Browse** v části **Select PDF file for conversion**
a naleznete soubor na disku.

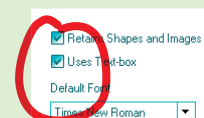
3 V části **Output Doc file** bude
automaticky doplněno umístě-
ní a název výstupního souboru ve for-
mátu DOC. Standardně je zvolena stej-
ná složka a stejný název jako u souboru
PDF – soubory se pak liší pouze přípo-
nou (a samozřejmě formátem). Pokud
chcete umístění nebo jméno výstupní-
ho souboru změnit, klikněte na tlačítko
Browse a upravte je.

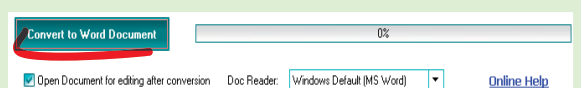
4 Rámec **General Options** obsahuje některá nastave-
ní. Předně můžete zvolit, zda chcete převést všech-
ny stránky (volba **All Pages**), nebo jen některé stránky.
V druhém případě můžete určit rozmezí převáděných strán-
ek stylem od (**Page Number**) – do (**to**). (Chcete-li převést
jen jednu stránku, zadejte její číslo do obou polí.)

5 Pomocí dalších voleb v rámeč-
ku **General Options** můžete roz-
hodnout, zda do výstupního souboru
budou převedeny i obrázky a jiné tva-
ry (**Retains Shapes and Images**) a zda
program může vkládat text do rámeč-
ků. První volba je čistě na vás, druhou
doporučujeme – zvláště u složitější
formátovaných dokumentů – ponechat
aktivní. Nakonec ještě můžete vybrat,
který font písma bude použit ve výsled-
ném souboru (**Default Font**).

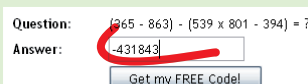
6 Ještě než zahájíte konverzi dokumentu, můžete
určit, zda se má soubor po převedení otevřít (**Open
Document for editing after conversion**) prostřednictvím
programu vybraného z menu **Doc Reader**. Konverzi pak
spusťte kliknutím na tlačítko **Convert to Word Document**.

FREE PDF TO DOC CONVERTER A ČEŠTINA

Pokud budete převádět PDF dokument obsahující české
znaky s diakritikou (háčky, čárky), některé tyto znaky se po
převodu nezobrazí korektně a bude nutné je opravit. V sou-
časné době bohužel není dostupný program, jenž by doká-
zal česká „pédeefka“ převádět bez chyb.

7 Po několika převezech začne
program vyžadovat bezplatnou
registraci. V zobrazeném okně klikněte
na odkaz **Get Free Just-for-Once Code!**,
a otevrou se stránky autorů programu.
Zde uvidíte za textem **Question** matema-
tický příklad, který je třeba spočítat (vez-
měte si na pomoc kalkulačku – viz **Start
/ Všechny programy / Příslušenství /
Kalkulačka**) a vložit do políčka **Answer**
(jde o opatření proti automatickému
vyplňování formuláře roboty). Poté klik-
něte na tlačítko **Get my FREE Code!**.

8 Pokud jste výsledek dobře spo-
čítali, zobrazí se aktivační kód
programu. Tento kód myši označ-
te, zkopírujte jej do schránky (**Ctrl+C**)
a v okně programu jej vložte (**Ctrl+V**)
do kolonky **Enter code**. Po kliknutí na
tlačítko **Continue** toto okno s výzvou
k zadání kódu zmizí a už nikdy se neob-
jeví. aha

Ceny jsou zjištěny v internetových obchodech (e-shopech).

V hodnocení je nejvyšší počet bodů 100.

Rádce nakupujícího

Televizní tunery

Již několik let se v ČR rozšiřuje území, na němž lze zachytit pozemní televizní vysílání v digitální podobě, označované zkratkou DVB-T. Zkušební vysílání DVB-T bylo v ČR zahájeno 31. 8. 2000, start řádného digitálního TV vysílání v ČR nese datum 21. 10. 2005. Od té doby digitalizace televizního vysílání znatelně pokročila – díky výměně antény pomocí vrtulníku se mediálně nejznámějším stal začátek vysílání DVB-T z žižkovského vysílače v Praze dne 31. 10. 2008. Digitální TV signál je šířen i na Brněnsku (z vysílačů Brno-město a Brno-Hády), na Plzeňsku (z vysílačů Vraní vrch a Krašov), na Ostravsku (z vysílače Hladkov), na Československovicích (z vysílače Klet) a v okolí Ústí nad Labem (z vysílače Buková hora).

NOVÉ MULTIPLEXY

Dočasné multiplexy A a B jsou nahrazeny vysílacími sítěmi 1, 2 a 3.

▲ Zapojení kabelu SCART do set-top boxu.

Vysílací síť 1 (tzv. veřejnoprávní multiplex) obsahuje televizní programy ČT 1, ČT 2, ČT 4 a ČT 24 a nabízí také rozhlasové programy Českého rozhlasu. Vysílací síť 2 by výhledově měla obsahovat dva kanály TV Nova, dva kanály TV Prima a TV Barrandov (tato stanice by měla zahájit vysílání 11. 1. 2009). Obsah vysílací sítě 3 by mohl s výjimkou TV Prima kopírovat obsazení dočasného multiplexu B – jde o programy Óčko TV, Z1, Public TV a TV Noe.

DIGITÁLNÍ VYSÍLÁNÍ I NA BĚŽNÉM TELEVIZORU

Pokud je vysílání DVB-T ve vašem bydlišti dostupné a chcete jej přijímat, můžete ho naladit na televizoru se zabudovaným tunerem DVB-T. Digitální televizní signál lze přijímat

▲ TV tuner připojený k notebooku přes rozhraní USB.

► Připojení antény k set-top boxu.

kteří bývá běžnou součástí balení set-top boxu. Po propojení set-top boxu s televizorem pomocí kabelu SCART připojíte k set-top boxu napájení a zapojíte do něj anténní kabel (zdířka má označení RF in).

Pokud bydlíte v blízkosti vysílače, z něhož se digitální vysílání šíří, vystačíte si mnohdy s pokojovou anténou – je však důležité najít pro ni vhodné místo, aby naladěný obraz byl kvalitní. V odlehlejších končinách použijete pro zachycení DVB-T

i na televizorech, které jsou vybaveny pouze tunerem pro analogové TV vysílání. Stačí zakoupit set-top box (ceny se pohybují kolem 1 000 Kč) a připojit ho k televiznímu přijímači – to je stejně snadné jako např. připojení DVD přehrávače. Pro připojení set-top boxu k televizoru se používá kabel SCART,

▲ V zadní části set-top boxu se běžně nacházejí dva výstupy SCART.

	Orientační cena včetně DPH	Celkové hodnocení	Kvalita příjmu	Snadnost použití	Výbava	Programové vybavení	Citlivost tuneru – pásmo VHF	Citlivost tuneru – pásmo UHF
Pinnacle PCTV DVB-T Stick Ultimate	1 400 Kč	95	100	100	75	100	28 dBμV	20 dBμV
TerraTec Cinergy DT USB XS Diversity	2 000 Kč	94	98	100	75	100	31 dBμV	24 dBμV
Hauppauge WinTV HVR-900	1 300 Kč	92	97	100	75	67	27 dBμV	23 dBμV
Pinnacle PCTV Hybrid Pro Stick 330e	2 000 Kč	91	91	100	75	100	24 dBμV	25 dBμV
Hauppauge WinTV Nova-TD	1 500 Kč	90	93	100	75	67	39 dBμV	24 dBμV
Terratec Cinergy Hybrid T USB XS FM	2 000 Kč	89	88	100	75	100	31 dBμV	24 dBμV
Genius TVGo DVB-T02Q	1 100 Kč	88	89	100	75	67	25 dBμV	23 dBμV

stejnou venkovní anténu, kterou používáte pro příjem TV vysílání analogového.

Při výběru set-top boxu se informujte, zda vámi vybraný model podporuje češtinu. Nejenže se pak v menu lépe vyznáte, ale čeština je důležitá i pro správné zobrazování českých znaků v programové nabídce EPG a také při výpisu informací o právě vysílaném programu.

Po zapnutí set-top boxu a televizoru zvolte na televizním přijímači vstup, do kterého ze set-top boxu proudí

obraz – při použití kabelu SCART je to videovstup označený jako AV1. Pomocí dálkového ovladače, dodaného se set-top boxem, otevřete menu set-top boxu a zahájíte ladění TV stanic. To je velmi snadné, protože set-top boxy – podobně jako moderní televizory – vyhledávají TV stanice automaticky. Po dokončení vyhledávání TV stanic budete mít k dispozici televizní programy šířené digitálně prostřednictvím pozemních vysílačů.

TV POŘADY V POČÍTAČI

Jestliže chcete digitální TV vysílání přijímat i prostřednictvím počítače nebo notebooku, potřebujete televizní tuner. Do našeho přehledu jsme zařadili externí tunery, které se zapojují ke stolnímu počítači nebo do USB portu přenosného počítače. Výhodou těchto tunerů jsou malé rozměry (vypadají jako USB flash disky), a tak není problém takový tuner přibalit k notebooku např. před cestou na chalupu. Ceny tunerů startují na částce lehce nad 1 000 Kč.

Inkoustová multifunkční zařízení

Pro uživatele, kteří potřebují barevně tisknout, skenovat či kopírovat, jsou správnými pomocníky multifunkční zařízení, která spojují tiskárnu a skener (a v důsledku toho i kopírku) do jednoho zařízení. Toto řešení je levnější než pořízení samostatné tiskárny a skeneru a z hlediska nároků na prostor je úspornější. Navíc při kopírování není třeba zapínat počítač. Do našeho přehle-

du jsme zařadili 10 kvalitních multifunkčních modelů, které jsou založeny na inkoustové technologii tisku. Všechny uvedené tiskárny se k počítači připojují přes rychlé rozhraní USB 2.0 Hi-Speed, sedm modelů je navíc připraveno i pro zapojení do počítačové sítě a tři zařízení disponují adaptérem Wi-Fi pro bezdrátové připojení k počítači. Tři přístroje nabízejí i vestavěný fax.

Produkt	Orientační cena včetně DPH	Celkové hodnocení	Tiskové náklady	Kvalita tisku	Kvalita skenování	Kvalita kopírování	Udávaná rychlost tisku (ČB/barevně)	Rozlišení tisku (dpi)	Rozlišení skeneru (dpi)	Rozhraní	Fax
Canon Pixma MX700	4 900 Kč	91	95	98	91	96	30/20 str./min.	4 800 × 1 200	2 400 × 4 800	USB 2.0 Hi-Speed, LAN	Barevný fax
Canon Pixma MP610	3 600 Kč	88	93	97	76	91	31/24 str./min.	9 600 × 2 400	4 800 × 9 600	USB 2.0 Hi-Speed	ne
Canon Pixma MP600R	5 000 Kč	88	84	88	84	82	30/24 str./min.	9 600 × 2 400	2 400 × 4 800	USB 2.0 Hi-Speed, LAN, Wi-Fi, IrDA	ne
HP Photosmart C8180	9 500 Kč	84	91	95	66	90	34/33 str./min.	4 800 × 1 200	9 600 × 9 600	USB 2.0 Hi-Speed, LAN, Wi-Fi, Bluetooth	ne
HP OfficeJet Pro L7580	6 000 Kč	84	97	92	75	80	35/34 str./min.	4 800 × 1 200	2 400 × 4 800	USB 2.0 Hi-Speed, LAN	Barevný fax
Canon Pixma MP970	6 600 Kč	84	76	100	68	100	30/22 str./min.	9 600 × 2 400	4 800 × 9 600	USB 2.0 Hi-Speed, LAN, IrDA	ne
HP Photosmart C5280	2 400 Kč	83	93	89	80	76	32/24 str./min.	4 800 × 1 200	4 800 × 4 800	USB 2.0 Hi-Speed	ne
HP Photosmart C7280	7 600 Kč	82	80	90	71	81	34/33 str./min.	4 800 × 1 200	4 800 × 4 800	USB 2.0 Hi-Speed, LAN, Wi-Fi	Barevný fax
Canon Pixma MP630	3 900 Kč	82	60	99	78	93	25/21 str./min.	9 600 × 2 400	4 800 × 9 600	USB 2.0 Hi-Speed	ne
HP Photosmart C6280	5 000 Kč	80	80	91	79	83	34 / 33 str./min.	4 800 × 1 200	4 800 × 4 800	USB 2.0 Hi-Speed, LAN	ne

Kvalitní komunikace

Ceny pro osm výherců věnuje společnost Logitech. Vyhrát můžete stojan na notebook, webovou kameru, bezdrátovou náhlavní soupravu nebo bezdrátovou myš.

Výrobce počítačových periférií Logitech je známý mimo jiné kvalitními a ergonomickými doplňky pro internetovou komunikaci. Kamera **QuickCam Pro for Notebooks** je skutečnou špičkou ve své třídě, takže vám nabízí prokreslený obraz i v režimu na celou obrazovku. Stojan na notebooky nazvaný **Alto Cordless** obsahuje velkou bezdrátovou

klávesnici a pomůže vám k tomu, abyste si nad displejem už nehrbili záda. Bezdrátová náhlavní souprava **ClearChat PC Wireless** vám zase umožní volný pohyb, když komunikujete nebo posloucháte hudbu. Myš **V550 Nano** si připnete k notebooku pomocí speciálního „věšáčku“ a můžete se jít bavit třeba do parku.

www.logitech.com

Skype ve spolupráci s firmou Logitech umožňuje při telefonování přenášet obraz s vysokým rozlišením High Quality Video. Která z následujících kamer tuto funkci nepodporuje?

- QuickCam Sphere AF,
- QuickCam Pro 9000,
- QuickCam E2500.

Odpověď na otázku nám spolu s tajenkou křížovky pošlete nejpozději **do 28. listopadu 2008** na korespondenčním lístku označeném heslem **Logitech** na adresu Burda Praha, redakce PPK, Přemyslovská 2845/43, 130 00 Praha 3 nebo **e-mailem** na adresu krizovka22@ppk.cz. Nezapomeňte uvést svou poštovní adresu!

Můžete také zaslat na tel. číslo **903 3303** SMS v následujícím tvaru: **SOUTEZ PPK22 X TAJENKA Jmeno Prijmeni Ulice Mesto PSC**. Místo X uveďte písmeno správné odpovědi (a, b nebo c) a místo slova **TAJENKA** napište tajenku křížovky. SMS může obsahovat max. 160 znaků, a to bez diakritiky. Cena SMS je 3 Kč včetně DPH. Službu SMS technicky zabezpečuje společnost Airttoy, a. s. Jména výherců uveřejníme v PPK č. 1/2009. Účastí v soutěži souhlasíte s poskytnutím osobních údajů (jméno, příjmení, adresa, popř. e-mailová adresa) zadavateli soutěže za účelem zaslání nabídky obchodu nebo služeb.

POMŮCKY: AMAK, JUL. OCP, NARA VOREL	SLOVENSKÝ "JAK"	1. DÍL TAJENKY	NĚMECKÝ "HÉZDA"		OHRADA	SPZ ROKYCAN	ROSOL Z MORSKÝCH RAS	SKLAD OBILÍ	NAPADENÍ	CHEM. ZN. TELLURU	NAŘÍKAT		CHIRUR- GICKÝ ZÁKROK	2. DÍL TAJENKY	POLE PRO UTKÁNÍ V SERMU
LATINSKÝ "UMĚNÍ"			VEPŘÍ									SPZ OLOMOUCE			
KOCOUR (NÁREČNĚ)			5. DÍL TAJENKY									NÁDECH			
RUSKÝ "JEZERO"			KORYŠ									ČESKÝ SCÉNÁŘISTA			
	BRATR (NÁREČNĚ)														
	ANGLICKÝ "MUŽSTVO"														
CISTERNA															
NÁZEV RÍMSKÉ PADEŠÁTKY			ČASTE JMÉNO NORSKÝCH KRÁLŮ	JEDNO Z OBDOBÍ V JAPON- SKÝCH DĚJINÁCH										3. DÍL TAJENKY	NÁLEVNA
STARO- EGYPTSKÝ BŮH SLUNCE															
PRANICE															
	KAVKAZSKÝ DRNKACÍ NÁSTROJ														
	RIVAL														
NOČNÍ PTÁK															
PŘÍZVISO HAROLDA LLOYDA			BÁL	KOBKA (ZASTAR.)	DRÍVĚJŠÍ NÁZEV DUKLY PRAHA		BEZHRBÝ VELBLOUD	OBILNINA	KARTA (ZASTAR.)		SLOVENSKÝ "VŮZ"				
KRUPĚJ											UHELNÝ PRACH				JEZEVIČEK (SLANG.)
	ZKRATKA SPORT. KLUBU	BIBLICKÁ POSTAVA	NĚMECKÝ "KDE"				DRUH PEPŘE	INICIÁLY FOTBALISTY PANENKY			JIŽNÍ PLOD				
											ZNAČKA MOUKY				
4. DÍL TAJENKY															
NÁSTROJ ZENICE					EVANGELIČ- SKÝ DUCHOVNÍ								ZKR. TAJNÉ RASISTICKÉ ORGANIZACE V USA		
													ČESKÝ PROZÁIK A LÉKAR		

Tajenka křížovky z PPK 19/2008 zní: Na internetu můžete využívat starší verze slovníků LangSoft bezplatně.

Správná odpověď na soutěžní otázku: Ve slovníku Seznam je šest jazykových verzí slovníku LangSoft (odpověď c).

Jazykové programy od společnosti LangSoft dostanou tyto výherci: V. Pavlík ze Šumperka, R. Němeček z Dolních Břežan, L. Mucha z Prešova, Z. Svoboda z Kopřivnice a J. Havran ze Svitav. Blahopřejeme!

Za redakci
odpovídal
Aleš Havlas.

redakce@ppk.cz

Jaký můžete doporučit program na konverzi naskenovaných dokumentů (dopisy, faktury, účetní uzávěrky atd.) ve formátu JPG do formátu PDF?

Pro převod naskenovaných dokumentů (tedy obecně obrázků obsahujících nějaký text) do takových souborů, v nichž se text nevyskytuje jako bitmapový obrázek, ale jako text, který se dá zkopírovat pro využití v dalších aplikacích, případně i editovat, slouží takzvané programy OCR (zkratka z *Optical Character Recognition* – optické rozpoznávání znaků). Někjaký takový program je zpravidla přiložen ke skeneru nebo k multifunkční tiskárně. Programy OCR se prodávají také samostatně a existují i programy poskytované zdarma. Vstupem programu OCR je buď dokument vložený do skeneru, nebo bitmapový obrázek (BMP, JPG, TIF apod.). Výstupem může být buď textový soubor (TXT), nebo dokument s textem a s obrázky (může jít o dokumenty DOC, RTF nebo i PDF), případně tabulka (XLS).

Mám-li některý OCR program doporučit, myslím, že docela dobře funguje program **Readiris Pro** (<http://tinyurl.com/ReadirisPro>), který dodává ke svým skenerům společnost HP. Jistě neprohloupíte ani tehdy, použijete-li program **FineReader** (<http://finereader.abbyy.com>), ten jsem však osobně nezkoušel.

Musím však upozornit na to, že kvalita výsledného textu velmi závisí na kvalitě předlohy (na její čitelnosti). Vždy se v převedeném textu objeví menší nebo větší počet znaků, které program přečte špatně, nebo které vůbec nerozpozná. Něco se dá vyřešit přímo v programu OCR během převodu, zbytek je potřeba opravit při dodatečné kontrole a editaci převedeného dokumentu. Proto nedoporučuji ukládat dokument rovnou do formátu PDF (tento formát se totiž velmi obtížně edituje; spíš bych měl napsat, že se editovat nedá – není totiž určen k editaci, ale naopak k tomu, aby dokument zůstal v té podobě, ve které byl publikován). Lepší je dokument uložit například ve formátu DOC nebo RTF, upravit jej v textovém editoru a do PDF uložit teprve výsledný dokument (některé textové editory to dokážou přímo, jako např. Writer, jindy budete muset využít nástroj určený k převodu dokumentů do PDF). ■ ihe

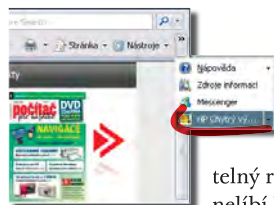
Existuje nějaký zdarma dostupný program na konverzi dokumentů PDF do editovatelného formátu, ideálně do formátu DOC (MS Word)?

K dispozici je hned několik programů tohoto typu: **Some PDF to Word Converter** (převod PDF na DOC – http://download.chip.eu/cz/Some-PDF-Word-Converter_3742223.html), **Free PDF to Word Converter** (převod PDF na DOC – http://download.chip.eu/cz/Free-PDF-Word-Converter_3742140.html; viz návod na straně 59) a **Some PDF to Text Converter** (převod PDF na TXT – http://download.chip.eu/cz/Some-PDF-TXT-Converter_3742277.html). Tyto programy mají sice problémy s českými znaky a komunikují s uživatelem jen anglicky, ale pro „hrubý“ převod bohatě postačí. Za lepší nástroje musí uživatel obvykle hodně zaplatit.

Na svůj počítač s Windows XP Home a IE 6 jsem si chtěl podle návodu v PPK 21/2008 nainstalovat doplňující nástroj HP Smart Web Printing. Bohužel to nedopadlo podle vašeho popisu – na liště se nezobrazila ikona tohoto doplňku. Druhý den jsem požádal kolegu, aby mně dovolil nainstalovat tento doplněk na jeho počítač s IE 7, a výsledek byl naprosto stejný! Proto prosím o radu, jak postupovat dál. Měl jsem také problémy s tiskem webových stránek, ale tento doplněk se mi líbí.

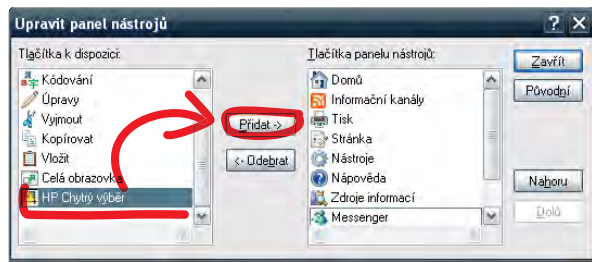
Nejprve se prosím ujistěte, že ikona nástroje **HP Smart Web Printing** není schována v roletové nabídce – vyvoláte ji kliknutím na dvojistou šipku na konci nástrojové lišty (**obr. 1**). Pokud tam ikonu nenaleznete, klikněte na nástrojovou lištu pravým tlačítkem myši – v otevřeném menu rozbalte položku **Upravit panel příkazů** a klikněte na možnost **Přidat nebo odebrat příkazy** (platí pro IE 7), respektive zvolte příkaz **Vlastní** (platí pro IE 6). Zobrazí se okno (**obr. 2**). Vpravo je výpis tlačítek, která jsou na panelu, vlevo je výpis tlačítek, která lze na panel doplnit. V levém výčtu tedy najděte ikonu programu **HP Smart Web Printing**, kliknutím ji označte a klikněte na tlačítko **Přidat** – tím ji vložíte na panel nástrojů. Pokud na něm máte již příliš mnoho tlačítek, můžete naopak v pravém seznamu označit některou zbytečnou ikonu a kliknutím na tlačítko **Odebrat** ji z panelu odstranit.

Mimochodem, používat Internet Explorer 6 bych vám nedoporučoval.

▲ Obr. 1

▼ Obr. 2

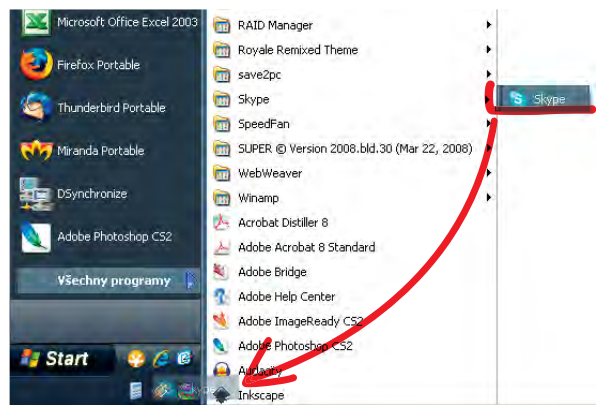
inzerce

V dnešní době jde už o velmi zastaralý prohlížeč, který – kromě toho, že mu mnoho funkcí chybí – je velmi nespolehlivý a snadno napadnutelný různými škůdci. Pokud se vám nelíbí **Internet Explorer 7** (http://download.chip.eu/cz/Internet-Explorer-7_68936.html), zkuste prohlížeč **Firefox 3** (http://download.chip.eu/cz/Firefox_106535.html), respektive jeho starší (ale stále aktualizovanou) verzi **Firefox 2**, chcete-li používat nástroj **HP Smart Web Printing** (<http://www.mozilla.com/en-US/firefox/all-older.html>).

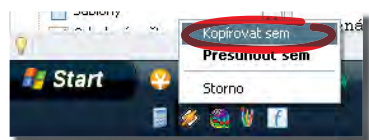
Používám program Skype. Nyní si mi ale z řádku ve spodní části monitoru (vedle tlačítka Start) ztratila malá „slza“, kterou jsem tento program spouštěla. Co mohu udělat, aby se zde znovu vytvořila a abych nemusela program dlouze vyhledávat rozbalováním nabídky Start?

Oblasti vedle tlačítka Start říkáme **panel snadného spuštění** – zástupce v ní nejsnáze vytvoříte tak, že sem zkopírujete zástupce již existujícího. Naleznete tedy zástupce programu Skype na ploše nebo v nabídce **Start / Všechny programy**, klikněte na něj pravým tlačítkem myši, podržte toto tlačítko stisknuté a přesuňte jej na **panel snadného spuštění** (obr. 3). Po uvolnění tlačítka se zobrazí krátké roletové menu a z něho stačí vybrat možnost **Kopírovat sem** (obr. 4).

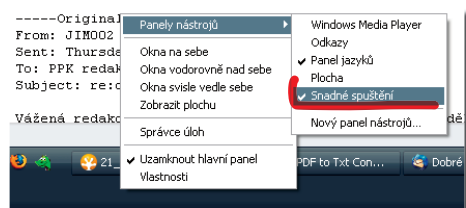
Pro ostatní čtenáře dodám, že **panel snadného spuštění** nemusí být aktivní. Pokud se na vašem počítači nezobrazuje, klikněte pravým tlačítkem na hlavní panel, v otevřené nabídce rozbalte možnost **Panel nástrojů** a klikněte na volbu **Snadné spuštění** (obr. 5).

▼ Obr. 3

◀ Obr. 4

◀ Obr. 5

Můj 20" LCD monitor mi zhruba po roce používání začal blikat, lépe řečeno se mi začal vlnit obraz jako na vodě. Nedělá to však vždycky a je to různě intenzivní. V prodejně mi poradili, abych zkontroloval připojení kabelu, někdo mi zase říkal, že je to

kvůli kolísavému napětí. Nevíte, co s tím?

Vliv kolísavého napětí nelze vyloučit, ale to by se podle mého názoru projevilo již od počátku provozování monitoru. Tento problém by se však dal odstranit použitím přepěťové ochrany, která výkyvy v napětí proudu vyrovnává.

Pokud je monitor připojen k počítači přes rozhraní D-Sub, pak zkuste stisknout tlačítko pro automatické nastavení obrazu a upravit tak fázi a časování obrazu. Jestliže to nepomůže, pak doporučuji (je-li na počítači výstup DVI) připojit monitor k počítači přes digitální rozhraní, protože toto rozhraní chvění obrazu vylučuje.

Další příčinou chvění může být to, že je porušen kabel pro přívod obrazových dat, takže stojí za zkoušku připojit monitor k počítači pomocí jiného kabelu.

U monitorů CRT někdy byl problém s chvěním obrazu tehdy, když monitor byl napájen z jedné zásuvky a počítač z druhé. U LCD monitorů jsem takový jev nezaregistroval, ale pokud nic jiného problém neřeší, zkusil bych zapojit monitor i počítač do stejného zdroje.

Píšete, že jste monitor zakoupil loni, takže je stále v záruční lhůtě – pokud se vám chvění obrazu nepodaří odstranit, máte nárok monitor reklamovat.

■ mse

Před časem jsem v počítači měnil grafickou kartu; od té doby nemohu přehrávat filmy a video. Vše ostatní ale funguje normálně. Ovladače k nové kartě jsem nainstaloval z příloženého CD. V čem může být problém?

S největší pravděpodobností se instalací nových ovladačů grafické karty narušilo nastavení kodeků videa v systému. Pomoc je jednoduchá – odinstalujte všechny kodeky a přehrávače kodeky obsahující (tj. například přehrávače DVD) a nainstalujte je znovu. Pokud nemáte instalační balík kodeků k dispozici, použijte například K-Lite Codec Pack (viz http://download.chip.eu/cz/K-Lite-Codec-Pack-Full_176356.html).

V dnešní době lze koupit mnoho zajímavých DVD titulů za pár korun, takže člověk rychle ztratí přehled, co má doma. Poradte nějaký program na evidenci DVD.

Programů na evidenci DVD existuje celá řada, například česky komunikující **Seznam DVD** (<http://www.fdb.cz/seznamdvd/>), **Evidence DVD** (<http://www.lsoft.cz>) nebo anglicky „mluvící“ **DVD Profiler** (<http://www.invelos.com>). Všechny tyto programy však mají tu nevýhodu, že jsou placené. Jednoduchou evidenci DVD však vytvoříte i v obyčejném tabulkovém procesoru. Jak na to, to jsme radili našim čtenářům v PPK 3/2006 a tento článek si můžete stáhnout na adrese <http://tinyurl.com/KartotekaDVD>. Pro úplnost jen dodám, že tento návod můžete využít i v součinnosti s jinými (zdarma dostupnými) kancelářskými balíky – MS Office není podmínkou.

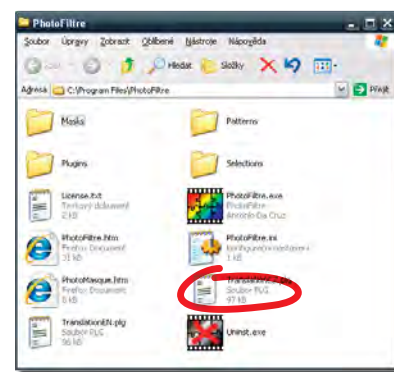
Sháním nějaký program (v češtině), který obsahuje ozdobné rámečky na fotografie. Neexistuje něco jen s rámečky, bez dalších funkcí na úpravu fotek? Pokud možno zdarma.

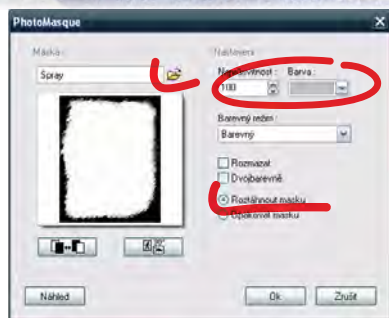
O jednoúčelovém programu na rámečky bohužel nevím, ale velmi snadno můžete rámečky udělat ve zdarma dostupném programu **PhotoFiltre** (http://download.chip.eu/cz/PhotoFiltre-6.3.1_105495.html). Češtinu (získáte ji na stejné adrese – viz dolní část textu) nainstalujete do programu tak, že stažený archiv rozbalíte a obsažený soubor **TranslationCZ.plg** nakopírujete do adresáře programu (obvykle C:\Program Files\PhotoFiltre; obr. 6).

Postup je následující: Spustíte program PhotoFiltre a pomocí menu **Soubor/Otevřít** otevřete fotografii, k níž chcete udělat rámeček. Z nabídky **Filttry** potom vyberte příkaz **PhotoMasque** a u políčka **Maska** klikněte na ikonu složky se symbolem šipky (obr. 7). V otevřeném okně se ujistěte, že je napravo zatrženo políčko **Náhled**, a klikněte na jednotlivé nabízené šablony – budou se zobrazovat právě v rámečku **Náhled** (obr. 8). Až vyberete tu správnou, klikněte na tlačítko **Otevřít**. Dále (viz obr. 7) můžete určit **barvu** rámečku, případně udát hodnotu **průhled**.

Postup je následující: Spustíte program PhotoFiltre a pomocí menu **Soubor/Otevřít** otevřete fotografii, k níž chcete udělat rámeček. Z nabídky **Filttry** potom vyberte příkaz **PhotoMasque** a u políčka **Maska** klikněte na ikonu složky se symbolem šipky (obr. 7). V otevřeném okně se ujistěte, že je napravo zatrženo políčko **Náhled**, a klikněte na jednotlivé nabízené šablony – budou se zobrazovat právě v rámečku **Náhled** (obr. 8). Až vyberete tu správnou, klikněte na tlačítko **Otevřít**. Dále (viz obr. 7) můžete určit **barvu** rámečku, případně udát hodnotu **průhled**.

▼ Obr. 6

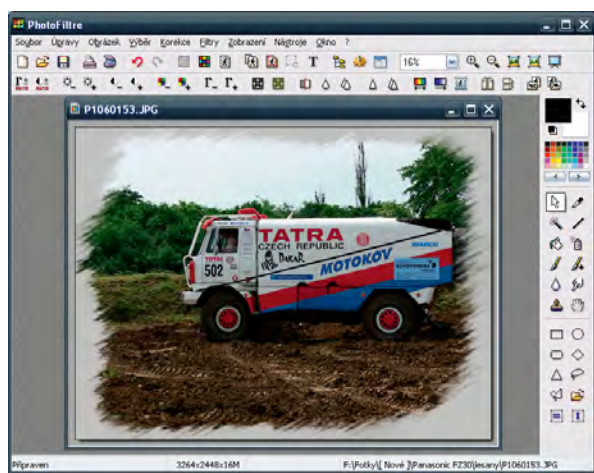
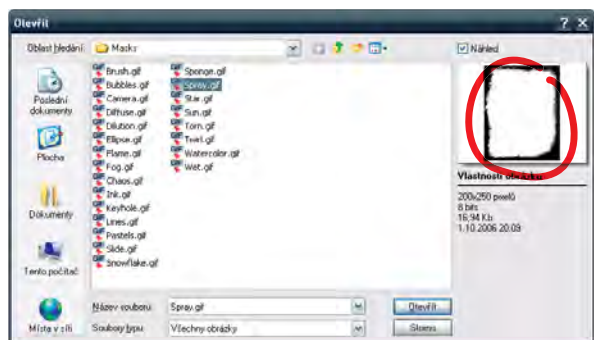

◀ Obr. 7

► Obr. 12

▼ Obr. 8

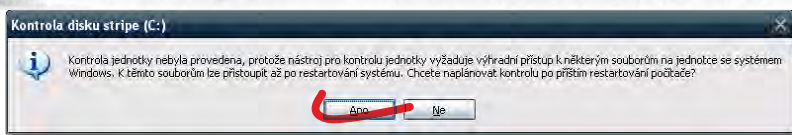
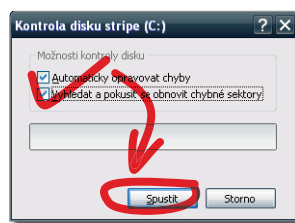
▲ Obr. 9

► Obr. 10

nosti (Neprůsvitnost) v procentech. Nakonec se ujistěte, že je označena volba **Roztáhnout masku**, a klikněte na tlačítko **OK**. Upravenou fotografii (obr. 9) je samozřejmě lepší uložit do nového souboru (**Soubor / Uložit jako**), aby originál snímku zůstal zachován.

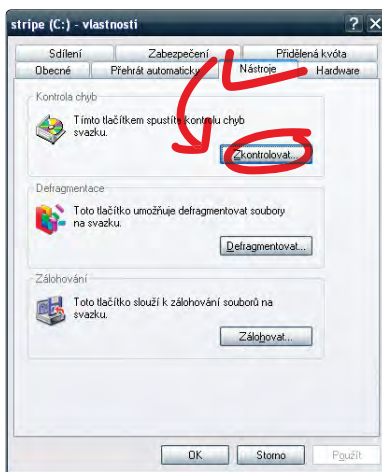
V poslední době se po spuštění počítače zobrazí nabídka kontroly systému souborů na disku F:\ a je avizována chyba konzistence na disku F:\. Jsem také upozorněn, abych tuto kontrolu nechal proběhnout. Jsou kontrolovány soubory, rejstříky a popisovače. Celá kontrola trvá asi 20 minut. Pak problematiku na monitoru asi výsledek kontroly, který nestihnu přečíst, a bez mého zásahu dojde k restartování PC. Alespoň se domnívám, že restartování probíhá, protože začnou znovu nabíhat Windows. Prosím o radu, co se to vlastně děje.

▼ Obr. 11

Kontrola konzistence disku se obvykle provádí poté, co byl počítač nekorektně vypnut – například při výpadku elektrického proudu a podobně. V takové situaci totiž mohou na disku vzniknout chyby, které je potřeba opravit co nejdříve. Nechat proběhnout kontrolu tedy rozhodně doporučuji. Kdyby při této kontrole byly na disku nějaké chyby nalezeny, pravděpodobně si toho všimnete, neboť jejich automatická oprava je velmi zdoluhavá. A pokud by se objevily chyby, které není nástroj schopný opravit, mohlo by to značit (počítající) závadu na pevném disku. Ale to téměř jistě není váš případ.

Pokud se však tato kontrola spouští opakovaně bezdůvodně (třebaže napoprvé k tomu důvod byl), jde o chybu operačního systému. Náprava je naštěstí velmi jednoduchá. Otevřete okno **Tento počítač**, klikněte na příslušný disk pravým tlačítkem myši a zvolte příkaz **Vlastnosti**. V otevřeném okně přepněte na kartu **Nástroje** a v rámečku **Kontrola chyb** klikněte na tlačítko **Zkontrolovat** (obr. 10). V dalším zobrazeném okně označte obě políčka

a klikněte na tlačítko **Spustit** (obr. 11). Pravděpodobně se dozvíte, že kontrola jednotky nemůže být provedena a může být naplánována na příštím spuštění (obr. 12). To je v pořádku – klikněte na tlačítko **Ano** a restartujte počítač. Během jeho startu by měla proběhnout avizovaná kontrola a napříště by PC už měl startovat bez ní.

Používám program WinOptimizer 2008 z PPK CD, ale v poslední době se nedaří mazání registru. Píše to „Správce zakázal úpravu registru“. Správce jsem ale já a nic jsem nikde nezakazoval.

Toto hlášení se zobrazuje ve chvíli, kdy úpravu registru zablokuje systémový proces; a ten má přece jen vyšší práva než uživatel administrátor. Problém však lze vyřešit. Postup se dozvíte například na této internetové adrese: <http://myego.cz/item/super-admin-ve-windows-xp>. Zmíněné hlášení pravděpodobně nezmizí, ale registr bude možné upravovat.

Je možné zobrazit webovou stránku, která již byla zrušena? (Pokud ano, tak jak na to?) Někde jsem četl, že to jde.

Ano, v některých případech to možné je, je to jedna ze schopností populárního vyhledávače Google. Otevřete adresu www.google.cz a do pole zadejte text, podle něhož bude možné stránku vyhledat – ideálně její název, nebo třeba i adresu. Až se zobrazí stránka s výsledky, naleznete příslušnou stránku. Je-li vedle zeleně zobrazené adresy této stránky odkaz **Archiv**, máte vyhráno (obr. 13). Po kliknutí na tento odkaz se totiž zobrazí „historická“ verze stránky. A to i v případě, že stránka již byla smazána.

▼ Obr. 13

